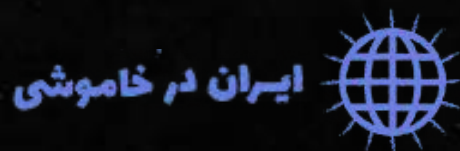

بهرنامه‌های خاموشی

www.irandarkhamooshi.net

پیش‌ه‌کی

دواییں نوپکردهوه: ۱۴۰۱/۰۷/۲۵

به خیر بین بو "ئیران له خاموشی دا"،

پلان ئه‌وه‌یه مالبه‌ری 'ئیران له خاموشی دا' هاوکاری ئیوه بکات تاوه‌کو پیش ئه‌وه‌ی دره‌نگ بیت خوتان بو برینی ئینته‌رنیته، یان کیشه چاوه‌روانکراوه‌کان له ئینته‌رنیته دا ئاماده بکه‌ن.

ماوه‌یه‌کی زوره لیکۆله‌ره‌وان هۆشدار دده‌ن له‌باره‌ی توانایی ده‌وله‌تی ئیران بو سنوردارکردنی ده‌ستراگه‌یشتن به ئینته‌رنیته. ئیران به به‌ره‌وو‌پیشبردنی پروژه‌یه‌ک به ناوی پاریزگاریکردن له فەزای مه‌جازی (تۆره‌کانی ئینته‌رنیته و تۆره کۆمه‌لايه‌تییه‌کان و مالبه‌ره‌کان) و له ریگه‌ی دانانی ناوه‌رۆک و خزمه‌تگوزاری سهره‌کی له‌سه‌ر تۆری نیشتمانی زانیاری (یان هه‌مان ئینته‌رنیته نیشتمانی)، سه‌رقالی دروستکردنی ژیرخانی پیویسته بو برینی په‌یوه‌ندی به‌کاره‌ینه‌ران له‌گه‌ل تۆری جیهانی ئینته‌رنیته دا.

گه‌لاریزانی ۱۳۹۸ (نۆقه‌مه‌ری ۲۰۱۷) ده‌وله‌تی ئیران بو په‌که‌مینجار ئه‌و توانایی خۆی له‌و ئاسته‌دا نیشان دا، له کاردانه‌وه به‌رامبه‌ر به شه‌پۆلی ناره‌زایه‌تییه سه‌رتاسه‌رییه‌کان له ولات دا، به نزیکه‌یی ئیران روه‌روی برینی ئینته‌رنیته ته‌واوه‌تی بوویه‌وه، که سو‌ری زانیاری له ده‌ره‌وه بو ناو ولات و له ولاته‌وه بو ده‌ره‌وه زور به چری سنوردار کرا.

له ۲۵ - ۲۴ گه‌لاریزان دا ده‌ستراگه‌یشتن به تۆری ئینته‌رنیته جیهانی به شیوه‌یه‌کی به‌رفراوان بچرینرا. ئه‌و برینه ته‌واوه‌تییه‌ی ئینته‌رنیته بو ماوه‌ی یه‌ک هه‌فته درێژه‌ی هه‌بوو، له ۲ - ۱ سهرماوه‌ز به دوا، به‌شیکه‌ی که‌م و سنوردار له په‌یوه‌ندی ئینته‌رنیته له زۆریه‌ی پاریزگارکان دا و (نه‌ک هه‌مویان) ده‌ستپیکرده‌وه.

له کاتی برانی ئینته‌رنیته دا به نزیکه‌یی ته‌واوه‌وه، په‌یوه‌ندی له ریگه‌ی ئه‌پلیکه‌یشتنه باوه‌کانی گواسته‌وه‌ی په‌یام و زانیاری، ده‌ستراگه‌یشتن به زانیاری له ریگه‌ی ئینته‌رنیته جیهانی، یان بلاوکردنه‌وه‌ی ناوه‌رۆک و زانیاری له تۆره کۆمه‌لايه‌تییه‌کان دا ئه‌سته‌م بوو.

ئه‌و برین و بچرانه‌ی ئینته‌رنیته، مافه‌ بئه‌ره‌تییه‌کانی مرۆقی پیشیل کرد، ژبانی خه‌لکی په‌کخست و زبانیکی زۆری به ئابووری دیجیتالی گه‌یاندا.

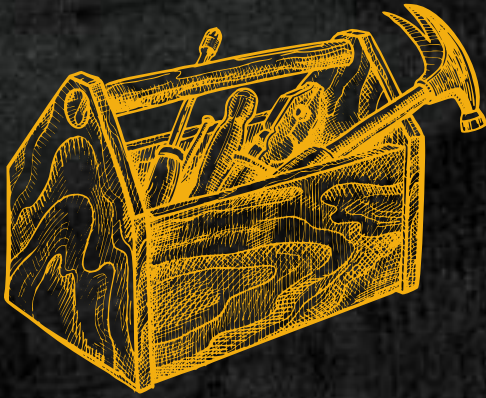
له‌و کاته‌وه، به گواسته‌وه‌ی سپر‌قه‌ری فه‌رمانگه‌کانی حکومه‌ت، بانکه‌کان و کار و که‌سابه‌تی دیجیتالی بو سه‌ر سپر‌قه‌ری ناوخۆیی، پشتیوانی و به‌هیزکردنی ئه‌پلیکه‌یشتنه‌کان و ئه‌په‌کانی گواسته‌وه‌ی په‌یام و زانیاری به‌ره‌مه‌تاووی ناوخۆیی و به‌خشین و دیاریکردنی پاک‌یج و به‌سته‌ی هاندان بو به‌کاره‌ینه‌ران له‌سه‌ر پانیی هیللی ناوخۆ به مه‌به‌ستی ئاراسته‌کردنی ره‌فتاری به‌کاره‌ینه‌ران، توانایی ده‌سه‌لاتی له برینی ئینته‌رنیته دا زیاتر کرد و برینی ئینته‌رنیته جیهانی که‌م تیچووتر و ئاسانتر کرد.

هاوکات له‌گه‌ل به‌رفراوانبوونی ناره‌زایه‌تییه مه‌ده‌نی و بژیوییه‌کان، به‌کاره‌ینه‌رانی ئینته‌رنیته له ئیران به‌لانیکه‌مه‌وه هه‌وت جاری تر و بو ماوه و کاتی جیاواز روویه‌رووی برینی ئینته‌رنیته کرانه‌وه:

له به‌فرانباری سالی ۱۳۹۸ (ژانویه‌ی ۲۰۲۰) بو ماوه‌ی ۱۵ خوله‌ک و به شیوه‌ی سه‌رتاسه‌ری، پوشه‌ری سالی ۱۳۹۹ بو ماوه‌ی دوو کاتژمیر له شاری به‌هه‌هان، ره‌شه‌مه‌ی ۱۳۹۹ بو ماوه‌ی سن رۆژ له پاریزگای سیستان و به‌لوچستان، جۆزه‌ردانی سالی ۱۴۰۰ بو ماوه‌ی ۱ رۆژ له یاسوج، پوشه‌ری ۱۴۰۰ بو ماوه‌ی ۶ رۆژ له پاریزگای خوزستان، گه‌لاریزانی ۱۴۰۰ بو ماوه‌ی دوو رۆژ له شاری ئه‌هواز و گه‌لاریزانی ۱۴۰۰ بو ماوه‌ی ۱ رۆژ له ئیسفه‌هان.

هه‌روه‌ها له خاکه‌لیوه‌ی ۱۴۰۱ دا و له کاتی ناره‌زایه‌تییه‌کانی خوزستان دا ئینته‌رنیته له سه‌رتاسه‌ری ئه‌و پاریزگابه‌دا تووشی کیشه‌ی به‌رفراوان بوویه‌وه، که برینی ته‌واوه‌تی ئینته‌رنیته‌یشتی تیکه‌وت.

ئه‌گه‌ری ئه‌وه هه‌یه به ئاسانی ئه‌و رووداوانه دووباره ببنه‌وه. به‌رپرسیانی ده‌وله‌تی ئیران له ئیستادا زیاتر له هه‌موو کاتیک ئاماده‌ی دووباره برینی ئینته‌رنیته له ئیران دا، که‌واته گرنکه ئیوه بو ئه‌و رووداو و پیشهاته ئاماده بن. بیگومان ئاماده‌گیی زیاتری خه‌لک کاریگه‌ریی ئه‌و رووداو که‌متر ده‌کاته‌وه.

ناساندنی به‌نامه‌کان بو کاتی برینی ئینته‌رنیټ

"ئیران له خامۆشی دا" چوار پاکئج و به‌نامه‌ی بو کاتی برینی ئینته‌رنیټ ئاماده کردوو، که ده‌توانن له شوئینیکی پارێزراودا دانلۆدی بکه‌ن و له کاتی برینی ئینته‌رنیټ دا به‌کاری بهینن. زۆربه‌ی ئەم به‌نامانه‌ له و ته‌کنه‌لۆژیایانه سوود وهرده‌گرن، که هیشتا نوێ و نا ئاشنان و له دۆخی راسته‌قینه و واقع دا ناخی نه‌کراونه‌ته‌وه. به‌و هۆیه‌وه ناتوانریت به‌ شیوه‌یه‌کی یه‌کلاره‌وه و روون پېشنیازی ئەوه بکریټ، له دۆخیکدا، که په‌یوه‌ندیی ئینته‌رنیټی سنووردار ده‌کریټ، یان به‌ ته‌واوه‌تی ده‌بردریټ، کام یه‌ک له‌و به‌نامانه به‌ باشی کار ده‌کات. ئیمه هه‌ول ده‌دهین له‌م به‌شه‌دا خالی به‌هیز و توانایی ئەو به‌نامانه بناسین و له هه‌مان کاتدا مه‌ترسییه ئه‌منی و نه‌ناسراوه‌کانی به‌شیک له‌و به‌نامانه دیاری بکه‌ین.

ئهو چوار به‌نامه‌به‌ بریتی له به‌نامه‌کانی رۆژانه، به‌نامه‌ی کیشه له ئینته‌رنیټ دا، به‌نامه‌ی برینی ئینته‌رنیټ و به‌نامه‌ی خامۆشی ته‌واو. له ریگه‌ی ئەم چوار به‌نامه‌یه‌وه ده‌توانن سوود له‌و به‌نامانه وهربگرن، که له ئیستادا بو ده‌ستراگه‌یشتن به زانیاری رۆژانه، له کاتی برینی به‌شیک له ئینته‌رنیټ، یان برینی ته‌واوه‌تی ئینته‌رنیټ دا به‌کاری بهینن.

پاکئجی به‌نامه‌ی رۆژانه به‌نامه‌ی رۆژانه بریتییه له‌و به‌نامانه، که بو به‌کاره‌ینانی رۆژانه‌یه و ئیوه ده‌توانن بو پارێزراو بوونی نامه‌کان و په‌یوه‌ندییه‌کانی خۆتان، یان شکندن و تپه‌رانندی فلیته‌ره باوه‌کان، هه‌روه‌ها بو پیشگرتن له بلا‌و بوونه‌وه‌ی ناوی خۆتان له دونیای ئۆنلاین دا به‌کاریان بهینن، به‌لام ده‌بیت ئاگاتان له‌وه بیت، که زۆریک له به‌نامه‌کانی ئەم پاکئجه (به‌سته) له کاتی برینی ئینته‌رنیټ دا کاریگه‌ر نین.

پاکئجی کیشه له ئینته‌رنیټ دا ده‌توانن پاکئجی به‌نامه‌کانی کیشه له ئینته‌رنیټ دا له کاتی دروستبوونی کیشه له په‌یوه‌ندیی ئینته‌رنیټی خۆتان دا به‌کار بهینن. به‌نامه‌کانی ئەم پاکئجه به‌ جوړیک دروستکراون، که ریگه به ئیوه ده‌دهن تاوه‌کو بتوانیت له تۆره کۆمه‌لایه‌تییه‌کاندا چالاک بیت و هه‌ر له‌گه‌ل کۆنیکت بوون به ئینته‌رنیټه‌وه زانیاری و هه‌واله‌کان به به‌رده‌نگه‌کان و هاوڕیکانتان بگه‌یه‌نن.

پاکئجی برینی ئینته‌رنیټ پاکئجی برینی ئینته‌رنیټ ئەو به‌نامانه‌ی تیا‌دایه، که له کاتی برینی درێژخایه‌نی ئینته‌رنیټ دا وه‌ک ئەوه‌ی له گه‌لارێزانی ۱۳۹۸ دا روویدا، به‌کاری بهینن. له‌م بواره‌دا و به تابه‌ت کاتیک ده‌ستراگه‌یشتن به ئینته‌رنیټی جیهانی سنووردار ده‌کریټ، ئینته‌رنیټی نیشتمانی له به‌رده‌ستدایه. به‌نامه‌کانی ئەم پاکئجه ریگا به ئیوه ده‌دات تاوه‌کو له‌گه‌ل جیهانی ده‌ره‌وه‌دا له په‌یوه‌ندییدا بمیننه‌وه و ده‌ستان به زانیارییه‌کان بگات.

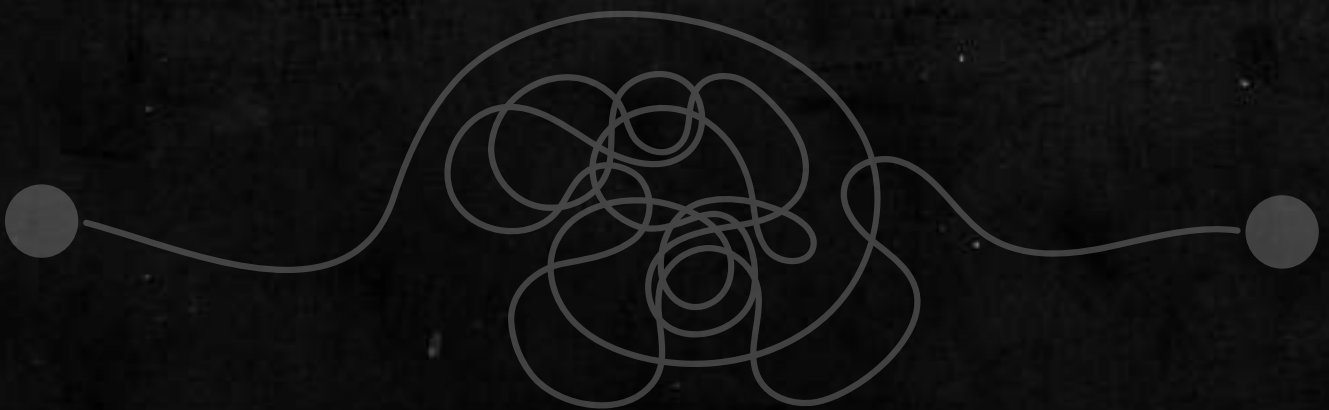
پاکئجی خامۆشی ئینته‌رنیټ پاکئجی خامۆشی ته‌واوه‌تی به‌نامه‌یه‌که، که ئەگه‌ر و توانایی ئەوه هه‌یه له کاتی برینی ئینته‌رنیټ دا و کاتیکیش، که ته‌نانه‌ت تۆری ئینته‌رنیټی نیشتمانی سنووردار کراوه، ئیوه ده‌توانن به‌کاری بهینن.

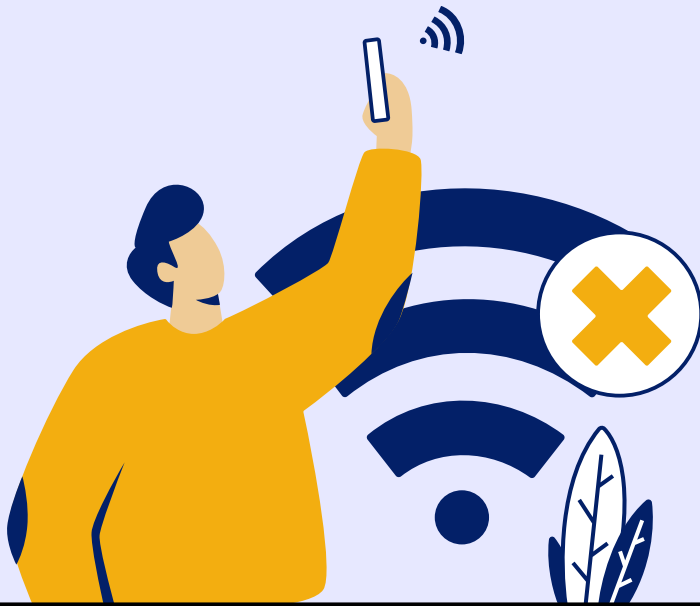
ئەگەرى ئەو ھەيە شىۋازى كارکردن بە بەشىك لەم بەرنامانە ئاسان نەبەت و ئىوہ بۇ ئەوہى بتوانن بە شىۋەيەكى پارىزراو و كارىگەر سوودى لىۋەربگرن، پىۋىستىتان بە رىنمانىي و روونکردنەوہ دەبەت. بۇ ئەوہش ئىمە ئەو رىنمانىي و روونکردنەوانەي، كە لە ئىستادا لە بەردەستدان، بۇ ئىۋەمان كۆکردوۋەتەوہ.

"ئىران لە خامۇشى دا" لە چەند مانگى داھاتودا رىنمانىي زياتر بۇ ئامادەبوون لە بەرامبەر بىرنى ئىنتەرنەت دا بلاۋدەكاتەوہ.

جەخت دەكەينەوہ، ئەو بەرنامانەي لىرەدا بلاويان دەكەينەوہ ئەو بەرنامانەن، كە لىكۆلەرەوانمان بە باشترين و كارىگەرتري شىۋازەكانى دەزانن بۇ دروستکردنى پەيوەندى و دەستراگەيشتن بە زانىارى لە كاتى بىرنى ئىنتەرنەت دا. ئكايە سەرنجتان لەسەر ئەوہ بىت، كە لەوانەيە ھەموو ئەم بەرنامانە لە بوارى پاراستنى ئاسايشى دىجىتال، نەناسراو بوونتان و پارىزگارىکردن لە سنوورى تايبەتى ئىۋە بە باشى كار نەكەن. ئىمە ئەو بەرنامانەمان دىارى كىردوۋە، كە مەترسىي نەپارىزراو بوون و پارىزگارى نەكردن لە ئاسايشى سنوورى تايبەتى ئىۋەيان تىدايە. رىنمايشمان ئەوہيە، لە كاتى قەيران دا بە خۇپارىزىي زۇرەوہ بۇ دروستکردنى پەيوەندى و دەستراگەيشتن بە زانىارى بەكارىان بەيىن. ئەگەر ئىۋە ئەم بەرنامانەتان بەكارهيناوہ، يان ئەگەر خۇتان لەم بواردە لىكۆلەينەوہ دەكەن، بە پەرۇشىيەوہ خۇشحال دەبىن، كە بۇچوونى ئىۋە لەبارەي ئاسايش و كارامەبوونى ئەو بەرنامانە لە كاتى بىرنى ئىنتەرنەت دا بىيىستىن. دەتوانن بۇچوونەكانى خۇتان لە بەشى ئەزمونەكانى ئىۋەدا لەگەل ئىمە ھاوہەشى پى بگەن.

له باره ی ئیمه وه

"ئیران له خامۆشی دا" چیه؟

ئه گهر ده ته ویت له کاتی برانی ئینتهرنیته دا په یوه ندیی خۆت له گه ل بهره ننگه کان، هاورپیان و دونیای دهره وه دا هه بیته، زۆر گرنگه پیشه وخته خۆتی بۆ ئاماده بکهیت.

کاتیک په یوه ندیی ئیوه له گه ل ئینتهرنیته جیهانیدا پچراوه، بزاره کانی بهره ستان زۆر سنووردارتر ده بن. ئیدی ناکریت بهرنامه یه ک یان ئه پللیکه یشنیک دانلۆد بکهیت، یان له سه ر ئینتهرنیته به دوا ی رینماییه کانی پیویست بۆ په یوه ندی دروستکردن بگه ریته.

ئه گهر ده ته ویت په یوه ندیی خۆتان بپاریزن ده بیته له ئیستاوه ده ست به پلاندانان بکه ن.

گروپی "ئیران له خامۆشی دا" هه ولی داوه تاوه کو ئه و بهرنامه نه بدوژیته وه، که بانگه شه ی ئه وه ده که ن له کاتی پچران، یان کیشه له ئینتهرنیته دا بهره وام و بهرقه ران. ئیمه ئه م بهرنامه نه مان له چوارچیوه ی چوار پاککیچ و بهسته دا به مه بهستی به کاره ییان له چوار پیگه ی جیاوازا دا پیشکesh ده که یین.

هه لبه ت له ئاکامدا تیکرای ئه و بهرنامه نه به شیوه ی کامل کاریگه ری و کاراییان نابیت، هه موویان بۆ به کاره ییان له کاتی برانی ئینتهرنیته دا له ئیران گونجاو نابن و ئیمه له مه ترسییه کان و نیگه رانییه کانی په یوه ندیدار به م بهرنامه نه وه - له هه ر شوینیکدا ئه و مه ترسیانه مان بۆ بناسریته وه - ده ستنیشانیان ده که یین.

بۆ ئه مه ش ماله پهری ئیران له خامۆشی دا شیوه ی کارو رینماییه ئاسان و ساده کان بۆ به کاره ییان ئه و بهرنامه نه کۆکردوه ته وه و له مانگه کانی داها تودا رینماییه زیاتر بۆ خۆ ئاماده کردن له بهرامبه ر برانی ئینتهرنیته دا بلاو ده کاته وه. ههروه ها هه ندیکجار ئه م پاککیچ و به ستانه نو ی و ئابده یته ده کریته وه تاوه کو نویتترین فیژن له بهرنامه پیشنیازکراوه کان پیشکesh بکات، یان بهرنامه ی نو ییان پین زیاد بکات. ههروه ها ئیمه هه موو پاککیجه کانی ماله پهره که له یه ک شوین دا له پاککیجه بهرنامه ی ئۆفلا یین دا بۆ سه ر زمانه گه لانی تری دانیشتوی ئیران له وانه به لوچی، تورکی، کوردی و عه ره بی وهرده گی رین تاوه کو ئه م بهرنامه نه له هه موو شوینیکه ی ئیران دا له بهره ستی به کاره یینه ران دا بیته.

ئه گهر پیتانخۆش بیت و ئاماده بن له باره ی هه ر یه ک له و بهرنامه نه، که "ئیران له خامۆشی دا" پیشکesh یان ده کات، کاردانه وه و بۆچوونی خۆتان به ئیمه رابگه یه نن، زۆر سوپاسی ها کارییه که ی ئیوه ده که یین. ئیوه ده توان بۆچوونه کانی خۆتان به به شی ئه زموونه کانی ئیوه زیاد بکه ن.

ههروهه ئيمه كتيبخانه يه كه له سهراوه كان له بهشي ناوهندي زانياريه كان ده خهينه بهردهستان، كه له بواري ريگگاني بهرنامه دانان بو كاتي بهرله كيشه و كه مېوونه وهی كاريگه ريبى برين و كيشه ئينته رنيت هاو كاريتان بگات. ناوهندي سهراوه كان، ده رهنجامى كاري ژماره يه كه له پسپوران و دامه زراوه ئاسايشه كاني ديجيتاله، كه له يهك شوين دا كوكراونه ته وه تاوه كو رينمايي گرنه له باره ي ئه وه ي، كه چون ئاسايشه خوتان بپاريزن و له هه مان كاتدا له كاتي بريني ئينته رنيت دا چون دهستان به زانياريه كان و كه سه كان بگات، پيشكه شي ئيوه ي ده كات.

ههروهه له م به شه دا بو هه ر بهرنامه يه كه، كه له پاكي جي بهرنامه جوړاو جوړه كاني مالفه ره كه دا ده ناسين رينه وه، رينمايه كه بو راهيتان و فيركردنى ساده ي دابه زانندن و به كارهيان ره چاو كراوه تاوه كو له و ريگه يه وه هه موو كه سيك به هه ر ئاستي كه وه له زانيارى و ئاگايى له سه ر ديجيتال، بتوانيت كاتي خاموشى و كوژانه وه ي ئينته رنيت دا سووديان ليوه ربگرپت و به كاربان به يني ت.

بوچى بريني ئينته رنيت مه ترسي داره؟

پچراندنى ئينته رنيت و دروست كردنى كيشه تيايدا، به شيوه يه كي بنه رته ي و ريشه ي مافه كاني مروف له دونيا ي ئونلاين و هه م له دونيا ي راسته قينه دا پيشيل ده كات.

جگه له وه ش بريني ئينته رنيت په رده يه كي تاريك بو سنووردار كردنى مافه بنه رته تيه كاني ئازادى راده ربرپنى هاوولاتيان دروست ده كات، كه له و ديو ئه وه وه، سه ركوت، ده ستگير كردن و توندوتيزي ده ولته ي، كه له دونيا ي راسته قينه دا روو ده دن، ده شاردرپته وه.

ئه مجوره له په لاماردان و سه رپيچى له پشت ئه و په رده تاريكه وه رووده دن، به بن ئه وه ي هاوولاتيان بتوانن ئه وانه بسه لمينن، يان له دونيا ي ئونلاين دا بلاويان بكه نه وه و يان ئه وانه وه ك به لگه يه كه به كاربه يين تاوه كو به رپسان ناچار به وه لامدانه وه بكرين.

پروژه ي "ئيران له خاموشى دا" له لايه ن چ كه سانيكه وه به رپوه ده برپت؟

ئيران له خاموشى پروژه يه كه، ريخراوى **میان گروپ** به رپوه ي ده بات. ئه م مالفه ره بو يه كه مجار له لايه ن ريخراوى **Small Media** (ميديا ي بچووك) دامه زراوه.

ئه م پروژه يه ئه سته م بوو به بن پشتيوانى و هاوكارى ژماره يه كي زور له پسپوراني ئه م بواره به دييه اتايه و ئيمه سوپاسى هاوكارانمان له "پس كوچه"، "توشه" و "**فمبينيست اسپكتروم**" له گه ل ژماره يه كي زور كه سى تر دا ده كه ين، كه به شداريان له وم پروژه يه دا كردووه.

پاکیجی روژانه

نابیت ئیوه ته نها له کاته ههستیار و قهیراناوییهکاندا نیگهرا نی ئاسایشی دیجیتالی و سنووری تایبهتی خوتان ببن. له پاکیجی روژانهی ئیمه دا رینماییه له باره ی چونییهتی کارکردن به چهند بهرنامهیهک ههیه، که دهتوانی بۆ هه میشه و نه ته نها له کاتی دروستبوونی کیشه له ئینته رنیته دا، به لکو بۆ کاروباری روژانه تان سوودی لیوه ر بگرن.

ئه و بهرنامه نه بریتین له ئه پلکيه یشنه کانی گه یانندن و ناردنی په یامه کان، که بۆ پارێزگاری له گفتوگۆکانی ئیوه له بهرامبه ر به ده زگاکانی گوئیگیترتی ده ولت و کۆمپانیا ئه هلییه کان دا دروستکراون؛ ههروه ها ئی پی ئین (VPN) و پرۆکسیه کان ده توانن له پاراستنی ئاسایشی ئیوه دا له دونیای ئۆنلاینو تیپه راندن و شکانندی فیلتیره کانی ده ولت دا سوودیان هه بیته. هه میشه ئه وه تان له یاد بیته، که به کاره یانانی ئه و بهرنامه نه له کاتیکدا، که بهرپرسیانی حکومه ت ئه وانه له سه ر مۆبایل و ئامیره کانی تری ئیوه دا بدۆزنه وه، ده توانیت ببیته هۆی دروستبوونی گومان و ئیوه بخاته مه ترسییه وه، که واته ده بیته به خۆپارێزی و وریاییه وه به کاریان به یین.

ئیمه رینماییه گرنگمان له باره ی لیکدانه وه و دیاریکردنی مه ترسییه کانی دونیای ئۆنلاین هه یه، که هاوکاریی ئیوه ده کات تاوه کو ریوشوینی ئه منی و ئاسایشی گونجاو بۆ خوتان هه لبژیرن. زۆر جه خت له وه ده که ینه وه، که ئه م ریبه ره پیش درێژه دان به م بابه ته بخویننه وه.

ئه پلکيه یشنه کانی گه یانندن و ناردنی په یام - به شیوه یه کی پارێزراو گفتوگۆ و نامه گۆرینه وه بکه ن!

چهند بابه تیکه ریشه یی و سه ره کی هه یه، که ده بیته هه موومان بۆ پارێزگاری له خۆمان، دۆستان و بنه ماله کانمان ره چاویان بکه یین. گرنگترین (و ساده ترین) کار، که ئیوه ده توانن هه ر ئه مرۆ ئه نجامی بدن تاوه کو خوتان و هه موو ئه و که سانه ی له په یوه ندیان له گه لیاندا بیانپارێزن، ئه وه یه که ئه پلکيه یشنه کانی گه یانندن و ناردنی په یامی جیگه متمانه، که توانایی دانانی کۆد و ره مزی سه رتاسه ری هه بیته دانلۆد بکه ن.

بکاره یانانی ئه و جوړه ئه پلکيه یشنه بۆ ناردنی په یام و نامه کان باشتترین رینگیه بۆ زۆرترین که مکردنه وه ی مه ترسییه کان، که که سی سیه م بیه ویت چاودیری په یوه ندییه کانی ئیوه بکات، یان رینگری له ناردنی فیدیو و په یامه کانتان بکات بۆ که سانی تر. باشتترین بژاره کان بۆ ئیوه...

"سینگال" برۆاپیکراوترین بژاره یه بۆ پاراستنی ئاسایشی په یوه ندییه کانی ئیوه و ئیمه زۆر جه خت له وه ده که ینه وه، که ئه م ئه پلکيه یشنه دابه زینن و بۆ گه یانندن و ناردنی په یامه روژانه کانتان به کاری به یین. کارکردن به م ئه پلکيه یشنه زۆر ساده و ئاسانه، زۆربه ی پسپۆرانی ئاسایشی دیجیتالی پشته راستیان کردوه ته وه و ههروه ها ئه پلکيه یشنه هه لبژیردراوی ئیدوارد سنۆدن له قاوده ر و په رده له روو هه لمانی ئه مریکیه.

بۆ زانینی ورده کاریی زیاتر له باره ی ئه و ئه پلکيه یشنه وه و شیوه ی دابه زانندن و دانلۆکردنی کلیک له سه ر لینکی خواره وه بکه ن.

Signal

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"سیگنال" ئەپلیکەیشنیکى گەياندن و ناردنى پەيامە، كە توانايى دانانى كۆدى سەرتارىي E2EE ھەيە، كە لە سىستەمانى iOS ، ئەندروئيد، ويندۆز و لينۆكس دا كار دەكات. ئەو ئەپلیكەيشینە خۆرايى و بېبەرامبەرە و ھەك يەكك لە پارىزراوترين ئەپلیكەيشینەكانى گەياندن و ناردنى پەيام لەلايەن دامەزراوھەكانى ھەك [Electronic Frontier Foundation](#) و [Access Now](#) پېشنياز دەكریت. ئەم ئەپلیكەيشینە رینگا بە بەكارھيئەرهكانى دەدات تاوھەكو پەيامى قىدیوئى، دەنگ، نووسین و وینە بە شىوھى گروپى و كۆدكراو بۆ يەكتر بنيرن. ھەروھە دەرفەتى پەيوەندیە تەلەفونىيەكان بە توانايى كۆدكردنى سەرتاسەريیەوھە بۆ بەكارھيئەرانى "سیگنال" ھەيە.

بەكارھيئەنانى ئاسان

ئىوھ دەتوانى "سىگنال" لەسەر سىستىمى ئەندروئيد و iOS و بە سوودوھەرگرتن لەو لىنكەنى سەرھوھە بە خىرايى دانلۆد بکەن. كارکردن بەم ئەپلیكەيشینە زۆر سادە و ئاسانە. كاتیک ئەپلیكەيشینەكە دەكەیتەوھە داوا لە ئىوھ دەكریت تاوھەكو ژمارە تەلەفونى خۆتان لە رینگەى كۆدیکى شەش ژمارەيیەوھە پشتراست بکەنەوھە، كە ئەو كۆدە بە نامەى ئىس ئىس بۆ ئىوھ دیت. كاتیک ئەو كارەتان ئەنجامدا، دەستبەجى دەتونن پەيام و نامە گۆرینەوھەكانتان لەگەل ھەر يەك لە كانتیکت (ھاوبەش)ھەكانى خۆت دەستپیکەيت – بەلام بەو مەرجە ھاوبەشەكەت و بەردەنگەكەت ئەپلیكەيشینى سىگنالئى دانلۆد کردبیت –. لە خاكەلىوھى ۱۴۰۱ادا توانايیەكى نوى بە سىگنال زیاد کرا، كە لە ئەگەرى گۆرینی سیم کارت دا پىويست بە دووبارە داہەزاندنەوھى بەرنامەكە نىيە و ئەپلیكەيشینەكە بە ھەمان ئەو زانیارییانەى پېشترەوھە بە ژمارە تازەكە بەكار دەھيئەتەوھە.

باشیيەكان و تايبەتمەتمەندیيەكانى

سىستىمى كۆدكراوى "سىگنال" زۆر دلنیاكەرەوھە و جىگای متمانەيە، ئەو ئەپلیكەيشینە ھەلپژاردەى ئىدوارد سنۆدەن. سىگنال تەنھا پەيامەكانى ئىوھ ناكات بە كۆد، بەلكو مېتاداتاكانىشتان (زاناریيە وردەكان) دەشاریتەوھە تاوھەكو دلنیابنەوھە، كە ھىچ كەسك و تەنانت خۆدى سىنگالیش، يان ھەر كەسكى تر، كە ھەول بەدات تاوھەكو رینگى لە ناردن و گەياندن پەيامەكانى ئىوھ بکات، نەتوانیت نيرەر و ھەرگى پەيامەكان بناسیت. ھەروھە سىگنال ئەپلیكەيشینىكى دەق كراوھەيە، واتە كۆدەكەى بۆ بىننى ھەموان و ئەو كەسانەى ھەول دەدەن بىشكپن لە بەردەستدایە، بەلام تاوھەكو ئەمرو ھەرگىز پرۆتوكۆلى كۆدكراوى سىگنال نەشكترەوھە. سىگنال داتا و زانیاریيەكانى ئىوھ و ھىچ كەسكى دیکە كۆناتەوھە و ھاوبەشيان لەگەل كەس و شوینی تردا پى ناكات. ھەروھە ئەم ئەپلیكەيشینە لە پووشپەرى ۱۴۰۰ بە داوھ لەلايەن پرۆكسیەكانى تايبەت بە خۆیەوھە پالپشتى دەكریت. بۆ دەستراگەيشتن بە پرۆكسیەكان دەتوانى لە تويتردا بە دواى ھاشتاگى #IRanSignalProxy بگەرپن.

مەترسیيەكان و ئەوھى ئەم ئەپلیكەيشینە ئەنجامى نادات

"سىگنال" ژمارە تەلەفونەكەى ئىوھ بۆ تۆمارکردن و ھەروھە بۆ ناسینەوھە و كۆددانان بۆ ناسینەوھى خۆتان بەكار دەھيئەت. لەبەر ئەوھش دەبیت ئاگادار بن، كە ئەم ئەپلیكەيشینە تەنھا بۆ پەيوەندیە تەنھا بۆ پەيوەندیە (بەردەنگ و ھاوبەش) ھە پرواپیکراو و جى متمانەكانى خۆتان بەكار بھيئەن.

ئەگەر بريارتان دا "سىگنال" ھەك ئەپلیكەيشینىكى گریمانەكراو بۆ نامە ناردن و پەيام گۆرینەوھە بەكار بھيئەن، دەبیت ئەوھەتان لە بىر بىت، پەيامەكانى ئىوھ لە كاتیکدا كۆدیان بۆ دادەنریت، كە ھەرگىش ئەپلیكەيشینى سىگنالئى لەسەر موبایلەكەى خۆى داہەزاندبیت. نمونەيەكى دیکە ئەوھەيە، كە "سىگنال" تەنھا لە كاتى دەستراگەيشتن بە ئىنتەرنیيت بەكار دەھيئەت. ھەر چەند بەرنامەيەكى زۆر باش و بەرزە بۆ بەكارھيئەنانى رۆژانە، بەلام لە ئەگەرى پچرانى ئىنتەرنیيت دا كارايیەكى زۆرى نابیت.

دانلود و دابه‌زاندنی ئەم ئەپلیکەیشنە بۆ بەکارهێنان لە داهاتودا لە بەرچاو بگرن.

دوو ئەپلیکەیشنێ "برایر" و "جەیمی" بۆ ناردن و گەیاندنی پەیام و نامەن و پالپشتن بە سیستمی کۆدکراوی سەرتاسەرییە و پشەستوو بە تەکنەلۆژیای هاوتا بۆ هاوتا (peer-to-peer) دروستکراوە و ئەگەر پێشبینی دەکەن، کە ئەگەری ئەوە هەیە کێشە ی وەک کۆنیکت بە ئینتەرنێت (لە پچرانی ئینتەرنێتە و تاهەکو بۆ نمونە وافی لاواز لە کۆنفرانسیکی قەرەباڵغ دا) بۆ ئیوە دروست دەبێت، ئەوانە بژاری باشن.

هەلبەت ئەگەری ئەوە زیاترە، کە کارکردن بە "سیگنال" بۆ بەکارهێنانی روژانە و پەییوەندی لەگەڵ دوستان و بنەمالە ئاسانتر بێت. دەتوانیت لەبارە ی ئەم ئەپلیکەیشنە وە لەم لینکە ی خوارە وەدا زیاتر بخوینیتە وە.

Jami

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"جهیمی" پلاتفۆرمیکی خۆراییه بۆ په یوه ندى و په پیام گۆرینه وه، که بانگه شهی ئەوه دهکات ناسنامه و شوناس و سنووری تایبەتیی بە کارهێنەرەکانی دەپارێزێت. "جهیمی" سیستمی کۆدانانی سەرتاسەریی ههیه و به شیوهی هاوتا بۆ هاوتا کار دهکات، که واته پیویستی به سێرفه رێکی ناوه ندى بۆ گواستنه وهی زانیاری و په پیام له نیوان به کارهێنەرەدا نییه. له بهر ئەوهش ئەو به کارهێنەرانه، که له سەر تۆری لۆکال و خۆجیی دان (بۆ نمونه، تۆرپکی وای فای گشتی به بێ دهستگه یشتن به ئینتەرنیّت)، ده بێت بتوانن له رێگه ی "جهیمی" په وه په یوه ندى له گه ل یه ک دا به ستن، ته نانهت ئە گه ر به ئینتەرنیّتیشه وه کۆنیکت نه بن.

به کارهێنانی ناسان

ئەم ئەپلیکە یشنه له ئەندروید دا له گوگل پلە، و بۆ iOS له ئەپل ستۆردا دانلۆد ده کرایت. دهشتوان قیژنی تایبەت به دیسک تۆپیش (ماک، ویندۆز و لینوکس) له خودی مالپەری "جهیمی" دا دانلۆد بکه ن. بۆ دروستکردنی ئەژمار و ئەکاوتی جهیمی پیویستی به نووسینی ههچ یه ک له زانیاری و تایبەتمه ندییه که سهیه کانتان، یان ژماره ی ته له فونه که تان نییه.

باشیهه کان و تایبەتمه ندییه کان

جگه له دروستکردنی په یوه ندى پارێزراو، "جهیمی" په یوه ندى قیدیویی و کۆنفرانس به کوالیتی ئیچ دی پیشکەش دهکات، به لām کوالیتی ئەو په یوه ندى یانه په یوه ندى یان به کوالیتی ئەو ئینتەرنیّتیه وه ههیه، که ئیوه به کاری دههینن. به هۆی توانایی ناردنی په پیام له رێگه ی تۆره کانی وای فای-یه وه ده توانن له کاتی برینی کاتی ئینتەرنیّت (و ته نانهت برینی ته واوه تیی ئینتەرنیّت) دا به مه به سستی دروستکردنی په یوه ندى له گه ل ئەو کانتیکتدانه دا (به رده نگ و هاوبه ش) هکانتان، که له نزیک ئیوه دان، کاریگه ر و کارا کار بکات. ههروه ها ئە گه رى ئەوه ههیه "جهیمی" بتوانیّت له کاتی سنووردارکردنی ده ستره گه یشتن به ئینتەرنیّت جیهانی دا به شیوه یه کی دلنیا که ره وه کار بکات، به لām ته نها به و مه رجە ی ئینتەرنیّت نیشتمانی له به رده ست و له کاردا بیّت.

ده بێت له وه ئاگادار بن، که تویژه ره وه کانی ئیمه ناتوانن به شیوه ی سه ره خۆ ئەو زانیاری یانه پشتراست بکه نه وه، که واته ناتوانن له باره ی توانایی و کارایی ئەو ئەپلیکە یشنه وه له و بارودۆخانه دا به شیوه ی دلنیا که ره وه بۆ چوونی خۆیان بخه نه روو. تاقیکردنه وه کان و بینینی نمونه ی زیاتر بۆ ئەم کاره پیویسته.

مه ترسییه کان و ئەوه ی ئەم ئەپلیکە یشنه ئەنجامی نادات

به پیچه وانە ی به شیک له ئەپلیکە یشنه کان، که له سەر بنه مای تۆری رایه له یی meshnet-based به رنامه رێژیان بۆ کراوه، "جهیمی" توانایی به کارهێنانی بلوتوسی بۆ دروستکردنی په یوه ندى له گه ل ئامییره کانی تردا نییه. دروستکردنی په یوه ندى ئۆفلاين له گه ل کانتیکتدانه، پیویستی به کۆنیکتی هه ر دوو لایه نه وه ههیه به تۆرپکی ئینتەرنیّت هاوبه شی لۆکالی و خۆجیه وه.

ههروه ها ئەنداز یارانی ئەو ئەپلیکە یشنه رێگه یه کیان بۆ داوای له ناو بردنی ته واوه تیی زانیاریه کان له به رچا و نه گرتوه.

Briar

[Android](#) | F-Droid app

"برایر" ئە پلئیکە یەشەنیکە بۆ ناردن و گە یاندنی پە یامە کان، کە بۆ بە کارهێنانی چالاکوانان، رۆژنامە نووسان و هەموو کەسیکی دیکە، کە پێویستی یان بە دروستکردنی پە یوهندی لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا هەبێت، بەرنامە رێژی بۆ کراوه. بە پێچەوانە ی ئە پلئیکە یەشەنە کانی تری ناردن و گە یاندنی باو، "برایر" پشەتە ستوو و نییە بە سێر فەرئیکی ناو هندییە وه، پە یامە کان بە سوود وەرگرتن لە تۆرئیکی رایە لە یی بە شیوه ی راستە و خۆ لە نیوان ئامێرە کانی بە کارهێنەران دا هاوکات کراو، یان هەمان synchronized دە بن.

بە کارهێنانی ئاسان

بە کارهێنەران دە توانن "برایر" بۆ ئە ندرۆید لە پلە ی ستۆر گوگل، [F-Droid](#)، یان، لە مالمپەری برایر-هوه دانلۆد بکەن.

باشی و تاییبە تمە ندییە کانی

"برایر" دە توانیت بە شیوه یەکی دلنیا بە خەش کار بکات بۆ هاو بە شیکردنی پە یامە گرنگە کان لە گە ل ئە و کە سانە دا، کە متمانە ت پێ یان هە یە. ئە م ئە پلئیکە یەشە نە لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا رینگاتان پێ دە دات تاو هە کو هاو بە شی بە داتا و زانیاریە کانت لە گە ل لیستی بە ر دە نگە کان (کانتیکت) تە کانتدا بە شیوه یەکی پارێزراو بکە ییت. هە لبە ت پێویستتان بە وه دە بێت، کە کە سی وەرگر لە سنووری بلوتوس، یان لە سەر تۆری وای فای هاو بە ش دا بێت. جگە لە توانا کانی گفتو گو کردنی سەرتاسەری، تاییبە تی و گروپی، "برایر" ئە و توانایی و دەرفە تە ش بە ئیوه دە دات، تاو هە کو ژووری گفتو گو و بلاگ دروست بکەن، کە دروستکردنی پە یوه ندیتان لە گە ل چە ندین گروپی جۆراو جۆر و جیاوازدا بۆ مە یسەر دە کات، تە نات لە کاتی برینی ئینتەرنێتیشدا توانایی هاو بە شیکردن و نوێ کردنە وه و ئاب دە یتی هە یە. ژوورە کانی گفتو گو، گفتو گو ی تاییبە ت نین، بە پێچە وانە ی گروپە تاییبە تە کانه وه هە موو کە سیک دە توانیت بە شدارییان تیا دا بکات و دە توانیت بە ر دە نگە کانی خۆ ی بانگهێشتی ژوورە کە بکات. هاوکات بلاگە کان دەرفە تی پۆستکردن و هاو بە شیکردن و بلاو کردنە وه ی هە و ال و ئاب دە یته کان بۆ هە موو بە ر دە نگە کانت فە راهە م دە کەن. "برایر" هە رو هە بە ئە پلئیکە یەشە ن "دوگمە ی هۆشدار" [Ripple](#) تە یار کراوه، کە دە توانیت برایر بشاریته وه، یان لە کاتیکدا، کە نیگە رانی ئە وه بیت، کە ئە ژمارە کە ت لە ژیر چاودێریدا یە، یان دەستی بە سەردا گیراوه، دە توانیت خۆ ی بە شیوه یە ک پۆلێبە ندی بکات، کە ئە ژمارە کە و میژووی پە یامە کان بسرێته وه.

مە ترسییە کان و ئە وه ی ئە م ئە پلئیکە یەشە نە نجامی نادات

هە لبە ت ئە م ئە پلئیکە یەشە ن هە ندیک کێشە شی هە یە. هە ندیک راپۆرت لە بارە ی کێشە ی دروستکردنی پە یوه ندی لە رینگە ی بلوتوسه وه لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا بە دە ستمان گە یشتوه، بە لام گروپی "برایر" سەر قالی چاره سەر کردنی ئە و کێشە یە ن.

لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا، ئە م ئە پلئیکە یەشە ن تە نها لە کاتیکدا دە توانیت کارایی هە بێت، کە بە کارهێنە رانی لە سنووری بلوتوس و وای فای یە کتردا بن.

کێشە یەکی دیکە ی ئە م ئە پلئیکە یەشە نە وه یە، کە تاو هە کو ژمارە یەکی زۆر لە کە سکان دە ست بە بە کارهێنانی "برایر" نە کەن، ناتوانیت لە کاتی برینی دە سترا گە یشتن بە ئینتەرنێت دا هە موو تواناییە کانی خۆ ی بخاتە کار و کاریگەر بێت. بۆ ئە وه ی "برایر" بتوانیت بێت بە ئە پلئیکە یەشە نیک ی ناردن و گە یاندنی بە هیزی پە یامە کان و بکریته شوێن گره وه ی ئە پلئیکە یەشە ن کانی تری ناردن و گە یاندنی پە یام، دە بێت ژمارە یەکی بە ر فراوان لە بە کارهێنە ران کاری پێ بکەن.

بەرنامەى تىپەراندن

ھەر كەسىك بىھوئىت دەستى بە مالپەرە فلىتەر كراوھەكان لە تۆرى ئىنتەرنىتى جىھانى دا بگات، ئەو پىرسىارەى بۆ ھاتووئە پىش، كە دەبىت كام قى پى ئىن ھەلبژىرئەت. ئەمانە ئەو بەرنامانەن، كە بۆ دەستراگەىشتن بە ناوھرۇكى فىلتەر كراوھەكان سوودى بۆ ئىوھ دەبىت و ھەر وھە پەيوھندى و كۆنىكتبوونى ئىوھ دەكات بە كۆد تاوھكو بەرامبەر بە چاودىرانى دەرەكى پارىزراو بن.

ھاوړىكانمان لە "پس كوچە" دا لىستىكى زۆر باشيان لە بەرنامەكانى تىپەراندنى فىلتەرەكان لەگەل خستەنەرووى زانىارىى ورد و تەواو لەبارەى باشى و خراپىيەكانى ئەو بەرنامانەوھە كۆكردووھتەوھ. ئەوھى ئىوھ بە دوايدا دەگەرپن، ئەگەر لە لىستەكەى ئىمەدا نەتاندۆزىيەوھ، دەتوانن لە "پس كوچە" دا زانىارىى زۆرتر لەبارەى بەرنامەكانى تىپەراندنەوھ بە دەست بەيئن.

تىمەكەى ئىمە ئەوھى بە باش زانىوھ، كە نمونەكانى خواروھە كارىگەرترىن و بىرواپىكراوترىن بەرنامەكانى بۆ تىپەراندنى سانسۆرى باو و رۆژانە. ھەموو ئەو نمونانەى كە لىرەدا كۆمان كىردووئەتەوھ وەك بەرنامەى پارىزگارى لە ناسنامەى ئىوھ و سنوورى تايبەتى ئىوھ بەرنامەرىژىيان بۆ نەكراوھ، كەواتە دەتوانن رۆونكردنەوھەكان لەبارەى ھەر يەك لەو بەرنامانەوھە بخوئىننەوھ بۆ ئەوھى جىاوازىى نىوان ئەم بەرنامانەتان بۆ رۆون بىتەوھ تاوھكو بتوانن ئاسايشى ئۆنلاىنى خۆتان بپارىزن.

Psiphon

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Android direct source](#)

"سایفون" بهرنامه یه که بۆ تیپه راندنی فلیتهر، که له تهکنه لۆژیای قی پی ئین، ئیس ئیس ئیچ و ئیچ تی تی پی سوودی وهرگرتوووه تاوه کو دهسترگاه یشتنی به بی سانسور به ناوه روکی ئینتهرنیت بۆ ئیوه دهسته بهر بکات. ئەم ئەپلیکەیشنە بە شیوهی ئۆتوماتیک خال و شوینی دهسترگاه یشتنی نوی ده دوزیتوه تاوه کو توانایی تیپه راندنی فلیتهرکان بۆ ئیوه زیاتر بکات.

به کارهینانی ئاسان

کارکردن به "سایفون" زۆر ئاسانه. تهنها پیویست دهکات، بهرنامه که له ریگهی یهکیک له لینکهکانی سهروهه له ئامیره کهی خۆت دا دانلود و دواتریش بهرنامه که بخه یته کار. دواي خستنه کاری بهرنامه که، ئەپلیکەیشنە که ده که یته وه له "connect" ده دهیت تاوه کو "سایفون" له سهر ئامیره که تان چالاک بیته.

باشییه کان و تایبه تمه ندییه کان

"سایفون" پیشینه یه کی درێژی له تیپه راندنی سانسوری ئینتهرنیت له ئیران دا هه یه و ههر له و پیناوه دا توانا و کارایی خوی بۆ تیپه راندنی فلیتهر پاراستوه.

ههر چه ند له کاتی روودانی کیشه له ئینتهرنیت دا، یان له کاتی برپینی تهواوه تی ئینتهرنیت دا له توانایه که ی کم ده بیته وه، به لام به شیک ی کم له بهرکارهینه رانی "سایفون" راپورتیان داوه، که له کاتی برپینی ئینتهرنیت له گه لاریزانی ۱۳۹۸ دا ده ستیان به ناوه روکی ئینتهرنیتی جیهانی گه یشتوه. به پیی توژیینه وه ورده کانی خودی "سایفون" یش زانیاریی ئەو راپورتانه پشتراستکراونه ته وه.

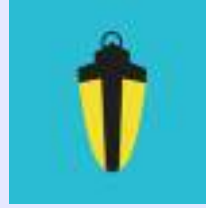
له قیژنی ۵.۰ و به ره ووژورتری ئەندروید بهرنامه ی تیپه راندن و شکاندنی فیلتهر له لایهن سایفونه وه، بژارده ی ناچالاککردنی ئەو بهرنامه نای بۆ فه راهم کردوون، که نه تانه ویت به تونیلی سایفون دا تیپه رن. به مشیوه یه ده توانی ئەم فیلتهر شکینه هۆشمه ندانه تر و دیاریکراوانه تر به کاربه یین و ریگریش له به کارهینانی ئینتهرنیتی زیاده بکن و به وهش ده ست به ئینتهرنیته که تانه وه بگرن.

مه ترسییه کان و ئەوه ی ئەم ئەپلیکەیشنە ئەنجامی نادات

ئەگه ر ده تانه ویت ده ستان به زانیاری هه ستیار بگات و بلاویان بکه نه وه، نابیت ته نها پشت به م ئەپلیکەیشنە ببه ستن. ههر چه ند به به کارهینانی "سایفون"، ISP ی ئیوه توانایی بینینی ئەو ناوه روکه ی نابیت، که ئالوگۆری پیده کریته، به لام ئەم ئەپلیکەیشنە ریگری له وه ناکات، که میژووی براوزه ر و کوکیه کان له سهر ئامیره که ی ئیوه نه مینن.

ده بیت ئاگاتان له وه بیت، "سایفون" به شیک له زانیارییه کان له په یوه ند به ناوچه، ولات و چالاکیه ئەنجامدراوه کان له سهر براوزه ره که ی ئیوه و کات و میژووه که یان تۆمار ده کات. بهرنامه دانهرانی "سایفون" ئەو داتایانه کۆده که نه وه و شیکارییان ده کهن و دواتر ده یانسرنه وه. شیوازی کاری "سایفون" له په یوه ند له گه ل پاراستنی سنووری تایبه تی ئیوه به زمانی فارسی [لیردها](#) له بهر ده سه، که له باره ی کۆکردنه وه ی داتاگان و شیوه ی هاوبه شیپیکردنیان له گه ل لایه نی سییه م دا زانیاری و روونکردنه وه ی تیدا خراوه ته روو.

Lantern

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [GitHub](#)

"لینتیرن" ئەپلیکەیشنیکە بۆ تێپەراندن و شکاندن فیلتەر، که چەندین شیوازی جۆراوجۆر بۆ تێپەراندن فیلتەر و سانسۆر بەکار دەهێنێت و ئەوەش پەيوەندی بە گوێرانگاریانەو هەیه، که سانسۆرچی لە شیوازیکەو بۆ شیوازیکی دیکە ئەنجامیان دەدات. ئەم بەرنامەیه هەست بە فیلتەرکراو بوون، یان فیلتەرئەکراو بوونی مالفەرێک دەکات و تەنها لەکاتیکیدا مالفەرەکە لە بەردەستدا نەبێت دەست بە کارکردن بە شیوازهکانی خۆی دەکات بۆ تێپەراندن فیلتەرەکە. ئەو بە واتایەیه، که دەتوانیت خیراتر خۆی بە مالفەرە فیلتەر نەکراوەکانەو کۆنیکت بکات.

هەرچەند زۆر جار خیراییهکی زۆر پێشکەش دەکات و ئالوگۆری داتاگانی ئیو بە مالفەرە فیلتەرکراوەکاندا دەکات بە کۆد، بەلام بانگەشەیه ئەو ناکات، که ناسنامەیه بەکارهێنەرانی دەپارێزێت و ئەو توانایهیه نییه، که بەکارهێنەرەکانی لە بەرامبەر چاودێریکردن و گوێگرتن دا بپارێزێت، یان بۆ نمونە وەک ئەپلیکەیشنەکانی تری وەک "تۆر" Tor بتانپارێزێت.

بەکارهێنانی ئاسان

کار بە "لینتیرن" تا رادهیهکی زۆر ساده و ئاسانه. تەنها پێویست دەکات بە بەکارهێنانی یهکیک لە لینکەکانی سەرەو بەرنامەکه لە ئامبەرەکهی خۆتدا دانلۆد بکەیت و بپهخهیتە کار. دواى خستنه کار، ئەپلیکەیشنەکه بکەرەو و لە connect بده تاوێکو چالاک بێت.

باشییهکان و تاییهتەندییهکان

تاییهتەندی سەرەکی "لینتیرن" ئەو هیه، که دەستراگهیشتن بە مالفەرە فیلتەرکراوەکان بە خیرایی زۆرەو فەرهم دەکات. ئەو ئەپلیکەیشنە لە دۆخی ئێران دا زۆر بەی کاتەکان سەلماندویهتی، که لە تێپەراندن و شکاندن فیلتەرەکانی حکومەتەدا بە شیوێهیهکی کاریگەرانه کاریکردووه.

لەبەر ئەوەش بۆ بەکارهێنانی رۆژانهی بەکارهێنەرانی ئاسایی و تێپەراندن فیلتەرەکانی دەولەتی ئێران، گونجاوترین بەرنامەیه، بەلام بۆ بەکارهێنانی لەلایەن رۆژنامه نووسان و چالاکوانانەو، که ئاشکرانه بوونی ناسنامە و شوناسیان دەبێت لە پلهی یهکهم دا بێت، بەرنامەیهکی گونجاو نییه. ئەگەر پاراستنی تەواویتی سنووری تاییهتی و ناسنامە، بۆ ئیو بەبەتێکی گرنه، دەبێت بە دواى قی پی ئین دا بگهڕین، که بە تاییهتی بۆ ئەو کاره و پاراستنی شوناس و ناسنامەیه ئیو دروستکراوه.

مەترسییهکان و ئەوهی ئەم ئەپلیکەیشنە ئەنجامی نادات

لە گەلارێزانی ۱۳۹۸ دا، که ئینتەرنیتهی ئێران برابوو، "لینتیرن" وەک ئەوهی که چاوهڕێ دەکرا، کاریگەرانه کاری نەکرد و هیچ راپۆرتێکی برابوو لێسەر ئەو بە دەست نەگهیشتوو، که بەکارهێنەرانی "لینتیرن" لە دواى برینی ئینتەرنیتهی توانیبیتیان خۆیان بە ئینتەرنیتهی جیهانییهو کۆنیکت بکەن. لەبەر ئەوەش ئیمه کارکردن بەم ئەپلیکەیشنە تەنها بۆ دۆخی "ئاسایی" پێشنیاز دەکەین. هەر وەک ئەوهی باسکرا، "لینتیرن" هیچ بانگەشەیهکی بۆ ئەو نەکردوو، که ناسنامەیه ئیو دەپارێزێت. هەر جۆرە پەيوەندییهک، که لە رێگهیه "لینتیرن" هه دروستکرا بێت، دەکریت بە کۆد، بەلام ئەم بەرنامەیه ناتوانیت هیچ کاریک لە پیناو پارێزگاریکردن لە بەکارهێنەرانی لە بەرامبەر ئەو مالفەرانه دا بکات، که بەکارهێنەرەکانی خۆیان چاودێری دەکەن، یان لە بەرامبەر چاودێری و گوێگرتنی حکومەتەدا بەکارهێنەرەکانی بپارێزێت.

"لینتیرن" زانیارییه تاییهتەکانی پەيوەندیار بە ناوچه، ولات و چالاکیه ئەنجامدراوهکان لەسەر براوزه ره کهی ئیو دا و کات و میژوو که یان تۆمار دەکات. ئەو داتا یانە پیش ئەوهی لەلایەن بەرنامە دارپێزانی ئەو بەرنامەیهو شیکاری بکریته، بە شیوێهیه aggregate کۆدەکرێتەو و تەنها لە کاتیکیدا لە گەل لایهنی سییهم هاو بهشی پیده کریته، که بە تەواویتی aggregate زانیارییه کهسی و شوپین و کات و میژوو کهی و نکرابیت. زانیارییه زیاتر لە بهشی "شیوازیک لەبواری سنووری تاییهتی دا" لە لینتیرن لێره دا بە زمانی ئینگلیزی لە بەردەستدایه.

Proton VPN

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"پروتون ئىي پى ئىن" بەرنامە يەكى خزمەتگوزارى ناردن و گە ياندنە لە ناو دونىاي ئىنتەرنېتدا، كە بە پالپشتى دارايى بەكۆمەل پشتيوانىي لىدە كرىت، لە لايەن دامەزرىنە راننېيە وە خزمەتگوزارىي ئاسايشىي ئىمەيلى "پروتون مایل" پيشكەش دەكات. ئەم ئەپلىكە يشنە لە ئاستىكى زۆر بەرزدا پارىزگارى لە ئاسايش و سنوورى تايبەتى بە كارھىنە رانى دەستە بەر كىردووە. خالىكى زۆر گرنگ ئەو ەيە، كە "پروتون ئىي پى ئىن" فېرژنى خۆرايى خزمەتگوزارىيە كانى خۆي بە بىن ھىچ سنوودا كىردن و لەمپەرىك لە ترافىكى داتاكاندا بۆ بە كارھىنە رانى خۆي پيشكەش و دايىن كىردووە. ئەو ئى پى ئىيە ۱۷۰۰ سېرڤەرى لە ۶۰ ولاتى جىھاندا ھەيە و بە ئاستى توانايى گواستە وەي ۶۰ ميگابايت لە چركە يەكدا خىرايەكى زۆر باشى ھەيە، بە لام ناكرىت دلنبايى لە وە بدرىت، كە فېرژنى خۆرايىش ھەمان ئەو خىرايەي ھەبىت.

بە كارھىنە ناسان

رەوتى خۆ تۆمار كىردن كارىكى ئاسانە. ئەگەر ئى پى ئىي-يىكى دىكە بە كار دەھىنەت، بۆ بۆ مالىپەرى "پروتون ئىي پى ئىن" و بە ئىمەيلەكەي خۆت ئەژمارىك (ئەكاونتىك) بۆ خۆت دروست بكە. پاشان ناوى بە كارھىنە ناسان و پاسووردەكە تان ھەلېژىرن. دواي ئەو ە ئىدى دەتوانى فېرژنى گونجاو بۆ ئامىرەكەي خۆتان دانلۆد بكەن.

باشىيە كان و تايبەتمە ندىيە كان

شىوازي كارى "پروتون ئىي پى ئىن" بەرمە بناي ئەو ەيە، كە ھىچ داتا يەك تۆمار ناكات، رېبازىكى نووسراوى زۆر ورد و روونى ھەيە، كە دەتوانىت لىرەدا بە زمانى ئىنگلىزى بىخوئىنەتە وە. ئەم ئەپلىكە يشنە بە جۆرىك دروستكراو، كە تونىلىكى رەمز و كۆدكراو لە نىوان ئىو ە و سېرڤەرەكەي خۆتاندا دروست دەكات و بەو كارەش ئىو ە لە چاودىرى و گوڭىرتنى دوژمنان دەپاريزىت و ميژووى كار و چالاكەي كانى ئىو ە لە ئى ئىس پى دا دەشارىتە وە.

ئەپلىكە يشنە كانى "پروتون ئىي پى ئىن" لەسەر ھەموو پلاتفۆرمە كاندا بە تەواوى دەق كراو ەن و ئاسايشى ئەوان بە شىو ەي سەربەخۆ بە وردى وردىنى بۆ كراو ە. ئەم ئى پى ئىي-ئە توانايى پچراني لە ناكوا (kill switch) ھەيە، كە لە ئەگەرى بىرنى ئى پى ئىن دا رېگىر لە ترافىكى ئىنتەرنېت لەسەر ئامىرەكەي ئىو ە دەكات. ئەم بابەتە دەبىتە ھۆي ئەو ە كە بە رىككەوتىش ئىو ە بە بىن پارىزگارى نەمىنە وە.

سېرڤەرەكەي "پروتون ئىي پى ئىن" لە ولاتى سويسرا دايە، لە ولاتىكدايە، كە ياساى توند و سەختى لە بوارى پارىزگارى لە سنوورى تايبەتى كەسەكان ھەيە و بەپىي پيشىنە و ئەو ەي لە رابردو ە ھەبو ە، بەشدارى لە بەرنامە كانى ھاوبەشپىي كىردنى زانىارى و سىخورىي نىو ەتە وەي دا ناكات.

لەسەر بنەماي ئەو ياسا و تايبەتمە ندىيە، دەكرىت بوترىت، كە "پروتون ئىي پى ئىن" كارنامە يەكى بەھىزى لە بوارى سنورى تايبەتى كەسەكان، ئاسايش و بە كۆد كىردندا ھەيە و ئەگەر بە دواي دەستكەوتنى ئى پى ئىيىكى خۆرايى ە وەن، دەكرىت ئەمە ھەلېژاردنىكى باش بىت.

مەترسىيە كان و ئەو ەي ئەم ئەپلىكە يشنە ئەنجامى نادات

بۆ سوودە رگرتن لە "پروتون ئىي پى ئىن" پىويستە خۆت لە بەرنامە كەيدا تۆمار بكەيت، رەنگە ئەو ەش ھەندىك گىرت لە كاتى دروستبوونى كىشە لە ئىنتەرنېت، يان كاتىك مالىپەر، يان ئەپلىكە يشنە كە فىلتەر كراو ە، دروست بكات. رىنمايمان ئەو ەيە، كە بۆ خۆ تۆمار كىردن ئىمەيلىك جگە لە ئىمەيلە ھەمىشە يەكەي خۆتان بە كاربھىن.

ھەر وەك ئى پى ئىي-ئە بازىرگانىيە كانى تر، بە ئەگەرى زۆر پاكىجى خۆرايى "پروتون ئىي پى ئىن" بە بەراورد لەگەل فېرژنى كىرداودا، كارىگەرىي زۆر خراپى لەسەر خىرايى ئىنتەرنېتەكە تان دەبىت. ھەر چەند ئەم ئەپلىكە يشنە بەرنامە يەكى زۆر گرنگ و كارامە يە بۆ پاراستنى ناسنامە و شوناسى ئىو ە و تىپە راندنى فىلتەرەكان، بەلام ئەم بابەتە بە بەھاي خاوبوونە وەي خىرايى ئىنتەرنېتەكە تان تەواو دەبىت.

TunnelBear

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#)

"تونیل بېر" خزمه تگوزاریه کی فی پی نیته، که ده توانیت بو گه ران و سیرچکردن له نینته رنیتدا به شیوه یه کی نهینی و پاریزراو به کاری بهینیت. فی پی نیته دلنیا به خشی "تونیل بېر" سنووری تایبه تی ئونلاینی نیوه ده پاریزیت و له ریگه ی بکارهینانی توریکی تایبه تی ئونلاینی (Virtual Private Network – VPN) شوین و لکه ییشنی نیوه ده شاریته وه. له م شیوازه دا داتا و زانیاریه کان به شیوه ی کودکراو بو سیرقه ری فی پی نیته ده گوپزینه وه و له وییه وه ده گاته نه و مالپه ره، که به کارهینه ره که ده یه ویته. خالیکی گرنه نه وه یه، که "تونیل بېر" پاکچیککی خورایی بو به کارهینه رانی نیترانی هیه. نه م پاکچیه بریتیه له ۱۰ گیگابایت خزمه تگوزاریی خورایی له مانگیکا بو به کارهینه ران له ناوخوی نیتران. نه م نه پللیکه ییشه له چهنه تاقیکردنه وه یه کی ئاسایشی سهر به خودا سهر به رزانه ده رچوه، که واته ده بیت بتوانیت له پاراستنی ئاسایش و سنووری تایبه تی نیوه دا له دونیای ئونلاین دا کاریگه ر بیت.

به کارهینانی ئاسان

ده توانیت نه پللیکه ییشنی "تونیل بېر" به سوود وه رگرن له یه کی که له لینکه کانی سهر وه، که به گونجاوی ده زانیت بو ئامیره که ت دانلود بکه یته.

دوای نه وه ی نه پللیکه ییشه که ت کرده وه، پیوسته به نیمه یله که ی خوت نه ژماریک دروست بکه یته (رینمای نیمه نه وه یه، که نیمه یله هه میشه یه که ی خوت به کار نه هینیت)، دوای نه وه ده توانیت به فی پی نیته -ه که وه کونکت بیت.

باشییه کان و تایبه تمه ندییه کان

"تونیل بېر" له سهر بنه مای نه و سیاسته کار ده کات، که هیچ داتا و زانیاریه ک تومار نه کریت، واته داتا و زانیاریه په یوه ندیداره کان به ناویشانی IP که ی نیوه، یان نه و مالپه رانه ی، که سهر دانیان ده که یته، تومار ناکات. ده توانی ریبازی په یوه ندیدار به سنووری تایبه تی نه م نه پللیکه ییشه لیره دا به زمانی ئینگلیزی بخویننه وه، که ورده کاری ته وای له باره ی شیوازه کانی کوزردنه وه ی داتا و زانیاریه کان به شیوه یه کی سنووردار و به بی ئاشکراکردنی ناسنامه ی که سه کانی تیادا خراوه ته روو.

هه ر وه ک ئامازه ی پیکرا، نه م نه پللیکه ییشه له چهنه دین تاقیکردنه وه ی ئاسایشی سهر به رزانه ده رچوه و له سهر نه م بنه مایه ده توانی بلین، به رنامه یه کی متمانه پیکراوه و تواناییه کانی له بواری پاراستنی ناسنامه و سنووری تایبه تی و ههروه ها تیپه راندنی فیله ره کاند سله ماندوه.

مه ترسییه کان و نه وه ی نه م نه پللیکه ییشه نه نجامی نادات

"تونیل بېر" له نیستادا پاکچیککی خورایی خوئی تاوه کو ۵۰۰ میگابایت له مانگدا سنووردار کردوه. نه مه ش به و واتیه دیت، که نابیت بو ده سترکه یشتن به ناوه روکی قورسی وه ک ژماره یه کی زور ویته و فیلم پشت به م نه پللیکه ییشه به ستن. ههروه ها نه م خزمه تگوزاریه داوا له نیوه ده کات تاوه کو به نیمه یله که ی خوتان، خوتان تومار بکن، که نه وه ش ده توانیت له کاتی کیشه و برین له نینته رنیت یان فیله ره کردندا کیشه دروست بکات. جگه له وه ش رینمایمان بو نیوه نه وه یه، که نیمه یله هه میشه یه که ی خوتان بو خو تومارکردن به کارنه هینن.

Windscribe VPN

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"ویندسکرایب" خزمه تگوزارییه کی بازرگاری فی پی ئین-ه، که ده توانیت بو گه ران و سیرچی نازادانه و پاریزراو له ئینته نریتدا سوودی لیوه برگریت. ئه ویش له سنووری تاییه تی ئیوه پاریزگاری ده کات و هاوکاریتان ده کات، تاوه کو فیلته ره کانی سه ر ئینته رنیت تیپه رن.

پاکچی خورایی "ویندسکرایب" له هه موو مانگی کدا ۱۰ گیگابایت ترافیکی داتا و زانیاری پیشکesh ده کات، که ئه وهش زور ده ست و دلکراوانه یه. ههروه ها فیروالی "ویندسکرایب" له سه ر ئه و پاکچه دا هه یه، که بانگه شه ی ئه وه ده کات هه موو په یوه ندییه کان له ده ره وه ی تونیله که ی خوی داده خات تاوه کو هه یچ داتا و زانیارییه ک له په یوه ندییه که ی ئیوه دا دزه نه کاته ده ره وه.

سه ولت استفاده

ئه م ئه پللیکه یه شه له په کی که له لینکه کانی سه ره وه دانلۆد بکه ن. کاتیک بو په که مچار ئه پللیکه یه شه که ده که یته وه، داواتان لیده کات تاوه کو ئه ژماریک دروست بکه ن. بو ئه وهش ده بییت ئیمه یلک و پاسوه ردیک هه لئیزیریت (تا ئه و شوینه ی ده کریت ئیمه یلی سه ره کیی خۆتان به کار نه هینن)، ئیستا ئه و ده رفه تان هه یه تا ۱۰ گیگابایت ترافیکی مانگانه ی خورایی داوا بکه ن. دوا ی ئه وه ی ئه م کاره تان ئه نجامدا، ده توانیت فی پی ئین-ه که له سه ر نامیره که ی خۆت چالاک بکه ی.

باشییه کان و تاییه تمه ندییه کان

هه ر چه ند ئه گه ری ئه وه هه یه خیرایی ئه م ئه پللیکه یه شه هه موو کات به باشی فی پی ئین-ه کانی تر نه بییت، به لام ئه وه ی سه لماندووه، له دروستکردنی ده سترگه یه شتی به کاره یه رانی ئیرانی به ناوه رۆک و زانیارییه فیلته رکاره کان زور کاریگه رانه کاریکردووه.

فیروالی ناو ئه م ئه پللیکه یه شه دیواریکی پاریزگاری تر به سنووری تاییه تی ئیوه زیاد ده کات تاوه کو ریگری له مه ترسیی دزه کردنی زانیاری له تونیلی فی پی ئین-ه که ی ئیوه دا بکات.

ئه م ئه پللیکه یه شه توانایی دابه شکردنی تونیلی هه یه، که ئه وهش ئه و ده رفه ته به ئیوه ده دات، که به شیوه یه کی تاییه ت ئه وه هه لئیزرن، که کام به رنامه یه له فی پی ئین-ه که دا به کار به ییدیت. ئه وهش به مانای ده ستپیوه گرتنه له به کاره ییانی ئینته رنیته که تاندا.

په کیکی دیکه له باشییه کانی ئه م فی پی ئین-ه توانایی هه لئیزاردنه له نیوان چوار پروتوکۆلی OpenVPN UDP/TCP, IKEv2, Stealth دا، که ئه وهش هاوکاریتان ده کات له خیرایی و گه ران و سیرچه کانتان دا.

مه ترسییه کان و ئه وه ی ئه م ئه پللیکه یه شه ئه نجامی نادات

هه ر وه ک فی پی ئین-ه بازرگانیه کانی تر، ئه گه ری زور ئه وه یه، که "ویندسکرایب" یه له کاتی برینی به رده وامی ئینته رنیتدا، یان کیسه له ئینته رنیتدا، یان که مکردنه وه ی خیرایی ئینته رنیت دا، زور باش کار نه کات.

هه ر چه ند به رنامه یه کی زور باشه بو تیپه راندنی فیلته ره کان، به لام ده بییت سه رنجتان له سه ر ئه وه بییت، که به ئه ندازه ی به رنامه کانی تیپه راندنی وه رگیراو له Tor، له پاراستنی ناسنامه ی ئیوه دا کاریگه رانه کار ناکات.

1.1.1 + WARP

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [LINUX](#)

ئەپلىكە يىشتى ۱.۱.۱.۱ كۆمپانىيە Cloudflare بۇ تىپە راندنى دى ئىن ئىس-۵، كە تا رادە يەكى زۆر ھاوشىوھى قى پى ئىن كار دەكات. ترافىكى ئىنتەرنىتى ئىوھ بە تونىلىكى دۇنيا بەخشەو تىدە پەرىنىت، كۆدى بۇ دادەنىت و بانگە شەى ئەوھ دەكات، كە داتا و زانىارىيە كانى براوزەرە كەى ئىوھ بە لايەنى سىيەم نىشان نادات. ھەر چەند ئەگەرى ئەوھ ھەيە رىگىرى لە چاودىر يىكردنى ISP لەسەر ئىوھ بكات، كە چ مالپەرىك دەكەنەوھ، بەلام نابىتە ھۆى ئەوھ پەيوەندى ئىوھ بە مالپەرە كەنەوھ بەى ئاشكر اكرردنى ناسنامەى ئىوھ رۋوبدات، ھەرۋەھا توانايى ئەوھى نىيە، كە سانسۆرەكان بە باشى قى پى ئىن تىپەرىنىت. ھەلبەتە دەتوانىت لە ئاستى سەرەتايى دا ئاسايشى ئۇنلاىنى ئىوھ دەستەبەر بكات و لە ھەمان كاتدا خىرايەكى باشى ھەبىت، بەلام ئەم ئەپلىكە يىشنە بە ئەندازەى قى پى ئىن-ەكان، كە تايبەتن بە ئاسايشى سنوورى تايبەتى، كارىگەر نابىت.

بەكارھىنانى ئاسان

ئىوھ دەتوانى 1.1.1.1 + WARP لە گوگل پلەى و ئاپ ستۆر، يان پس كوچە دا دانلۇد بكنە. كاتىك ئەم ئەپلىكە يىشنەتان دابەزاند و كردتەنەوھ، ھەنگاۋ بە ھەنگاۋ رىنمايەكان جىبەجى بكنە و دوگمەى سلايدەر بۇ پەيوەندى و كۆنىكتكردن دابگىرسىن.

باشىيەكان و تايبەتمەندىيەكان

ئەم ئەپلىكە يىشنە خۇرايىە و كاركردن پى زۆر سادەيە، فىرژنى پارەشى ھەيە، كە خىرايى پەيوەندى و كۆنىكت بە رىژەى ۳۰% بەرز دەكاتەوھ.

ئەم ئەپلىكە يىشنە لەلايەن كۆمپانىيە Cloudflare دروستكراوھ، ناويكى متمانەپىكراوھ لە بواری ئاسايشى مالپەر و ئەپلىكە يىشن دا، كە پىشىنە و كارنامەيەكى درەوشاۋەى لە پاراستنى ئاسايشى داتا و زانىارىيە بەكارھىنەرەكانىدا ھەيە. ئەم ئەپلىكە يىشنە سىياسەتى شىۋازى "تۆمار نەكردنى داتا و زانىارىيەكان" ى ھەيە و ھىچجۆرە زانىارىيەكى كەسى، كە توانايى ناسىنەوھى پەيوەندىدار بە كەسى بەكارھىنەرەوھ ھەبىت لەم ئەپلىكە يىشنە دا كۆنكرىتەوھ و ھەلناگىرىت. ھەرۋەھا بەكارھىنانى ئەم ئەپلىكە يىشنە دەبىتە ھۆى ئەوھ سىرقتسى دابىنكەرى ئىنتەرنىتەكەتان نەتوانىت داتا و زانىارىيەكانى پەيوەندىدار بە شىۋەى چالاكى و كارى ئىوھ لە ئىنتەرنىتدا بۇ فرۇشتن بەوانەى رىكلام دەكەن، كۆبكاتەوھ.

مەترسىيەكان و ئەوھى ئەم ئەپلىكە يىشنە ئەنجامى نادات

ئەم ئەپلىكە يىشنە ۋەك بەرنامەيەك بۇ تىپە راندنى فىلتەرەكان دروستنەكراوھ، كەواتە نابىت چاۋەرۋانى بكرىت، لە ھەموو بارودۇخىكدا دەستراگە يىشتن بە مالپەرە سانسۆكراۋەكان فەراھەم بكات. بەشىك لە بەكارھىنەرەكان راپۇرتى ئەوھ يان داۋە، كە بەكارھىنانى ئەم ئەپلىكە يىشنە بۇ كردنەوھى بەشىك لە مالپەرەكان و ئەپلىكە يىشنەكانى ۋەك يوتىوب و گوگل پلەى ستۆر كىشە و گرفتى ھەيە.

ھەر ۋەك پىشتر ئامازەى پىكرا، ئەم ئەپلىكە يىشنە تەنھا ئاستىكى سنووردار لە ئاسايشى سنوورى تايبەتى دەستەبەر دەكات. ھەر چەند چالاكىيەكانى ئىوھ لە ISP دەشارىتەوھ، بەلام IP ئىوھ لەو مالپەرەكانە ناسارىتەوھ، كە ئىوھ سەردانىان دەكەن.

Outline

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

ئۆتلاين پىرۇسەى دروستکردنى ئى پى ئىنى (VPN) ئاسانتر و كەم تىچووتر دەكات و رىگا بە ئىو دەدات، كە خۇتان بەرپوھى بىەن و بەكارھىنەران بە سىرئەره كەى خۇتان زىاد بىەن. ئىو دەتوانن سىرئەر لەسەر ئامازۇن، گوگل، يان ھەر كۇمپانىيەكى پىشكەشكەرى خزمەتگوزى ھەورى تىر (ئى كۇد) دابىنن. يەككىك لەو رىگايانە، كە حكومەتەكان سىرئەرەكانى ئى پى ئىن دادەخەن، لە رىگەى ھەستىردن و دەستىشانىردن قەبارەيەكى زۇرە لە بەكارھىنەران. كەواتە بەپشتەستى بەوھى، كە ئىو لە رىگەى ئۆتلاين-ئەو تەنھا ئى پى ئىنىكى تايبەت بۇ خۇتان و گروپىكى سنووردار بەكار بەيىن، ئەو دەبىتە ھۇى ئەو، كە ناسىنەوھى ئى پى ئىنەكە زۇر سەخت و دژوار بىت.

بەكارھىنەرانى ئاسان

بەرانمەى ئۆتلاين مەنىجەرى گونجاو بۇ ئامىرەكەتان داببەزىنن و لايەنى دابىنەرى خزمەتگوزارى سىرئەسى ھەورى (ئى كۇد) خۇتان ھەلىزىن. لە دواى ھەلىزاردنى، ئاشنا دەبىن بە رەوتە تايبەتەكەيان بۇ ئامادەكردنى بەرانمەكە بۇ خستەكار. ئىو دەتوانن سىرئەرەكەتان لە رىگەى ئۆتلاين مەنىجەرەكەتەنەو بەرپوھىبەن.

لە دواى رىكخستى سىرئەرەكەتان و ئامادەكردنى، دەتوانىت كلىدى دەستراگەىشتىن يەكدانەى بە شىوھى راستەوخۇ لە بەرانمەى دىسكتۇپ مەنىجەردا دروست بىەت. مەنىجەر ئەو تونايىبە بە ئىو دەدات تاوەكو بانگەىشتنامە لە رىگەى پلاتفۇرمى پەيوەندى دىلخوزتانەو بەرپوھىندىكردن لەگەل سىرئەرەكەتان بىنن. كلىد و دوگمەكانى دەستراگەىشتىن، واتە چۇناچۇن و بە چ شىوھىبەك ئامىرەكەتان بە ئۆتلاين مەنىجەرەو بەستەنەو بە بەكارھىنەرانى سىرئەرەكەتان پارىزگاربانىن بىەن. ھەر دوگمەيەكى دەستراگەىشتىن تايبەت و تاقانەى بە دەتوانىت راستەوخۇ لەسەر سىرئەرەكە رىكخىرت، يان بسىرئەو. سنوودارکردنى داتا و زانىارىيەكان ئەو تونايىبە بە ئىو دەدات تاوەكو ئاستى پانىى باندى رىگەپىدرا بۇ ھەر يەك لە دوگمەكان كۇنترۇل بىەت.

دواى ئەو، ئەپى ئۆتلاين كلىنت دانلۇد بىەن و بە بەكارھىنەرانى دوگمەى دەستراگەىشتىن تايبەت بە خۇتان، خۇتان كۇنىكت بىەن. ئەپى كلىنت فىزۇنى بۇ دىسكتۇپ و ئامىرەكانى ەك مۇباىل و ئاپپاد ... ھتد ھەى، كەواتە دەتوانىت لە ھەموو شوىدىكىدا لە رىگەى ھەموو ئامىرەكانتەنەو دەستتان بە ئىنتەرنىتى ئازاد بگات و بە شىوھى تايبەت لەگەل ئەوانى تردا پەيوەندى دروست بىەن.

باشىيەكان و تايبەتمەندىيەكان

بەھۇى ئەوھى، ئەو ئى پى ئىن-ئە، كە ئىو لەسەر سىرئەرەكەتان دايدەبەزىنن تەنھا لە رىگەى ئىو و گروپىكى دىارىكراوھە بەكار دەھىنرىت، دۇزىنەوھى زۇر دژوارتر دەبىت و دەشىبىت كارکردنىش پى زۇر ھەزانتىر بىت. ھەروھە ئۆتلاين دەلىت، لە يەك "پىرۇتوكۇلى بى دەستدانەو، كە ھاوشىوھى ھىچ شتىك نىيە و دۇزىنەوھى قورس بىت" كەلكى ۋەرگرتوھ، ئەوھش دەبىتە ھۇى ئەوھ كارى پىاۋەكانى حكومەت لە دەستىشانىردن و داخستىدا قورستر بىت.

ئەگەر كاتىك سىرئەرەكەى ئىو دابخىرت، دەبىت بە ئاسانى بتوانىت سىرئەرەكى تىر بە كەلك ۋەرگرتىن لە ھەمان ئەم شىوھى، سەرلەنۇى دروست بىەت و كارى پى بىەت.

ئەم بەرانمەى زانىارىيە كەسى بەكارھىنەران و زانىارىيە ئەو مالىپەرەنە، كە بەكارھىنەرەكە سەردانى كرەوون و پەيوەندى لەگەل بەستوون، كۇناكاتەو. زانىارىيەك، كە ئەم بەرانمەى كۇى دەكاتەو دەتوانىت لىرەدا بە تىروەسەلى بىخوئىتەوھ. ئۆتلاين دەق كراوھى و لە دوو لىكۇلىنەوھە و تاقىكردنەوھى ئاسايشى سەربەخۇدا دەرچوھە.

مەترسىيەكان و ئەوھى ئەم ئەپلىكەىشنە ئەنجامى نادات

ھەر ئى پى ئىن-ئىكى پارىزراو بۇ دەستراگەىشتىن بە سىرئەرە نىوئەتەوھىيەكان پىشتەستوھ بە خزمەتگوزارىيە ھەورىيەكان (ئى كۇد)ەكان، كەواتە لە ئەگەرى پىچرانى تەواۋەتى ئىنتەرنىت دا، ئەوا بە دىنبايەوھى ئى پى ئىنى تايبەتى ئىو كەم تا فرەيەك لە كار دەكەوئىت، رىك ۋەك ھەر ئى پى ئىنىكى دىكەى بازىرگانى كە لە بازىرپاىە.

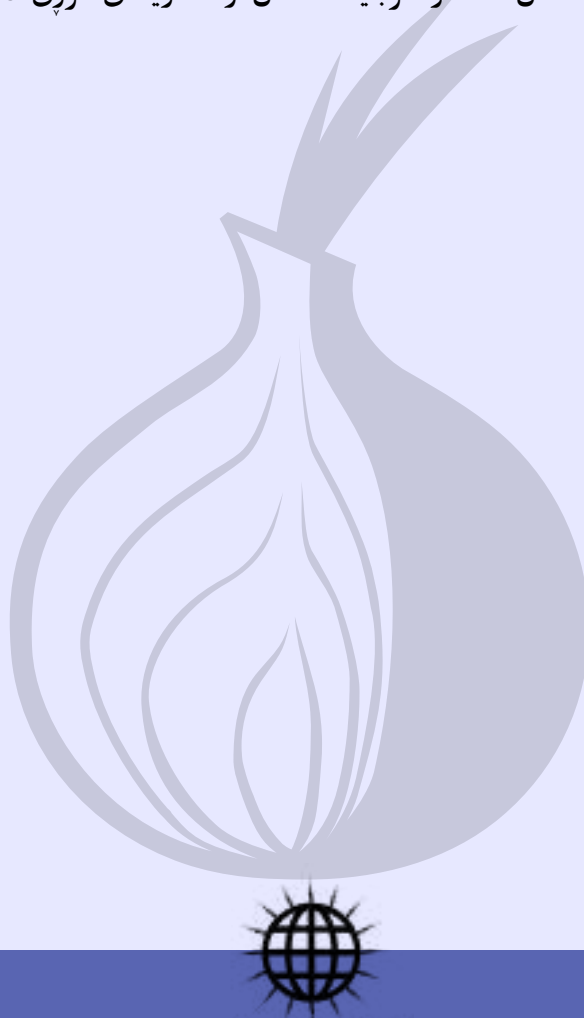

به شیوهی نادیار ئینتەرنیٲ به کاربەینن.

به شیکی زۆر له قی پی ئینەکان له توانایاندایه تا ئاستیکی بهرز سنووری تایبهتی بو ئیوه دهسته بهر بکهن، به لام ده بیٲ ئەم خالەتان له بهرچاو بیٲ، که ئەم بهرنامهیه ناتوانیٲ نادیاربوونی ئیوه به شیوهی تهواو گارهنتی و مسوگەر بکات، چونکا پیاوانی دهولەت شیوازگه لیکیان بو دۆزینه وه و دهستنیشانکردنی ناویشانی IP ئیوه له کاتی به کارهینانی قی پی ئین دا له بهردهستدایه.

به لام بژارهیهکی تر ههیه و ئەویش په یوه ندی به ئینتەرنیٲه وهیه له ریگه ی Tor وه، که ده توانیٲ ئاستیکی بهرزتر له نادیاربوونی ئیوه به بهراورد له گه ل قی پی ئینەکانی تردا دهسته بهر بکات. بو گه یشتن بهم ئامانجه، Tor له شیوا ی دۆزینه وهی پیازی 'onion routing' که لک وهرده گریت، ئەوه شیوازیکه، که په یوه ندی ئیوه پیش گه یشتن به مالپەر، یان شوینی دیاریکراوه وه، به چه نندین پرۆکسی (یان ئاراسته کردنی به ریگای پیازی) دا تیپده په ریٲنیٲ. ئەم پرۆکسیانه ته نها ده توانن یه ک قوئاغ له هه ر لایه کدا له م زنجیره یه دا ببینن، که واته هه یچ که س ناتوانیٲ هه م خالی ده ستپیکردنی ترافیک (واته ئیوه) و هه م خالی کو تایی (واته ئەو مالپه ره ی که ده یکه نه وه)، ببینیٲ. ئاگاتان له وه بیٲ، که ISP ی ئیوه ده زانیٲ، که ئیوه Tor به کار ده هینن، به لام هه یچ شتیکی دیکه له باره ی کار و چالاکییه ئۆنلاینه کانی ئیوه یان ده ستناکه ویت. هه موو به کارهینه رانی Tor له چاوی چاودیریکه وه هاوشیوه ی یه کن و له دیدی ئەو هه مویان یه ک شتن.

خودی ئەو بابه ته، که ئیوه Tor به کار ده هینن ده توانیٲ بیٲته هو ی گومان، به لام بروای زۆربه ی هه ره زۆری پسپۆرانی ئاسایشی دیجیتا ل ئەوه یه، ئەو نادیاریه، که Tor دروستی ده کات یه کیکه له تایبه تمه ندییه گرنه کانی ئاسایشی دیجیتا لی رۆژانه، ته نانه ت ئەگه ر خیرایی په یوندی ئیوه زیاتر له قی پی ئینەکان که م بکاته وه. ئەگه ر ده ته ویت Tor بو گه ران و سیرچ له ئینتەرنیٲ دا به کار بهینیت، ده توانیٲ براوزه ری Tor دانلۆد بکه یٲ و ئەگه ر ده ته ویت به شه کانی تری ئەپلیکه یشنه کان له سه ر موبایله که شتان و له ریگه ی تۆری Tor وه پرۆکسی بکریت، ئەوا Orbot دابه زینن.

Tor Browser

[Android](#) | [MacOS](#) | [Windows](#) | [LINUX](#)

برازره‌ری "تور" براوزه‌ریکی دهق کراوه‌یه، که به نامانجی پاریزگاریکردن له سنووری تایبته‌ی ئیوه له دونیای ئۆنلاین و ههروه‌ها تیپه‌راندنی فلیته‌ره‌کان دروستکراوه. شیوازی کاره‌که‌ی به و شیوه‌یه‌یه، که ترافیکی ئیوه پیش گه‌یشتن به شوینی دیاریکراوه، به‌لانیکه‌مه‌وه له نیوان سنی گریی په‌یوه‌ندییدا (سیرفهره‌ خۆبه‌خشه‌کان) دا ده‌سورینیت و ئالوگوریان پهن ده‌کات.

به‌کاره‌یتانی ئاسان

برازره‌ری "تور" له‌سه‌ر سیستمه‌کانی ویندۆز و MacOS و ههروه‌ها موبایله‌کانی ئەندرویدا هه‌یه، به‌لام هه‌یشتا له‌سه‌ر ئامیره‌کانی iOS دا نییه. له‌ریگه‌ی لینکه‌کانی سه‌روه‌وه ده‌توانیت دانلۆدی بکه‌یت.

دابه‌زاندنی براوزه‌ری "تور" تاوه‌کو راده‌به‌ک له و ئامیره‌کانی تر ئالۆزترن، که لیره‌دا ناساندومانن. ماله‌په‌ری پس کوچه‌ شیوازی دابه‌زاندن و کارکردن به‌م ئەپلیکه‌یشه‌ به‌ شیوه‌ی ورد و به‌ ورده‌کاریه‌کانه‌وه ئاماده‌ کردووه، که هاوکاری ئیوه ده‌کات تاوه‌کو دۆخی ئاسایشی و ئەو تۆره‌ ریکب‌خه‌یت، که خۆت له‌ ئیران به‌کاری ده‌هه‌یت.

باشیه‌یه‌کان و تایبه‌تمه‌ندییه‌کان

"تور" ئیوه نادیار راده‌گریت و دلناییی ده‌دات، که داتا و زانیارییه‌کانی ئیوه له‌ چاوی ده‌زگاکانی که‌رتی تایبته‌ و ده‌وله‌ت، که بیانه‌ویت چاودیری بکه‌ن، به‌ شیوه‌ی شاراو و نادیار راده‌گریت. "تور" ته‌کنه‌لۆژیاپه‌که، که له‌ تاقیکردنه‌وه و خۆسه‌لماندندا له‌م بواره‌دا سه‌رکه‌وتوو بووه و ههروه‌ها له‌ بوازی تیپه‌راندنی فیلته‌ره‌کاندا کاریگه‌رانه‌ کاری کردووه.

ههروه‌ها به‌کاره‌یتانی ئەم ئەپلیکه‌یشه‌ ده‌بیته‌ هۆی ئەوه، که لایه‌نی دابینه‌ری سیرفس و خزمه‌تگوزاریی ئینته‌رنیته‌که‌ی ئیوه نه‌توانیت داتا و زانیارییه‌کانی په‌یوه‌ندییدا به‌ شیوه‌ی چالاکی و کاره‌کانی ئیوه له‌ ئینته‌رنیت دا بۆ فرۆشتن به‌وانه‌ی، که کاری ریکلام ده‌که‌ن، کۆ بکاته‌وه.

له‌ فیرزنی 11.5 به‌ دواوه، له‌م ئەپلیکه‌یشه‌دا ریوشوینی گونجاوتر و ئاسانتر بۆ تیپه‌راندنی فیلته‌ر و سانسۆره‌چاوه‌ کراوه. ئەم فیرزنه‌ به‌ شیوه‌ی ئۆتوماتیک و به‌رمه‌بنای پیکه‌ و دۆخی لۆکالیی ئیوه، گونجاوترین پرد بۆ تیپه‌راندنی فیلته‌ره‌کان هه‌له‌به‌ژیریت.

مه‌ترسییه‌کان و ئەوه‌ی ئەم ئەپلیکه‌یشه‌ ئەنجامی نادات

ئیران هه‌ولتیکی زۆری بۆ فیلته‌رکردنی "تور" داوه و بووه‌ته‌ هۆی ئەوه، که به‌ستنه‌وه و کۆنیکتکردنی به‌ ئینته‌رنیته‌وه له‌ ئیران، به‌راورد به‌ ولاتانی دیکه‌ کیشه‌ و گرفتی زۆرتری هه‌بیته‌. ههروه‌ها ده‌بیته‌ سه‌رنجتان له‌سه‌ر ئەوه‌ بیته‌، که له‌ کاتی به‌کاره‌یتانی "تور" رووبه‌رووی دابه‌زینی خیرایی ئینته‌رنیت ده‌بنه‌وه. گه‌رچی ئەم ئەپلیکه‌یشه‌ له‌ پاراستنی ئاسایشی ئیوه‌دا بێ هاوتایه‌، به‌لام ئەمه‌ش به‌ به‌های خاوبونه‌وه‌ی خیرایی ئیوه‌ ته‌واوه‌ ده‌بیته‌.

ناوه‌روکی ترافیکی ئیوه له‌ ریگه‌ی "تور" هه‌ پاریزگاریی لیده‌کریته‌، به‌لام ئەوه بۆ پیاوه‌کانی حکومه‌ت زۆر قورس نییه‌، که بزانی ئیوه "تور" به‌کار ده‌هه‌یت. ده‌بیته‌ ئاگاتان له‌وه‌ بیته‌، که ئەم بابته‌ بۆ خۆی ده‌توانیت گومان له‌سه‌ر کار و چالاکییه‌کانی ئیوه دروست بکات.

OrBot

[Android](#) | [iOS](#) | [F-Droid](#)

"ئۆربات" ئەپلىكە يىشنىكى پىرۇكسىي خۇرپاييە، كە ھاو كارىتان دەكات ئەپلىكە يىشەكانى تر بە شىوہى پارىزراوتر لە ئىنتەرنىتدا بە كاربەينىن. "ئۆربات" كەلك لە "تۆر" وەردەگرىت تاوہكو ترافىكى ئىنتەرنىتى ئىوہ بكات بە كۆد و دواتر رەوانەى بكات بۇ چەندىن كۆمپىوتەرى جۇراجۆر لە سەرتاسەرى جىهان و لەو رىگەيەوہ داتا و زانىارىيەكانى ترافىكى ئىوہ ناديار و پارىزراو دەبىت.

بە كارەينانى ئاسان

دەتوانىت فىرژنى ئەندروئىدى ئەم ئەپلىكە يىشە لە لىنكەكانى سەرەوہدا دانلۇد بكەيت. بۇ بەشىك لە مۇبايلەكانى گالاكسىي سانسۇنگ، چەند قۇناغى زياتر ھەيە، كە دەبىت ئەنجامى بەدەت تاوہكو ئەم ئەپلىكە يىشە چالاک بىت. ئەم قۇناغانە لەم [فىدئوئىدەدا](#) روونكراونەتەوہ.

باشىيەكان و تايبەتمەندىيەكان

بە كارەينانى "تۆر" دەتوانىت ئىوہ لە بەرامبەر چاودىرى و گوئلىگرتنى رۇزانەدا بپارىزىت، كاتىك "ئۆربات" بەكاردەھىينىن، ترافىكى ئىوہ ھاكات لەگەل تىپەراندن لە رايەلەى "تۆر" بە سى قۇناغ بەبەھىزى پىشتىوانىي لىدەكرىت و كۆدى بۇ دادەنرىت و لەم رىگەيەوہ يەككىك لە بەھىزىترىن شىوازەكانى گونجاو و بەردەست بۇ پارىزگارىكردن و ناديارھىشتەوہى ئىوہ لە دونىاي ئۇنلاين دا فەراھەم دەكات.

تايبەتمەندىيەكى دىكە ئەوہيە، كە ئىوہ دەتوانن لە ناو ئەم ئەپلىكە يىشەدا، ئەو ئەپلىكە يىشەنە ھەل بۇزىرىن، كە لەلايەن "تۆر" وە پارىزگارى و پىشتىوانىيان لىدەكرىت. ئەم كارە بەو مانايە دىت، كە خىرايى ئەپلىكە يىشەكان و چالاكىي نا ھەستىيار، بەبى ھۆى دانابەزىت، چونكا ھەر خۆى خاوبوونەوہى يەككىك لەو كىشە لاوہكيانەيە، كە لەكاتى كاركردن بە "تۆر" دروست دەبىت.

مەترسىيەكان و ئەوہى ئەم ئەپلىكە يىشە ئەنجامى نادات

ھەر وەك لەسەرەوہ ئاماژەى پىكرا، پىويستە لە بەشىك لە مۇدىلەكانى مۇبايل دا چالاکكردى ئەو ئەپلىكە يىشە بە چەند بەربەستىكى تەكنىكىي زىادە دا تىپەرن. ھەر وەك ئەو بەرنامانەى، كە رىگەى "تۆر" وە پارىزگارىيان لىدەكرىت، ئەم ئەپلىكە يىشەش خىرايى پەيوەندىي ئىوہ كەم دەكاتەوہ.

ناوہرۆكى ترافىكى ئىوہ لە رىگەى "تۆر" وە پارىزگارىي لىدەكرىت، بەلام ئەوہ بۇ پىاوەكانى ئاسايش كارىكى ئەوہندە قورس نىيە، كە بەوہ بزائن ئىوہ "تۆر" بەكار دەھىينىن. دەبىت ئاگاتان لەوہ بىت، ھەر خودى ئەم بابەتە دەتوانىت بىتتە ھۆى ئەوہ گومان لەسەر كار و چالاكىيەكانى ئىوہ دروست بكرىت.

پاکیجی بهرنامه گانی

دروستکردنی کیشه ئینتەرنیٲ دا

هەرگیز ههستان بهوه کردوو، که گهراونه تهوه بۆکاتیک، که به میدیۆمه گانی ۵۶ کهی (کیلۆبایت) به ئینتەرنیٲه وه کۆنیکت ده بوون؟ ئایا له بینینی په یامی "له کاتی رویشتن و ئاتاجبوون دا" ماندو بویت؟ ئایا گیانتان ده گاته کونه لوتتان تاوه کو په یامه کانتان ده نیردرین؟ به ته واوه تی تیده گه م چ ههستیگانتان ههیه. که میوونه وهی خیرایی ئینتەرنیٲ بابه تیکی ئاسایی نییه. هه ندیکجار به هۆی ژیرخانه گانی تۆریکی لاوا، هه ندیکجار به هۆی چاککردنه وه و ئابدهیتکردن و هه ندیکجار به هۆی ئه وهی، که بهرپرسان به ئه نقهست پانتایی باندکه داده خن تاوه وه ده ستره گه یشتنی خه لک به زانیاریه گان بپچرین.

روودانی ئه و کیشانه روویان له زیادبوون کردوو. به م تازه یانه له چه ندین ناوچه ی جیا جیای ئیران دا، خیرایی ئینتەرنیٲ بۆ چه ندینجار له روژیگدا به شیوه یه کی بهرچا و که م ده بیته وه، یان ته نانه ت بۆ چه ندین کاتژمیر به ته واوه تی ده بردریٲ.

ناکریٲ کاریکی ئه وتۆ بۆ پیشگرتن له و رووداوانه ئه نجام بدریٲ، به لام ده کریٲ هه ندیک بهرنامه تان له گیرفاندا بیٲ تاوه کو له کاتیکدا، که خیرایی ئینتەرنیٲ (و یان تۆری نیشتمانی زانیاری) که م بووه ته وه، بتوانیٲ بۆ دروستکردنی په یوه ندیی له گه ل ببه ماله، دۆستان و و کانتیکته گرنه گه کانتدا سوود له م بهرنامه یه وه ربگرن و یان دهستان به زانیاریه پیویسته گان بگات.

پاکیجی بهرنامه گانی دروستکردنی گرفت له لای ئیمه بریتییه رینماییه گان له باره ی به شیک له م بهرنامه نه وه، که ده توانی له کاتی گرفت و کیشه ی بهردهوام له په یوه ندیکردن به ئینتەرنیٲه وه هاوکاری ئیوه بگات. ئه م بهرنامه ریگا به ئیوه ده ده ن تاوه کو زانیاری به بی ده ستره گه یشتن به ئینتەرنیٲی گونجاو بلاوبکه نه وه، یان له سه ر تۆری لۆکالی و ناوچه یی به شیوه ی به کۆدکراو، په یوه ندی دروست بکه ن و فایله کانتان بلاوبکه نه وه.

ئه پلکه یشه گانی ناردن و گه یاندن - خیرایی له گه یاندنی په یامه گان بۆ ئیوه چه ند گرنه گ و پیویستن؟

ته نانه ت ئه گه ر خیرایی ئینتەرنیٲه که ی ئیوه زۆر له خواره وه بیٲ، ئه پلکه یشه گانی ناردن و گه یاندنی به کۆدکراو هه ر بهردهوام ده بن له کاری خو یان، هه لبه ته ره نگه له ناردن و وهرگرتنی په یامه گاندا دواکه وتنی زۆر درێژخایه نتان رووبه روو بییته وه.

هه لبژاردنی ئه پلکه یشه گانی گونجاو له م کات و دۆخدا په یوه ندیی به و پرسیاره وه هه یه، که ده بیٲ چه ند به خیرایی ئه و په یامه بنیٲیٲ. ئایا دواکه وتنی له ناردنی په یام، یان فایله گاندا بابه تیکی گرنه گ و پیویست نییه، یان ده بیٲ فایله کانتان به خیرایی و به بی هیچ دواکه وتنیک بنیٲدرین؟ پیویست و گرنه گ نییه، ده توانی په له نه که یٲ.

ئه پلکه یشه گانی "سیگنال" تا ئیستا ساده ترین بژاره یه بۆ به کاره یان له کاتی روودانی کیشه له ئینتەرنیٲ دا. ئه م ئه پلکه یشه گانی دنییا و پارێزراوه، گه رچی ئه گه ری ئه وه هه یه رووبه رووی دواکه وتنی و خاوی بییته وه، به لام دروستکردنی په یوه ندی به ئه نجام ده گه یه نیٲ.

Signal

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"سیگنال" ئەپلیکەیشنیکى گەياندن و ناردنى پەيامە، كە توانايى دانانى كۆدى سەرتارىي E2EE ھەيە، كە لە سىستەمانى iOS ، ئەندروئيد، ويندۆز و لينۆكس دا كار دەكات. ئەو ئەپلیكەيشىنە خۆرايى و بېبەرامبەرە و ھەك يەكك لە پارىزراوترين ئەپلیكەيشىنەكانى گەياندن و ناردنى پەيام لەلايەن دامەزرادەكانى ھەك [Electronic Frontier Foundation](#) و [Access Now](#) پېشنياز دەكرىت. ئەم ئەپلیكەيشىنە رىگا بە بەكارھىنەرەكانى دەدات تاوھكو پەيامى قىديوئى، دەنگ، نووسىن و وینە بە شىوھى گروپى و كۆدكراو بۆ يەكتر بنىرن. ھەروھە دەرفەتى پەيوەندىيە تەلەفونىيەكان بە توانايى كۆدكردنى سەرتاسەرىيەو بە بەكارھىنەرەكانى "سىگنال" ھەيە.

بەكارھىنانى ئاسان

ئىوھ دەتوانى "سىگنال" لەسەر سىستىمى ئەندروئيد و iOS و بە سوودوھەرگرتن لەو لىنكەنى سەرھوھ بە خىرايى دانلۆد بكن. كاركردن بەم ئەپلیكەيشىنە زۆر سادە و ئاسانە. كاتىك ئەپلیكەيشىنەكە دەكەيتەوھ داوا لە ئىوھ دەكرىت تاوھكو ژمارە تەلەفونى خۆتان لە رىگەي كۆدئىكى شەش ژمارەيىوھ پشتراست بكنەوھ، كە ئەو كۆدە بە نامەي ئىس ئىم ئىس بۆ ئىوھ دىت. كاتىك ئەو كارەتان ئەنجامدا، دەستبەجى دەتونن پەيام و نامە گۆرىنەوھەكانتان لەگەل ھەر يەك لە كانتىكت (ھاوبەش)ەكانى خۆت دەستپىكەيت – بەلام بەو مەرجە ھاوبەشەكەت و بەردەنگەكەت ئەپلیكەيشىنى سىگنالئى دانلۆد كرىدبىت –. لە خاكەلىئوھى ۱۴۰۱ادا توانايىيەكى نوى بە سىگنال زىاد كرا، كە لە ئەگەرى گۆرىنى سىم كارت دا پىويست بە دووبارە دا بەزاندىنەوھى بەرنامەكە نىيە و ئەپلیكەيشىنەكە بە ھەمان ئەو زانىارىيانەي پىشترەوھ بە ژمارە تازەكە بەكار دەھىنرئەوھ.

باشىيەكان و تايبەتمەتمەندىيەكانى

سىستىمى كۆدكراوى "سىگنال" زۆر دلنیاكەرەوھ و جىگاي متمانەيە، ئەو ئەپلیكەيشىنە ھەلئىزاردەي ئىدوارد سنۆدەن. سىگنال تەنھا پەيامەكانى ئىوھ ناكات بە كۆد، بەلكو مېتاداتاكانىشتان (زانارىيە وردەكان) دەشارىتەوھ تاوھكو دلنیابنەوھ، كە ھىچ كەسىك و تەنانت خۆدى سىنگالئىش، يان ھەر كەسىكى تر، كە ھەول بەدات تاوھكو رىگىرە لە ناردن و گەياندىنى پەيامەكانى ئىوھ بكات، نەتوانىت نىرەر و ھەرگىر پەيامەكان بناسىت. ھەروھە سىگنال ئەپلیكەيشىنەكى دەق كراوھەيە، واتە كۆدەكەي بۆ بىننى ھەموان و ئەو كەسانەي ھەول دەدەن بىشكىنن لە بەردەستدایە، بەلام تاوھكو ئەمرو ھەرگىز پرۆتوكۆلى كۆدكراوى سىگنال نەشكىنراوھ. سىگنال داتا و زانىارىيەكانى ئىوھ و ھىچ كەسىكى دىكە كۆناكاتەوھ و ھاوبەشىيان لەگەل كەس و شوئىنى تردا پى ناكات. ھەروھە ئەم ئەپلیكەيشىنە لە پووشپەرى ۱۴۰۰ بە داوھ لەلايەن پرۆكسىيەكانى تايبەت بە خۆپەوھ پالپشتى دەكرىت. بۆ دەستراگەيشتن بە پرۆكسىيەكان دەتوانن لە تويەردا بە دوای ھاشتاگى [IRanSignalProxy#](#) بگەرىن.

مەترسىيەكان و ئەوھى ئەم ئەپلیكەيشىنە ئەنجامى نادات

"سىگنال" ژمارە تەلەفونەكەي ئىوھ بۆ تۆماركردن و ھەروھە بۆ ناسىنەوھ و كۆددانان بۆ ناسىنەوھى خۆتان بەكار دەھىنئىت. لەبەر ئەوھش دەبىت ئاگادار بن، كە ئەم ئەپلیكەيشىنە تەنھا بۆ پەيوەندىيە لەگەل كانتىكتە (بەردەنگ و ھاوبەش)ە برۆاپىكراو و جىن متمانەكانى خۆتان بەكار بھىنن.

ئەگەر برىارتان دا "سىگنال" ھەك ئەپلیكەيشىنەكى گریمانەكراو بۆ نامە ناردن و پەيام گۆرىنەوھ بەكار بھىنن، دەبىت ئەوھتان لە بىر بىت، پەيامەكانى ئىوھ لە كاتىكدا كۆدىان بۆ دادەنرئىت، كە ھەرگىش ئەپلیكەيشىنى سىگنالئى لەسەر موبايەكەي خۆى دا بەزاندىبىت. نمونەيەكى دىكە ئەوھەيە، كە "سىگنال" تەنھا لە كاتى دەستراگەيشتن بە ئىنتەرنىت بەكار دەھىنرئىت. ھەر چەند بەرنامەيەكى زۆر باش و بەرزە بۆ بەكارھىنانى رۆژانە، بەلام لە ئەگەرى پچرانى ئىنتەرنىت دا كارايىيەكى زۆرى نابىت.

Jami

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"جهیمی" پلاتفۆرمیکی خۆراییه بۆ په یوه ندى و په یام گۆرینه وه، که بانگه شهی ئەوه دهکات ناسنامه و شوناس و سنووری تایبەتیی بە کارهینەرەکانی دەپارێزێت. "جهیمی" سیستمی کۆدانانی سەرتاسەریی هەیه و بە شیوهی هاوتا بۆ هاوتا کار دەکات، که واته پیویستی بە سێرفەرێکی ناوه ندى بۆ گواستنه وهی زانیاری و په یام له نیوان بە کارهینەرەدا نییه. له بەر ئەوهش ئەو بە کارهینەرە، که له سەر تۆری لۆکال و خۆجیی دان (بۆ نمونه، تۆرێکی وای فای گشتی به بێ دەستگه یشتن به ئینتەرنیّت)، دەبیت بتوانن له ریگهی "جهیمی" په وه په یوه ندى له گه ل یه ک دا ببهستن، ته نانهت ئەگەر به ئینتەرنیّتیشه وه کۆنیکت نه بن.

بە کارهینانی ناسان

ئەم ئەپلیکە یشنه له ئەندروید دا له گوگل پلە، و بۆ iOS له ئەپل ستۆردا دانلۆد دەکرێت. دەشتوانن فێرژنی تایبەت به دیسکۆپیش (ماک، ویندۆز و لینوکس) له خودی مالمپەری "جهیمی" دا دانلۆد بکەن. بۆ دروستکردنی ئەژمار و ئەکاوتی جهیمی پیویستی به نووسینی هێچ یه ک له زانیاری و تایبەتمەندییه که سیه کانتان، یان ژماره ی ته له فونه که تان نییه.

باشییه کان و تایبەتمەندییه کان

جگه له دروستکردنی په یوه ندى پارێزراو، "جهیمی" په یوه ندى فیدیوی و کۆنفرانس به کوالیتی ئیچ دی پیشکەش دەکات، به لām کوالیتی ئەو په یوه ندى یانه په یوه ندى یان به کوالیتی ئەو ئینتەرنیّتە وه هەیه، که ئیوه به کاری دههینن. به هۆی توانایی ناردنی په یام له ریگهی تۆره کانی وای فای-یه وه ده توانن له کاتی برینی کاتی ئینتەرنیّت (و ته نانهت برینی ته و او هتیی ئینتەرنیّت) دا به مه به ستی دروستکردنی په یوه ندى له گه ل ئەو کانتیکتدانه دا (به رده نگ و هاوبهش) هکانتان، که له نزیک ئیوه دان، کاریگەر و کارا کار بکات. ههروه ها ته گه رى ئەوه ههیه "جهیمی" بتوانیّت له کاتی سنووردارکردنی ده ستره گه یشتن به ئینتەرنیّت جیهانی دا به شیوه یه کی دلنیا که ره وه کار بکات، به لām ته نها به و مه رجە ی ئینتەرنیّت نیشتمانی له به رده ست و له کاردا بیّت.

ده بیت له وه ئاگادار بن، که توێژه ره وه کانی ئیمه ناتوانن به شیوه ی سهر به خۆ ئەو زانیاری یانه پشتراست بکە نه وه، که واته ناتوانن له باره ی توانایی و کارایی ئەو ئەپلیکە یشنه وه له و بارودۆخانه دا به شیوه ی دلنیا که ره وه بۆ چوونی خۆیان بخه نه روو. تاقیکردنه وه کان و بینینی نمونه ی زیاتر بۆ ئەم کاره پیویسته.

مه ترسییه کان و ئەوه ی ئەم ئەپلیکە یشنه ئەنجامی نادات

به پیچه وانە ی به شیک له ئەپلیکە یشنه کان، که له سەر بنه مای تۆری رایه له یی meshnet-based به رنامه رێژییان بۆ کراوه، "جهیمی" توانایی به کارهینانی بلوتوسی بۆ دروستکردنی په یوه ندى له گه ل ئامپیره کانی تردا نییه. دروستکردنی په یوه ندى ئۆفلاين له گه ل کانتیکتە کاند، پیویستی به کۆنیکتی هەر دوو لایه نه وه ههیه به تۆرێکی ئینتەرنیّت هاوبه شی لۆکالی و خۆجییه وه.

ههروه ها ئەنداز یارانی ئەو ئەپلیکە یشنه ریگه یه کیان بۆ داوای له ناو بردنی ته و او هتیی زانیاریه کان له به رچا و نه گرتوه.

Briar

[Android](#) | F-Droid app

"برایر" ئە پلئیکە یەشەنیکە بۆ ناردن و گە یاندنی پە یامە کان، کە بۆ بە کارهێنانی چالاکوانان، رۆژنامە نووسان و هەموو کەسیکی دیکە، کە پێویستی یان بە دروستکردنی پە یوهندی لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا هەبێت، بەرنامە رێژیی بۆ کراوه. بە پێچەوانە ی ئە پلئیکە یەشەنە کانی تری ناردن و گە یاندنی باو، "برایر" پشتبەستوووە نییە بە سێر فەرئیکی ناوهندییەوه، پە یامە کان بە سوودوهرگرتن لە تۆرئیکی رایەلەیی بە شیوهی راستەوخۆ لە نیوان ئامیرەکانی بە کارهێنەران دا هاوکات کراو، یان هەمان synchronized دەبن.

بە کارهێنانی ئاسان

بە کارهێنەران دەتوانن "برایر" بۆ ئە ندرۆید لە پلە ی ستۆر گوگل، [F-Droid](#)، یان، لە مالمپەری برایر-هوه دانلۆد بکەن.

باشی و تاییبە تمە نندیە کانی

"برایر" دەتوانێت بە شیوهیەکی دلنیا بەخش کار بکات بۆ هاوبە شیکردنی پە یامە گرنگە کان لە گەل ئەو کەسانە دا، کە متمانە ت پێیان هە یە. ئەم ئە پلئیکە یەشەنە لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا رینگاتان پین دەدات تاوہ کو هاوبە شە بە داتا و زانیاریە کانت لە گەل لیستی بەر دە ننگە کان (کانتیکت) تە کانتدا بە شیوهیەکی پارێزراو بکەیت. هە ئبەت پێویستتان بەوه دە بێت، کە کەسی وەرگر لە سنووری بلوتوس، یان لە سەر تۆری وای فای هاوبە ش دا بێت.

جگە لە توانا کانی گفتوگو کردنی سەرتاسەری، تاییبە تی و گروپی، "برایر" ئەو توانایی و دەرفە تە ش بە ئیوه دەدات، تاوہ کوژووری گفتوگو و بلاگ دروست بکەن، کە دروستکردنی پە یوهندی تان لە گەل چە نندین گروپی جوړاوجۆر و جیاوازدا بۆ مە یسەر دە کات، تە نات لە کاتی برینی ئینتەرنێتیشدا توانایی هاوبە شیکردن و نوێکردنەوه و ئابدهیتی هە یە.

ژوو رە کانی گفتوگو، گفتوگۆی تاییبە ت نین، بە پێچەوانە ی گروپە تاییبە تە کانهوه هەموو کەسیک دەتوانێت بە شدارییان تیا دا بکات و دەتوانێت بەر دە ننگە کانی خۆی بانگهێشتی ژوو رە کە بکات. هاوکات بلاگە کان دەرفە تی پۆستکردن و هاوبە شیکردن و بلاوکردنەوه ی هە وال و ئابدهیتە کان بۆ هەموو بەر دە ننگە کانت فەراهەم دە کەن.

"برایر" هەروە ها بە ئە پلئیکە یەشەنی "دوگمە ی هۆشدار" [Ripple](#) تە یار کراوه، کە دەتوانێت برایر بشاری تە وه، یان لە کاتیکدا، کە نیگەرانی ئە وه بیت، کە ئە ژمارە کە ت لە ژیر چاودێریدا یە، یان دەستی بە سەردا گیراوه، دەتوانێت خۆی بە شیوهیەک پۆلێبە ندی بکات، کە ئە ژمارە کە و میژووی پە یامە کان بسرێ تە وه.

مە ترسییە کان و ئە وه ی ئەم ئە پلئیکە یەشەنە ئە نجامی نادات

هە ئبەت ئەم ئە پلئیکە یەشەنە هە ندیگ کێشە شە هە یە. هە ندیگ راپۆرت لە بارە ی کێشە ی دروستکردنی پە یوهندی لە رینگە ی بلوتوسهوه لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا بە دەستمان گە یشتوه، بە لام گروپی "برایر" سەر قالی چارە سەر کردنی ئەو کێشە یەن.

لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا، ئەم ئە پلئیکە یەشەنە تە نها لە کاتیکدا دەتوانێت کارایی هە بێت، کە بە کارهێنە رانی لە سنووری بلوتوس و وای فای یە کتردا بن.

کێشە یەکی دیکە ی ئەم ئە پلئیکە یەشەنە ئە وه یە، کە تاوہ کو ژمارە یەکی زۆر لە کە سکان دەست بە بە کارهێنانی "برایر" نە کەن، ناتوانێت لە کاتی برینی دە ستر اگە یشتن بە ئینتەرنێت دا هەموو تواناییە کانی خۆی بخاتە کار و کاریگەر بێت. بۆ ئە وه ی "برایر" بتوانێت بێت بە ئە پلئیکە یەشەنیکە ی ناردن و گە یاندنی بە هیزی پە یامە کان و بکری تە شوینگره وه ی ئە پلئیکە یەشەنە کانی تری ناردن و گە یاندنی پە یام، دە بێت ژمارە یەکی بە رفر اووان لە بە کارهێنە ران کاری پین بکەن.

به‌نامه‌گانی تیپه‌راندنی فیلتەر - چاوه‌رپی خاوبوونه‌وی خیرایی بکه‌ن

له‌کاتی خاوبوونه‌وی ئینتەرنیٲ دا دەبیت چاوه‌رپی ئەوه بکه‌ن، که به‌نامه‌گانی تیپه‌راندنی و قی پی ئین-ه‌کان ئیوه له‌دوخی ئاسایی خاوتر ده‌کاه‌وه. ئە‌گەر ده‌ته‌ویٲ دەستت به‌ناوه‌رۆکی فیلتە‌رکراوه‌کان رابگات، پیویسته قی پی ئین-یک به‌کار بهینن، به‌لام ته‌نها ده‌بیت زیاتر چاوه‌رپی بکه‌ن به‌هۆی خاوبوونه‌وه‌وه.

ته‌نانه‌ت ئە‌گەر قی پی ئین-یکی متمانه‌پیکراوه، که ئیمه‌ لی‌ره‌دا ده‌یناسینین له‌م بارودو‌خ‌ه‌دا خاوبوونه‌وه، خۆتان تووشی رارایی نه‌که‌ن و قی پی ئین-یکی خۆرایی نه‌ناسراو تاقی مه‌که‌نه‌وه. هه‌موو قی پی ئین-ه‌کان پاریزراو نین و ئە‌گەر هۆشیار و له‌سه‌ر خۆ نه‌بن ئە‌گەری ئە‌وه هه‌یه‌ تووشی به‌نامه‌ خراپه‌کان، یا چاودیری و گۆی لی‌گرتنی ئۆرگانه‌کان و دام و ده‌زگاکان و کۆمپانیاکان به‌ن.

ئە‌گەر هه‌یچ یه‌ک له‌م به‌نامه‌نه‌ی خواره‌وه به‌باشی کاریان نه‌کرد و ویستتان قی پی ئین-یکی دیکه‌ تاقی بکه‌نه‌وه، تکایه‌ سه‌ردانی مالپه‌ری پس کوجه‌ بکه‌ن تاوه‌کو لیستی کامل و ته‌واوی قی پی ئین-ه‌کان و به‌نامه‌کان متمانه‌پیکراوه‌گانی تیپه‌راندن له‌وی‌دا بدۆزنه‌وه.

Psiphon

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Android direct source](#)

"سایفون" بهرنامه یه که بۆ تیپه راندنی فلیتهر، که له تهکنه لۆژیای قی پی ئین، ئیس ئیس ئیچ و ئیچ تی تی پی سوودی وهرگرتوووه تاوه کو دهسترگاه یشتنی به بی سانسور به ناوه روکی ئینتهرنیت بۆ ئیوه دهسته بهر بکات. ئەم ئەپلیکەیشنە بە شیوهی ئۆتوماتیک خال و شوینی دهسترگاه یشتنی نوی ده دوزیتوه تاوه کو توانایی تیپه راندنی فلیتهرکان بۆ ئیوه زیاتر بکات.

به کارهینانی ئاسان

کارکردن به "سایفون" زۆر ئاسانه. ته نهها پیویست دهکات، بهرنامه که له ریگهی یهکیک له لینکهکانی سهروهه له ئامیره کهی خۆت دا دانلود و دواتریش بهرنامه که بخه یته کار. دواي خستنه کاری بهرنامه که، ئەپلیکەیشنە که ده که یته وه له "connect" ده دهیت تاوه کو "سایفون" له سه ر ئامیره که تان چالاک بیته.

باشییه کان و تایبه تمه ندییه کان

"سایفون" پی شینه یه کی درێژی له تیپه راندنی سانسوری ئینتهرنیت له ئیران دا هه یه و هه ر له و پیناوه دا توانا و کارایی خوی بۆ تیپه راندنی فلیتهر پاراستوه.

هه ر چه ند له کاتی روودانی کیشه له ئینتهرنیت دا، یان له کاتی برپینی ته واوه تیی ئینتهرنیت دا له توانایه که ی که م ده بیته وه، به لام به شیک ی که م له بهرگاهینه رانی "سایفون" راپورتیان داوه، که له کاتی برپینی ئینتهرنیت له گه لارپێزانی ۱۳۹۸ دا ده ستیان به ناوه روکی ئینتهرنیتی جیهانی گه یشتوه. به پیی توژیینه وه ورده کانی خودی "سایفون" یش زانیاریی ئەو راپورتانه پشتراستکراونه ته وه.

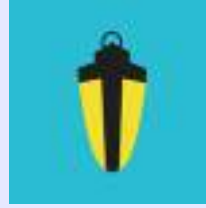
له قیژنی ۵.۰ و به ره ووژووورتی ئەندروید بهرنامه ی تیپه راندن و شکاندنی فیلتهر له لایهن سایفونه وه، بژارده ی ناچالاککردنی ئەو بهرنامه نای بۆ فه راهم کردوون، که نه تانه ویت به تونیلی سایفون دا تیپه رن. به مشیوه یه ده توانی ئەم فیلتهر شکینه هۆشمه ندانه تر و دیاریکراوانه تر به کاربه یین و ریگریش له به کارهینانی ئینتهرنیتی زیاده بکن و به وهش ده ست به ئینتهرنیته که تانه وه بگرن.

مه ترسییه کان و ئەوه ی ئەم ئەپلیکەیشنە ئەنجامی نادات

ئەگه ر ده تانه ویت ده ستان به زانیاری هه ستیار بگات و بلاویان بکه نه وه، نابیت ته نهها پشت به م ئەپلیکەیشنە ببه ستن. هه ر چه ند به به کارهینانی "سایفون"، ISP ی ئیوه توانایی بینینی ئەو ناوه روکی نابیت، که ئالوگۆری پیده کریته، به لام ئەم ئەپلیکەیشنە ریگری له وه ناکات، که میژووی براوزه ر و کوکیه کان له سه ر ئامیره که ی ئیوه نه مینن.

ده بیته ئاگاتان له وه بیته، "سایفون" به شیک له زانیارییه کان له په یوه ند به ناوچه، ولات و چالاکیه ئەنجامدراوه کان له سه ر براوزه ره که ی ئیوه و کات و میژوووه که یان تۆمار ده کات. بهرنامه دانه رانی "سایفون" ئەو داتایانه کۆده که نه وه و شیکارییان ده که ن و دواتر ده یانسرنه وه. شیوازی کاری "سایفون" له په یوه ند له گه ل پاراستنی سنووری تایبه تی ئیوه به زمانی فارسی [لیردها](#) له بهر ده سه ته، که له باره ی کۆکردنه وه ی داتاگان و شیوه ی هاوبه شیپیکردنیان له گه ل لایه نی سییه م دا زانیاری و روونکردنه وه ی تیدا خراوه ته روو.

Lantern

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [GitHub](#)

"لینتیرن" ئەپلیکەیشنیکە بۆ تێپەراندن و شکاندن فیلتەر، که چەندین شیوازی جۆراوجۆر بۆ تێپەراندن فیلتەر و سانسۆر بەکار دەهێنێت و ئەوەش پەيوەندی بە گۆرانکاریانەو هەیه، که سانسۆرچی لە شیوازیکەو بۆ شیوازیکی دیکە ئەنجامیان دەدات. ئەم بەرنامەیه هەست بە فیلتەرکراو بوون، یان فیلتەرئەکراو بوونی مالفەرێک دەکات و تەنها لەکاتیکیدا مالفەرێکە لە بەردەستدا نەبێت دەست بە کارکردن بە شیوازهکانی خۆی دەکات بۆ تێپەراندن فیلتەرکە. ئەو بە واتایەیه، که دەتوانیت خیراتر خۆی بە مالفەرە فیلتەر نەکراوەکانەو کۆنیکت بکات.

هەرچەند زۆرجار خیراییهکی زۆر پێشکەش دەکات و ئالوگۆری داتاگانی ئیوێ لە مالفەرە فیلتەرکراوەکاندا دەکات بە کۆد، بەلام بانگەشەیه ئەو ناکات، که ناسنامەیه بەکارهێنەرانی دەپارێزێت و ئەو توانایهیه نییه، که بەکارهێنەرەکانی لە بەرامبەر چاودێریکردن و گوێگرتن دا بپارێزێت، یان بۆ نمونە وەک ئەپلیکەیشنەکانی تری وەک "تۆر" Tor بتانپارێزێت.

بەکارهێنانی ئاسان

کار بە "لینتیرن" تا رادهیهکی زۆر ساده و ئاسانه. تەنها پێویست دەکات بە بەکارهێنانی یهکیک لە لینکەکانی سەرەو بەرنامەکه لە ئامبەرەکهی خۆتدا دانلۆد بکەیت و بپهخهیتە کار. دواى خستنه کار، ئەپلیکەیشنەکه بکەرەو و لە connect بده تاوێکۆ چالاک بێت.

باشیهیهکان و تاییه تەمەندییهکان

تاییه تەمەندیی سەرەکیی "لینتیرن" ئەو هیه، که دەستراگهیشتن بە مالفەرە فیلتەرکراوەکان بە خیرایی زۆرەو فەرهم دەکات. ئەو ئەپلیکەیشنە لە دۆخی ئێران دا زۆر بەی کاتەکان سەلماندویهتی، که لە تێپەراندن و شکاندن فیلتەرەکانی حکومەتەدا بە شیوێهیهکی کاریگەرانه کاریکردووه.

لەبەر ئەوەش بۆ بەکارهێنانی رۆژانهی بەکارهێنەرانی ئاسایی و تێپەراندن فیلتەرەکانی دەولەتی ئێران، گونجاوترین بەرنامەیه، بەلام بۆ بەکارهێنانی لەلایەن رۆژنامه نووسان و چالاکوانانەو، که ئاشکرانه بوونی ناسنامە و شوناسیان دەبێت لە پلهی یهکەم دا بێت، بەرنامەیهکی گونجاو نییه. ئەگەر پاراستنی تەواویتی سنووری تاییهتی و ناسنامە، بۆ ئیوێ بابەتیکی گرنگه، دەبێت بە دواى قی پی ئین دا بگهڕین، که بە تاییهتی بۆ ئەو کاره و پاراستنی شوناس و ناسنامەیه ئیوێ دروستکراوه.

مەترسییهکان و ئەو هیه ئەم ئەپلیکەیشنە ئەنجامی نادات

لە گەلارێزانی ۱۳۹۸ دا، که ئینتەرنیتهی ئێران برابوو، "لینتیرن" وەک ئەو هیه که چاوهڕێ دەکرا، کاریگەرانه کاری نەکرد و هیچ راپۆرتیکی برۆپایکراو لەسەر ئەو بە دەست نەگهیشتوو، که بەکارهێنەرانی "لینتیرن" لە دواى برینی ئینتەرنیتهی توانیبیاتیان خۆیان بە ئینتەرنیتهی جیهانییهو کۆنیکت بکەن. لەبەر ئەوەش ئیمه کارکردن بەم ئەپلیکەیشنە تەنها بۆ دۆخی "ئاسایی" پێشنیاز دەکەین. هەر وەک ئەو هیه باسکرا، "لینتیرن" هیچ بانگەشەیهکی بۆ ئەو نەکردوو، که ناسنامەیه ئیوێ دەپارێزێت. هەر جۆرە پەيوەندییهک، که لە رێگهیه "لینتیرن" هوه دروستکرا بێت، دەکریت بە کۆد، بەلام ئەم بەرنامەیه ناتوانیت هیچ کاریک لە پیناو پارێزگاریکردن لە بەکارهێنەرانی لە بەرامبەر ئەو مالفەرانه دا بکات، که بەکارهێنەرەکانی خۆیان چاودێری دەکەن، یان لە بەرامبەر چاودێری و گوێگرتنی حکومەتەدا بەکارهێنەرەکانی بپارێزێت.

"لینتیرن" زانیارییه تاییه تەکانی پەيوەندیار بە ناوچه، ولات و چالاکیه ئەنجامدراوهکان لەسەر براوزه رەکهی ئیوێدا و کات و میژوووه که یان تۆمار دەکات. ئەو داتا یانە پێش ئەو هیه لەلایەن بەرنامە دارپێزانی ئەو بەرنامەیهو شیکاری بکریته، بە شیوێهیه aggregate کۆدەکرێتەو و تەنها لە کاتیکیدا لە گەل لایهنی سییهم هاو بهشی پیده کریت، که بە تەواویتی aggregate زانیاریی که سی و شوین و کات و میژوووه کهی و نکرابیت. زانیاریی زیاتر لە بهشی "شیوازیک لە بواری سنووری تاییهتی دا" لە لینتیرن لێرەدا بە زمانی ئینگلیزی لە بەردەستدایه.

Proton VPN

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"پروتون ئىي پى ئىن" بەرنامە يەككى خزمەتگوزارىي ناردن و گە ياندنە لە ناو دونىاي ئىنتەرنېتدا، كە بە پالپشتىي دارايى بەكۆمەل پشتيوانىي لىدە كرىت، لە لايەن دامەزرىنە راننېيە وە خزمەتگوزارىي ئاسايشىي ئىمەيلى "پروتون مائىل" پىشكەش دەكات. ئەم ئەپلىكە يىشە لە ئاستىكى زۆر بەرزدا پارىزگارى لە ئاسايش و سنوورى تايبەتى بە كارھىنە رانى دەستە بەر كىردووە. خالىكى زۆر گرنگ ئەو يە، كە "پروتون ئىي پى ئىن" فېرژنى خۆرايى خزمەتگوزارىيە كانى خۆي بە بىن ھىچ سنوودا كىردن و لەمپەرىك لە ترافىكى داتا كاندا بۆ بە كارھىنە رانى خۆي پىشكەش و دابىن كىردووە. ئەو ئىي پى ئىيە ۱۷۰۰ سىرفەرى لە ۶۰ ولاتى جىھاندا ھەيە و بە ئاستى توانايى گواستە وەي ۶۰ ميگابايت لە چركە يە كدا خىرايەكى زۆر باشى ھەيە، بە لام ناكرىت دلنبايى لە وە بدرىت، كە فېرژنى خۆرايىش ھەمان ئەو خىرايەي ھەبىت.

بە كارھىنە ناسان

رەوتى خۆ تۆمار كىردن كارىكى ئاسانە. ئەگەر ئىي پى ئىن-يىكى دىكە بە كار دەھىنەت، بۆ بۆ مالىپەرى "پروتون ئىي پى ئىن" و بە ئىمەيلەكەي خۆت ئەژمارىك (ئەكاونتىك) بۆ خۆت دروست بكە. پاشان ناوى بە كارھىنە ناسان و پاسووردەكە تان ھەلبىژىرن. دواي ئەو ئەيى دەتوانى فېرژنى گونجاو بۆ ئامىرەكەي خۆتان دانلۆد بكەن.

باشىيە كان و تايبەتمە ندىيە كان

شىوازي كارى "پروتون ئىي پى ئىن" بەرمە بناي ئەو يە، كە ھىچ داتايەك تۆمار ناكات، رېبازىكى نووسراوى زۆر ورد و روونى ھەيە، كە دەتوانىت لىرەدا بە زمانى ئىنگلىزي بيخوئىنەتە وە. ئەم ئەپلىكە يىشە بە جۆرىك دروستكراو، كە تونىلىكى رەمز و كۆدكراو لە نىوان ئىو و سىرفەرەكەي خۆتاندا دروست دەكات و بەو كارەش ئىو لە چاودىرى و گوئىگرتنى دوژمان دەپارىزىت و مېژوووى كار و چالاكە كانى ئىو لە ئىي پى ئىي دا دەشارىتە وە.

ئەپلىكە يىشە كانى "پروتون ئىي پى ئىن" لەسەر ھەموو پلاتفۆرمە كاندا بە تەواوى دەق كراو و ئاسايشى ئەوان بە شىوئە سەربەخۆ بە وردى وردىنى بۆ كراو. ئەم ئىي پى ئىن-ئەتوانايى پچراني لە ناكوا (kill switch) ھەيە، كە لە ئەگەرى بىرپى ئىي پى ئىن دا رېگىر لە ترافىكى ئىنتەرنېت لەسەر ئامىرەكەي ئىو دەكات. ئەم بابەتە دەبىتە ھۆي ئەو كە بە رىككەوتىش ئىو بە بىن پارىزگارى نەمىنە وە.

سىرفەرە كانى "پروتون ئىي پى ئىن" لە ولاتى سويسرا دايە، لە ولاتىكدايە، كە ياساي توند و سەختى لە بوارى پارىزگارى لە سنوورى تايبەتى كەسەكان ھەيە و بەپىي پىشىنە و ئەوئە لە رابردوو ھەبوو، بەشدارى لە بەرنامە كانى ھاوبەشىيى كىردنى زانىارى و سىخورىي نىونەتە وەي دا ناكات.

لەسەر بنەماي ئەو ياسا و تايبەتمە ندىيە، دەكرىت بوترىت، كە "پروتون ئىي پى ئىن" كارنامە يەكى بەھىزي لە بوارى سنورى تايبەتى كەسەكان، ئاسايش و بە كۆد كىردندا ھەيە و ئەگەر بە دواي دەستكەوتنى ئىي پى ئىنكى خۆرايى وەن، دەكرىت ئەمە ھەلبىژاردنىكى باش بىت.

مەترسىيە كان و ئەوئە ئەم ئەپلىكە يىشە ئەنجامى نادات

بۆ سوودە رگرتن لە "پروتون ئىي پى ئىن" بىويستە خۆت لە بەرنامە كەيدا تۆمار بكەيت، رەنگە ئەوئەش ھەندىك گىرت لە كاتى دروستبوونى كىشە لە ئىنتەرنېت، يان كاتىك مالىپەر، يان ئەپلىكە يىشە كە فېلتەر كراو، دروست بكات. رىنمايمان ئەوئە، كە بۆ خۆ تۆمار كىردن ئىمەيلىك جگە لە ئىمەيلە ھەمىشە يەكەي خۆتان بە كاربھىن.

ھەر وەك ئىي پى ئىن-ئەبازرگانىيە كانى تر، بە ئەگەرى زۆر پاكىجى خۆرايى "پروتون ئىي پى ئىن" بە بەراورد لەگەل فېرژنى كىرداودا، كارىگەرىي زۆر خرايى لەسەر خىرايى ئىنتەرنېتەكە تان دەبىت. ھەر چەند ئەم ئەپلىكە يىشە بەرنامە يەكى زۆر گرنگ و كارامە يە بۆ پاراستنى ناسنامە و شوناسى ئىو و تىپە راندنى فېلتەرەكان، بەلام ئەم بابەتە بە بەھاي خاوبوونە وەي خىرايى ئىنتەرنېتەكە تان تەواو دەبىت.

TunnelBear

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#)

"تونیل بېر" خزمه تگوزاریه کی فی پی نیته، که ده توانیت بو گه ران و سیرچکردن له نینته رنیتدا به شیوه یه کی نهینی و پاریزراو به کاری بهینیت. فی پی نیته دلنیا به خشی "تونیل بېر" سنووری تایبه تی ئونلاینی نیوه ده پاریزیت و له ریگه ی بکارهینانی توریکی تایبه تی ئونلاینی (Virtual Private Network – VPN) شوین و لؤکه یشنی نیوه ده شاریته وه. له م شیوازه دا داتا و زانیاریه کان به شیوه ی کؤدکراو بو سیرقهری فی پی نیته ده گوپزینه وه و له وییه وه ده گاته نه و مالپه ره، که به کارهینه ره که ده یه ویته. خالیکی گرنه نه وه یه، که "تونیل بېر" پاکچیککی خورایی بو به کارهینه رانی نیوانی هه یه. نه م پاکچیه بریتیه له ۱۰ گیگابایت خزمه تگوزاریی خورایی له مانگیکا بو به کارهینه ران له ناوخوی نیوان. نه م نه پلکیشه یشنه له چهنه تاقیکردنه وه یه کی ئاسایشی سهر به خؤدا سهر به رزانه ده رچوه، که واته ده بیت بتوانیت له پاراستنی ئاسایش و سنووری تایبه تی نیوه دا له دونیای ئونلاین دا کاریگه ر بیت.

به کارهینانی ئاسان

ده توانیت نه پلکیشه یشنی "تونیل بېر" به سوود وه رگدن له یه کی که له لینکه کانی سهر وه، که به گونجاوی ده زانیت بو ئامیره که ت دانلؤد بکه یته.

دوای نه وه ی نه پلکیشه یشنه که ت کرده وه، پیوسته به نیمه یله که ی خؤت نه ژماریک دروست بکه یته (رینمای نیمه نه وه یه، که نیمه یله هه میشه یه که ی خؤت به کار نه هینیت)، دوای نه وه ده توانیت به فی پی نیته - که وه کؤنکیت بیت.

باشییه کان و تایبه تمه ندییه کان

"تونیل بېر" له سهر بنه مای نه و سیاسته کار ده کات، که هیچ داتا و زانیاریه ک تۆمار نه کریت، واته داتا و زانیاریه په یوه ندیداره کان به ناویشانی IP ده که ی نیوه، یان نه و مالپه رانه ی، که سهر دانیان ده که یته، تۆمار ناکات. ده توانی رپبازی په یوه ندیدار به سنووری تایبه تی نه م نه پلکیشه یشنه لیره دا به زمانی ئینگلیزی بخویننه وه، که ورده کاری ته وای له باره ی شیوازه کانی کؤکردنه وه ی داتا و زانیاریه کان به شیوه یه کی سنووردار و به بی ئاشکراکردنی ناسنامه ی که سه کانی تیادا خراوه ته روو.

ههر وه ک ئامازه ی پیکرا، نه م نه پلکیشه یشنه له چهنه ی تاقیکردنه وه ی ئاسایشی سهر به رزانه ده رچوه و له سهر نه م بنه مایه ده توانی بلین، به رنامه یه کی متمانه پیکراوه و توانییه کانی له بواری پاراستنی ناسنامه و سنووری تایبه تی و ههروه ها تیپه راندنی فیله ره کاند سله ماندوه.

مه ترسییه کان و نه وه ی نه م نه پلکیشه یشنه نه نجامی نادات

"تونیل بېر" له نیستادا پاکچیککی خورایی خوی تاوه کو ۵۰۰ میگابایت له مانگدا سنووردار کردوه. نه مه ش به و واتیه دیت، که نابیت بو ده سترکه یشتن به ناوه روکی قورسی وه ک ژماره یه کی زور ویته و فیلم پشت به م نه پلکیشه یشنه به ستن.

ههروه ها نه م خزمه تگوزاریه داوا له نیوه ده کات تاوه کو به نیمه یله که ی خؤتان، خؤتان تۆمار بکن، که نه وه ش ده توانیت له کاتی کیشه و برین له نینته رنیت یان فیله ره کردندا کیشه دروست بکات. جگه له وه ش رینمایمان بو نیوه نه وه یه، که نیمه یله هه میشه یه که ی خؤتان بو خو تۆمارکردن به کارنه هینن.

Windscribe VPN

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"ویندسکرایب" خزمه تگوزارییه کی بازرگاری فی پی ئین-ه، که ده توانیت بو گهران و سیچی نازادانه و پاریزراو له ئینته رنیتدا سوودی لیوه برگریت. ئه ویش له سنووری تایه تی ئیوه پاریزگاری دهکات و هاوکاریتان دهکات، تاوه کو فیلته رهکانی سه ر ئینته رنیت تیپه رن.

پاکچی خورایی "ویندسکرایب" له هه موو مانگی کدا ۱۰ گیگابایت ترافیکی داتا و زانیاری پیشکش دهکات، که ئه وهش زور دست و دلکراوانه یه. ههروه ها فیروالی "ویندسکرایب" له سه ر ئه و پاکچه دا هه یه، که بانگه شه ی ئه وه دهکات هه موو په یوه ندییه کان له ده ره وه ی تونیله که ی خوی داده خات تاوه کو هه یچ داتا و زانیارییه ک له په یوه ندییه که ی ئیوه دا دزه نه کاته ده ره وه.

سه ولت استفاده

ئه م ئه پللیکه یه شه له په کی که له لینکه کان ی سه ره وه دانلۆد بکه ن. کاتیک بو په که مچار ئه پللیکه یه شه که ده که یته وه، داواتان لیده کات تاوه کو ئه ژماریک دروست بکه ن. بو ئه وهش ده بیته ئیمه یلک و پاسوه ردیک هه لئیزیریت (تا ئه و شوینه ی ده کریت ئیمه یلی سه ره کیی خوتان به کار نه هین)، ئیستا ئه و ده رفه تان هه یه تا ۱۰ گیگابایت ترافیکی مانگانه ی خورایی داوا بکه ن. دوا ی ئه وه ی ئه م کاره تان نه نجامدا، ده توانیت فی پی ئین-ه که له سه ر نامیره که ی خوت چالاک بکه یته.

باشییه کان و تایه تمه ندییه کان

هه ر چه ند ئه گه ری ئه وه هه یه خیرایی ئه م ئه پللیکه یه شه هه موو کات به باشی فی پی ئین-هکانی تر نه بیته، به لام ئه وه ی سه لماندوه، له دروستکردنی ده سترگاه یه شتی به کاره یه رانی ئیرانی به ناوه رۆک و زانیارییه فیلته رکاراوه کان زور کاریگه رانه کاریکردوه.

فیروالی ناو ئه م ئه پللیکه یه شه دیواریکی پاریزگاری تر به سنووری تایه تی ئیوه زیاد دهکات تاوه کو ریگری له مه ترسیی دزه کردنی زانیاری له تونیلی فی پی ئین-ه که ی ئیوه دا بکات.

ئه م ئه پللیکه یه شه توانایی دابه شکردنی تونیلی هه یه، که ئه وهش ئه و ده رفه ته به ئیوه ده دات، که به شیوه یه کی تایه ت ئه وه هه لئیزیرن، که کام به رنامه یه له فی پی ئین-ه که دا به کار به ییدیت. ئه وهش به مانای ده سته یوه گرتنه له به کاره یه رانی ئینته رنیته که تاندا.

په کیکی دیکه له باشییه کان ی ئه م فی پی ئین-ه توانایی هه لئیزاردنه له نیوان چوار پرۆتۆکۆلی OpenVPN UDP/TCP, IKEv2, Stealth دا، که ئه وهش هاوکاریتان دهکات له خیرایی و گهران و سیچه کانتان دا.

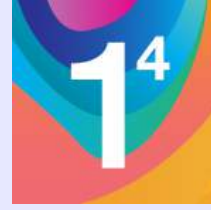
مه ترسییه کان و ئه وه ی ئه م ئه پللیکه یه شه نه نجامی نادات

هه ر وه ک فی پی ئین-ه بازرگانیه کان ی تر، ئه گه ری زور ئه وه یه، که "ویندسکرایب" یه له کاتی برینی به رده وامی ئینته رنیتدا، یان کیسه له ئینته رنیتدا، یان که مکردنه وه ی خیرایی ئینته رنیت دا، زور باش کار نه کات.

هه ر چه ند به رنامه یه کی زور باشه بو تیپه راندنی فیلته ره کان، به لام ده بیته سه رنجتان له سه ر ئه وه بیته، که به ئه ندازه ی به رنامه کان ی تیپه راندنی وه رگیراوه له Tor، له پاراستنی ناسنامه ی ئیوه دا کاریگه رانه کار ناکات.

1.1.1 + WARP

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [LINUX](#)

ئەپلىكە يىشتى ۱.۱.۱.۱ كۆمپانىيە Cloudflare بۇ تىپە راندنى دى ئىن ئىس-۵، كە تا رادە يەكى زۆر ھاوشىوھى قى پى ئىن كار دەكات. ترافىكى ئىنتەرنىتى ئىوھ بە تونىلىكى دۇنيا بەخشەو تىدە پەرىنىت، كۆدى بۇ دادەنىت و بانگە شەى ئەوھ دەكات، كە داتا و زانىارىيە كانى براوزەرە كەى ئىوھ بە لايەنى سىيەم نىشان نادات. ھەر چەند ئەگەرى ئەوھ ھەيە رىگىرى لە چاودىر يىكردنى ISP لەسەر ئىوھ بكات، كە چ مالپەرىك دەكەنەوھ، بەلام نابىتە ھۆى ئەوھ پەيوەندى ئىوھ بە مالپەرە كەنەوھ بەى ئاشكر اكرردنى ناسنامەى ئىوھ رۈوبدات، ھەرۈھە تۈنانى ئەوھى نىيە، كە سانسۆرە كان بە باشى قى پى ئىن تىپە رىنىت. ھەلبەتە دەتۈانىت لە ئاستى سەرە تايى دا ئاسايشى ئۇنلانى ئىوھ دەستە بەر بكات و لە ھەمان كاتدا خىرايەكى باشى ھەبىت، بەلام ئەم ئەپلىكە يىشنە بە ئەندازەى قى پى ئىن-ەكان، كە تايبەتن بە ئاسايشى سنوورى تايبەتى، كارىگەر نابىت.

بە كارھىنانى ئاسان

ئىوھ دەتۈانى 1.1.1.1 + WARP لە گۆگل پلەى و ئاپ ستۆر، يان پس كوچە دا دانلۇد بكنەن. كاتىك ئەم ئەپلىكە يىشنە تان دابەزاند و كردتەنەوھ، ھەنگاۋ بە ھەنگاۋ رىنمايەكان جىبەجى بكنەن و دوگمەى سلايدەر بۇ پەيوەندى و كۆنىكتكردن دابگىرسىتىن.

باشىيە كان و تايبەتمەندىيەكان

ئەم ئەپلىكە يىشنە خۇرايە و كاركردن پى زۆر سادەيە، فىرژنى پارەشى ھەيە، كە خىرايى پەيوەندى و كۆنىكت بە رىژەى ۳۰% بەرز دەكاتەوھ.

ئەم ئەپلىكە يىشنە لەلايەن كۆمپانىيە Cloudflare دروستكراوھ، ناۋىكى متمانە پىكراوھ لە بواری ئاسايشى مالپەر و ئەپلىكە يىشن دا، كە پىشىنە و كارنامە يەكى درەوشاۋەى لە پاراستنى ئاسايشى داتا و زانىارىيە بەكارھىنەرەكانىدا ھەيە. ئەم ئەپلىكە يىشنە سىياسەتى شىۋازى "تۆمار نەكردنى داتا و زانىارىيەكان" ى ھەيە و ھىچجۆرە زانىارىيەكى كەسى، كە تۈنانى ناسىنەوھى پەيوەندىدار بە كەسى بەكارھىنەرەوھ ھەبىت لەم ئەپلىكە يىشنە دا كۆنكرىتەوھ و ھەلناگىرىت. ھەرۈھە بەكارھىنانى ئەم ئەپلىكە يىشنە دەبىتە ھۆى ئەوھ سىرقتى دابىنكەرى ئىنتەرنىتە كەتان نەتۈانىت داتا و زانىارىيەكانى پەيوەندىدار بە شىۋەى چالاكى و كارى ئىوھ لە ئىنتەرنىتدا بۇ فرۇشتن بەوانەى رىكلام دەكەن، كۆبكاتەوھ.

مەترسىيەكان و ئەوھى ئەم ئەپلىكە يىشنە ئەنجامى نادات

ئەم ئەپلىكە يىشنە ۋەك بەرنامە يەك بۇ تىپە راندنى فىلتەرەكان دروستنەكراوھ، كەواتە نابىت چاۋەرۈوانى بكرىت، لە ھەموو بارودۇخىكدا دەستراگە يىشتن بە مالپەرە سانسۆكراۋەكان فەراھەم بكات. بەشىك لە بەكارھىنەرەكان راپۇرتى ئەوھ يان داۋە، كە بەكارھىنانى ئەم ئەپلىكە يىشنە بۇ كردنەوھى بەشىك لە مالپەرەكان و ئەپلىكە يىشنەكانى ۋەك يوتىوب و گۆگل پلەى ستۆر كىشە و گرفتى ھەيە.

ھەر ۋەك پىشتەر ئامازەى پىكرا، ئەم ئەپلىكە يىشنە تەنھا ئاستىكى سنووردار لە ئاسايشى سنوورى تايبەتى دەستە بەر دەكات. ھەر چەند چالاكىيەكانى ئىوھ لە ISP دەشارىتەوھ، بەلام IP ئىوھ لەو مالپەرەكانە ناسارىتەوھ، كە ئىوھ سەردانىان دەكەن.

Outline

Android | iOS | Windows | Linux

تۆتلاين پרוڤسەي دروستکردنی قی پی ئینی (VPN) ئاسانتر و کم تیچووتر دەکات و ریگا بە ئیوه دەدات، که خۆتان بەرپۆه ی بیهن و بەکارهینەران بە سیرفەرەکی خۆتان زیاد بکەن. ئیوه دەتوانن سیرفەر لەسەر ئامازۆن، گوگل، یان هەر کۆمپانیایەکی پیشکەشکەری خزمەتگوزایی هەورایی تر (ئای کلۆد) دابینن. بەکیک لەو ریگایانە، که حکومەتەکان سیرفەرەکانی قی پی ئین دادەخەن، لە ریگەي هەستکردن و دەستنیشانکردنی قەبارەیهکی زۆرە لە بەکارهینانیان.

کەواتە بەپشتبەستن بەوهی، که ئیوه لە ریگەي تۆتلاين-هوه تەنها قی پی ئینیکی تاییبەت بۆ خۆتان و گروپییکی سنووردار بەکار بهینن، ئەوه دەبیتە هۆی ئەوه، که ناسینەوهی قی پی ئینەکه زۆر سەخت و دژوار بیت.

بەکارهینانی ئاسان

بەرنامەي تۆتلاين مەنێچەرێ گونجاو بۆ ئامیرەکەتان دابەزینن و لایەنی دابینکەری خزمەتگوزاری سیرفوسی هەورایی (ئای کلۆد) خۆتان هەلبژیرن. لە دواي هەلبژاردنی، ئاشنا دەبن بە رەوتە تاییبەتەکیان بۆ ئامادەکردنی بەرنامەکه بۆ خستنه کار. ئیوه دەتوانن سیرفەرەکەتان لە ریگەي تۆتلاين مەنێچەرەکەتانەوه بەرپۆه بیهن.

لە دواي ریکخستنی سیرفەرەکەتان و ئامادەکردنی، دەتوانیت کلیدی دەستراگەیشتنی یەکدانەیی بە شیوهی راستەوخۆ لە بەرنامەي دیسکۆپ مەنێچەرێدا دروست بکەیت. مەنێچەر ئەو تواناییه بە ئیوه دەدات تاوهکو بانگهێشتنامە لە ریگەي پلاتفۆرمی پەپۆهەندیی دلخوازتانەوه بۆ پەپۆهەندیکردن لەگەل سیرفەرەکەتان بنیرن. کلید و دوگمەکانی دەستراگەیشتن، واتە چۆنچۆن و بە چ شیوهیەکی ئامیرەکەتان بە تۆتلاين مەنێچەرەوه بەستەنەوه و بە بەکارهینانی سیرفەرەکەتان پارێزگاریان لێ بکەن. هەر دوگمەیهکی دەستراگەیشتن تاییبەت و تاقانەیه و دەتوانیت راستەوخۆ لەسەر سیرفەرەکه ریکبخریت، یان بسرپۆهەوه. سنوودارکردنی داتا و زانیاریهکان ئەو تواناییه بە ئیوه دەدات تاوهکو ئاستی پانیی باندى ریگەپیدرا بۆ هەر یەک لە دوگمەکان کۆنترۆل بکەیت.

دواي ئەوه، ئەپی تۆتلاين کلاینت دانلۆد بکەن و بە بەکارهینانی دوگمەي دەستراگەیشتنی تاییبەت بە خۆتان، خۆتان کۆنیکت بکەن. ئەپی کلاینت قیژرانی بۆ دیسکۆپ و ئامیرەکانی وهک مۆبایل و ئایپاد ... هتد هەیه، کەواتە دەتوانیت لە هەموو شوینیکیدا لە ریگەي هەموو ئامیرەکانتانەوه دەستان بە ئینتەرنیتی ئازاد بگات و بە شیوهی تاییبەت لەگەل ئەوانی تردا پەپۆهەندی دروست بکەن.

باشییهکان و تاییبەتمەندییهکان

بەهۆی ئەوهی، ئەو قی پی ئین-ه، که ئیوه لەسەر سیرفەرەکەتان دابەزینن تەنها لە ریگەي ئیوه و گروپییکی دیاریکراوهوه بەکار دەهینریت، دۆزینەوهی زۆر دژوارتر دەبیت و دەشبیت کارکردنیش پیی زۆر هەرزاتر بیت. هەرۆهها تۆتلاين دەلێت، لە یەک "پروۆتوکۆلی بی دەستدانەوه، که هاوشیوهی هیچ شتیکی نییه و دۆزینەوهی قورس بیت" کەلکی وەرگرتووه، ئەوهش دەبیتە هۆی ئەوه کاری پیاوهکانی حکومەت لە دەستنیشانکردن و داخستنیدا قورستر بیت.

ئەگەر کاتیکی سیرفەرەکەي ئیوه دابخریت، دەبیت بە ئاسانی بتوانیت سیرفەرێکی تر بە کەلک وەرگرتن لە هەمان ئەم شیوهیه، سەرلەنوی دروست بکەیت و کاری پین بکەیت.

ئەم بەرنامەیه زانیاری کەسی بەکارهینەران و زانیاری ئەو مألپەرانه، که بەکارهینەرەکه سەردانی کردوون و پەپۆهەندیی لەگەل بەستوون، کۆناکاتەوه. زانیاریهک، که ئەم بەرنامەیه کۆی دەکاتەوه دەتوانیت لێرەدا بە تیروتهسەلی بیخوینیتەوه. تۆتلاين دەق کراوهیه و لە دوو لیکۆلینەوه و تاقیکردنەوهی ئاسایشی سەربەخۆدا دەرچووه.

مەترسییهکان و ئەوهی ئەم ئەپلیکەیشنه ئەنجامی نادات

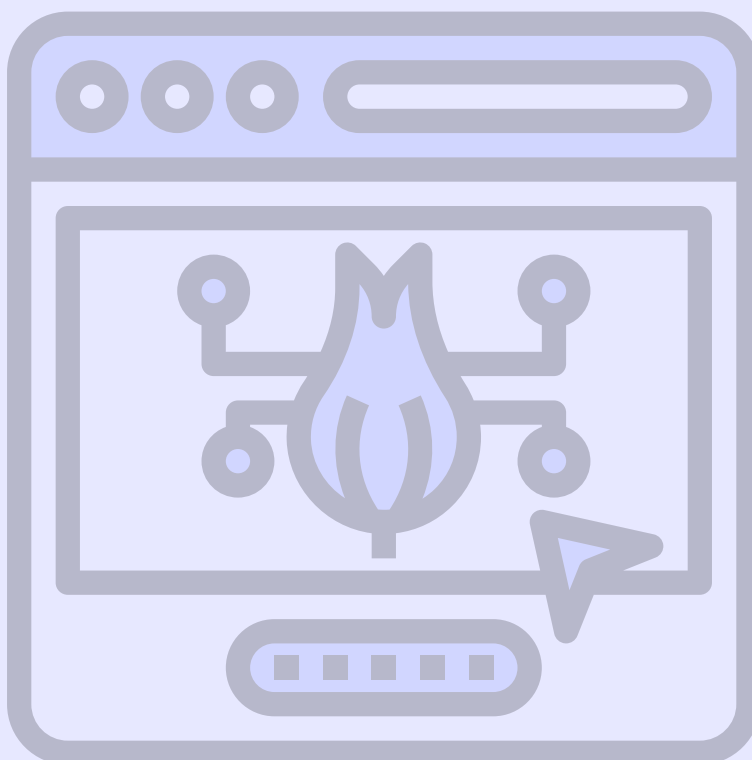
هەر قی پی ئین-یکی پارێزراو بۆ دەستراگەیشتن بە سیرفەرە نیونەتەوهییهکان پشتبەستووه بە خزمەتگوزاریه هەوریهکان (ئای کلۆد)هکان، کەواتە لە ئەگەری پچرانی تەواوتی ئینتەرنیت دا، ئەوا بە دلنیاپهوه قی پی ئینی تاییبەتی ئیوه کەم تا فرەیهک لە کار دەکەویت، ریک وهک هەر قی پی ئینیکی دیکی بازارگانی که لە بازاردايه.

به شیوهی نادیار ئینتەرنیٲ به کاربەینن - به لام چاوه‌رپی که مبوونه‌وهی خیرایی هیله‌که‌تان بن

هەر وه‌ک فی پی ئین-ه‌کان، ئەپلیکەیشنە کاراکراوه‌کان له‌لایەن "تۆر" یشه‌وه له‌ ئەگەر داخستنی پانتایی بان‌دی ئینتەرنیٲ دا درێژه به‌ کاری خۆیان ده‌ده‌ن، به‌وه‌ش خیرایی که‌م دیسانه‌وه ده‌که‌وێته به‌ر مه‌ترسیی خاوبوونه‌وهی زیاتر. ته‌نانه‌ت له‌م حاله‌ته‌دا پێش‌نیازی ئی‌مه‌ ئه‌وه‌یه، که‌ به‌رده‌وام بن له‌سه‌ر کارکردن به‌ "تۆر" تاوه‌کو په‌یوه‌ندیی خۆتان به‌ شیوه‌ی نادیار رابگرن، به‌ تاییه‌ت ئەگەر کار به‌ زانیاری هه‌ستیاری ده‌که‌ن.

له‌ کاتی‌که‌دا، که‌ په‌یوه‌ندی له‌ رێگه‌ی "تۆر" ه‌وه‌ فیلته‌ر بکریٲ، یان داخستنی پانتایی بان‌د روو بدات، ده‌توانیٲ که‌ ئک له‌ "Tor bridge" وه‌ر بگریٲ و بیکه‌یته‌ جیگره‌وه‌ی. ئەم پرده‌انه، رله (دوگمه و بازنه‌ی ئیلکتریکی) Tor ن، که‌ له‌ لیستی سه‌ره‌کیی "تۆر" دا تۆمار نه‌کراون. له‌وه‌ی‌را، که‌ لیستی‌کی کاملیان بۆ هه‌موان له‌ به‌رده‌ستدا نییه‌، ته‌نانه‌ت ئەگەر ISP ی ئیوه‌ په‌یوه‌ندیی ئیوه‌ به‌ هه‌موو رله‌ ناسراوه‌کانی "تۆر" ه‌وه‌ فیلته‌ر بکات، هیشتا ناتوانیٲ هه‌موو پرده‌کان دا‌بخات. هاورپیانمان له‌ پس کوچه‌ دا "ناساندنیکی" زۆر باشیان له‌ باره‌ی کارکردن به‌ "تۆر" ئاماده‌ کردووه، که‌ بریتییه‌ له‌ پێش‌ینازه‌کان له‌ باره‌ی په‌یوه‌ندی دروستکردن به‌ ئینتەرنیٲه‌وه له‌ رێگه‌ی پرده‌کانی "تۆر" ه‌وه‌.

Tor Browser

[Android](#) | [MacOS](#) | [Windows](#) | [LINUX](#)

برازره‌ری "تور" براوزه‌ریکی دهق کراوه‌یه، که به نامانجی پاریزگاریکردن له سنووری تایبته‌ی ئیوه له دونیای ئۆنلاین و ههروه‌ها تیپه‌راندنی فلیته‌ره‌کان دروستکراوه. شیوازی کاره‌که‌ی به و شیوه‌یه‌یه، که ترافیکی ئیوه پیش گه‌یشتن به شوینی دیاریکراوه، به‌لانیکه‌مه‌وه له نیوان سنی گریی په‌یوه‌ندییدا (سیرفه‌ره‌ خۆبه‌خشه‌کان) دا ده‌سورینیت و ئالوگوریان پهن ده‌کات.

به‌کاره‌یتانی ئاسان

برازره‌ری "تور" له‌سه‌ر سیستمه‌کانی ویندۆز و MacOS و ههروه‌ها موبایله‌کانی ئەندرویدا هه‌یه، به‌لام هه‌یشتا له‌سه‌ر ئامیره‌کانی iOS دا نییه. له‌ریگه‌ی لینکه‌کانی سه‌روه‌وه ده‌توانیت دانلۆدی بکه‌یت.

دابه‌زاندنی براوزه‌ری "تور" تاوه‌کو راده‌به‌ک له و ئامیره‌نه‌ی تر ئالۆزترن، که له‌یه‌دا ناساندومانن. ماله‌په‌ری پس کوچه‌ شیوازی دابه‌زاندن و کارکردن به‌م ئەپلیکه‌یشه‌ به‌ شیوه‌ی ورد و به‌ ورده‌کاریه‌کانه‌وه ئاماده‌ کردووه، که هاوکاری ئیوه ده‌کات تاوه‌کو دۆخی ئاسایشی و ئەو تۆره‌ ریکب‌خه‌یت، که خۆت له‌ ئیران به‌کاری ده‌هه‌یت.

باشیه‌یه‌کان و تایبته‌مه‌ندییه‌کان

"تور" ئیوه نادیار راده‌گریت و دلناییی ده‌دات، که داتا و زانیارییه‌کانی ئیوه له‌ چاوی ده‌زگاکانی که‌رتی تایبته‌ و ده‌ولته‌، که بیانه‌ویت چاودیری بکه‌ن، به‌ شیوه‌ی شاراو و نادیار راده‌گریت. "تور" ته‌کنه‌لۆژیایه‌که، که له‌ تاقیکردنه‌وه و خۆسه‌لماندنا له‌م بواره‌دا سه‌رکه‌وتوو بووه و ههروه‌ها له‌ بوازی تیپه‌راندنی فلیته‌ره‌کاندا کاریگه‌رانه‌ کاری کردووه.

ههروه‌ها به‌کاره‌یتانی ئەم ئەپلیکه‌یشه‌ ده‌بیته‌ هۆی ئەوه، که لایه‌نی دابینه‌ری سی‌ر‌ف‌س و خزمه‌تگوزاریی ئینته‌رنیته‌که‌ی ئیوه نه‌توانیت داتا و زانیارییه‌کانی په‌یوه‌ندییدا به‌ شیوه‌ی چالاکی و کاره‌کانی ئیوه له‌ ئینته‌رنیت دا بۆ فرۆشتن به‌وانه‌ی، که کاری ریکلام ده‌که‌ن، کۆ بکاته‌وه.

له‌ فیرزنی 11.5 به‌ دواوه، له‌م ئەپلیکه‌یشه‌دا ریوشوینی گونجاوتر و ئاسانتر بۆ تیپه‌راندنی فلیته‌ر و سانسۆر په‌چاوه‌ کراوه. ئەم فیرزنه‌ به‌ شیوه‌ی ئۆتوماتیک و به‌رمه‌بنای پیکه‌ و دۆخی لۆکالیی ئیوه، گونجاوترین پرد بۆ تیپه‌راندنی فلیته‌ره‌کان هه‌لده‌بژیریت.

مه‌ترسییه‌کان و ئەوه‌ی ئەم ئەپلیکه‌یشه‌ ئەنجامی نادات

ئیران هه‌ولتیکی زۆری بۆ فلیته‌رکردنی "تور" داوه و بووه‌ته‌ هۆی ئەوه، که به‌ستنه‌وه و کۆنیکتکردنی به‌ ئینته‌رنیته‌وه له‌ ئیران، به‌راورد به‌ ولاتانی دیکه‌ کیشه‌ و گرفتی زۆرتری هه‌بیته‌. ههروه‌ها ده‌بیته‌ سه‌رنجتان له‌سه‌ر ئەوه‌ بیته‌، که له‌ کاتی به‌کاره‌یتانی "تور" رووبه‌رووی دابه‌زینی خیرایی ئینته‌رنیت ده‌بنه‌وه. گه‌رچی ئەم ئەپلیکه‌یشه‌ له‌ پاراستنی ئاسایشی ئیوه‌دا بێ هاوتایه‌، به‌لام ئەمه‌ش به‌ به‌های خاوبونه‌وه‌ی خیرایی ئیوه‌ ته‌واوه‌ ده‌بیته‌.

ناوه‌روکی ترافیکی ئیوه له‌ ریگه‌ی "تور" هه‌ پاریزگاریی لیده‌کریته‌، به‌لام ئەوه بۆ پیاوه‌کانی حکومه‌ت زۆر قورس نییه‌، که بزانی ئیوه "تور" به‌کار ده‌هه‌یت. ده‌بیته‌ ئاگاتان له‌وه‌ بیته‌، که ئەم بابته‌ بۆ خۆی ده‌توانیت گومان له‌سه‌ر کار و چالاکییه‌کانی ئیوه دروست بکات.

OrBot

[Android](#) | [iOS](#) | [F-Droid](#)

"ئۆربات" ئەپلىكە يىشنىكى پروكسى خۇرايىپە، كە ھاوكارىتان دەكات ئەپلىكە يىشەنە كانى تر بە شىوہى پارىزراوتر لە ئىنتەرنىتدا بە كاربەيىن. "ئۆربات" كە لك لە "تۆر" وەردە گرىت تاوہ كو ترافىكى ئىنتەرنىتى ئىوہ بكات بە كۆد و دواتر رەوانەى بكات بۇ چەندىن كۆمپىوتەرى جوراجۆر لە سەرتاسەرى جىهان و لە و رىگە يەوہ داتا و زانىارىيە كانى ترافىكى ئىوہ ناديار و پارىزراو دەبىت.

بە كارەيىنانى ئاسان

دەتوانىت قىرژنى ئەندروئىدى ئەم ئەپلىكە يىشەنە لە لىنە كە كانى سەرەوہدا دانلۆد بەكەيت. بۇ بە شىك لە مۇبايلە كانى گالاكسى سامسۇنگ، چەند قۇناغى زياتر ھەيە، كە دەبىت ئەنجامى بەدەت تاوہ كو ئەم ئەپلىكە يىشەنە چالاك بەبىت. ئەم قۇناغانە لەم [قىدىيۇپەدا](#) روونكراونە تەوہ.

باشىيە كان و تايبە تمەندىيە كان

بە كارەيىنانى "تۆر" دەتوانىت ئىوہ لە بەرامبەر چاودىرى و گۆلىگرتنى رۇژانەدا بپارىزىت، كاتىك "ئۆربات" بەكاردەھىن، ترافىكى ئىوہ ھاكات لەگەل تىپەراندن لە رايەلەى "تۆر" بە سى قۇناغ بەبەھىزى پىشتىوانى لىدەكرىت و كۆدى بۇ دادەنرىت و لەم رىگە يەوہ يەككە لە بەھىزترىن شىوازەكانى گونجاو و بەردەست بۇ پارىزگارىكرىد و ناديارەيىشتەوہى ئىوہ لە دونىاي ئۇنلاين دا فەراھەم دەكات.

تايبە تمەندىيەكى دىكە ئەوہ يە، كە ئىوہ دەتوانن لە ناو ئەم ئەپلىكە يىشەنەدا، ئەو ئەپلىكە يىشەنە ھەلبۇزىن، كە لەلايەن "تۆر" ەوہ پارىزگارى و پىشتىوانىيان لىدەكرىت. ئەم كارە بەو مانايە دىت، كە خىرايى ئەپلىكە يىشەنە كان و چالاكىي نا ھەستيار، بەبى ھۆى دانابەزىت، چونكا ھەر خۆى خاوبوونەوہى يەككە لە و كىشە لاوہ كيانە يە، كە لەكاتى كاركرىد بە "تۆر" دروست دەبىت.

مەترسىيە كان و ئەوہى ئەم ئەپلىكە يىشەنە ئەنجامى نادات

ھەر وەك لەسەرەوہ ناماژەى پىكرا، پىويستە لە بەشىك لە مۇدىلەكانى مۇبايل دا چالاككرىدنى ئەو ئەپلىكە يىشەنە بە چەند بەر بەستىكى تەكنىكىي زيادە دا تىپەرەن. ھەر وەك ئەو بەرنامانەى، كە رىگەى "تۆر" ەوہ پارىزگارىيان لىدەكرىت، ئەم ئەپلىكە يىشەنە ش خىرايى پەيوەندىي ئىوہ كەم دەكاتەوہ.

ناوەرۆكى ترافىكى ئىوہ لە رىگەى "تۆر" ەوہ پارىزگارى لىدەكرىت، بەلام ئەوہ بۇ پياوہكانى ئاسايش كارىكى ئەوہندە قورس نىيە، كە بەوہ بزائى ئىوہ "تۆر" بەكار دەھىن. دەبىت ئاگاتان لەوہ بىت، ھەر خودى ئەم بابەتە دەتوانىت بەبىتە ھۆى ئەوہ گومان لەسەر كار و چالاكىيەكانى ئىوہ دروست بكرىت.

بلاوکردنه وهی گشتیی داتا و زانیارییه کان - بلاوکردنه وهی به سه ته لایت، جیگره وهی زور باشن

ئه گهر دروستکردنی په یوه نندییه کی پاریزراو به ئینته رنیت کیشهی تیده که ویت و له وه نیگه رانن، که ده سترگه یشتن به زانیارییه کان له ده ست بدن، رهنگه کاتیکی باش بیت بو ئه وهی په نا به نه بهر خزمه تگوزاریی سه ته لایت (مانگه ده سترگه کان). پیش ئه وهی کیشه دروست بیت ده بیت خزمه تگوزاریی مانگی ده سترکردنی "توشه" دانلود بکن و نامادهی بکن بو کار.

"توشه" له سه ر بنه مای ته کته لوژیای بلاوکردنه وهی گشتیی داتا و زانیارییه کان له ریگه ی مانگی ده سترگه وه کار ده کات، ئیوه ده توان راسته وخو له ریگه ی سه ته لایت و له سه ر ته له فزیونه که ی خوتانه وه ده ستان به هه وال، فایله فیدیوی و دهنگییه کان و ناوه روکی ئینته رنیت بگات. خستنه کاری هه ندیک کاتی ده ویت، به لام ئه گهر ئه م کاره ئه نجام بدن له ئه گهری روودانی کیشه له ئینته رنیت دا، یان برینی دا، به هیچ شیوه یه ک په یوه ندیتان به شیوه ی کامل و ته واو له گه ل دونیای دهره وه له ده ست نادهن.

پاکیجی بهرنامهی برپینی ئینتهرنیت

ناره‌زایه‌تییه‌کانی گه‌لاریزانی ۱۳۹۸ برپینی دریژخایه‌نی
ئینتهرنیتی لیکه‌وته‌وه، که ئیرانی بو ماوه‌ی ده‌رۆژ
برده‌ناو کوزانه‌وه‌ی ته‌واوه‌تی زانیارییه‌کان.

ئه‌و ماوه‌یه‌ بو به‌شیک له‌ پارێزگاکی وه‌ک سیستان و به‌لوچستان و خوزستان دريژتریش بوو. له‌و
ماوه‌یه‌دا دروستکردنی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل بنه‌ماله‌، دۆستان و هاوکاران له‌ ریگه‌ی به‌رنامه
ئینتهرنیتییه‌کان و یان ده‌ستراگه‌یشتن به‌ مالپه‌ره‌کان و هاوبه‌شیکردن و بلاوکردنه‌وه‌ی فایله‌کان،
به‌ نزیکه‌یی ته‌سته‌م ببوو.

برپینی به‌مجۆره‌ بو ته‌م مه‌به‌سته‌ به‌رنامه‌ریژیان بو ده‌کریت تاوه‌کو هه‌والی ده‌ستگیرکردنه‌کان،
سه‌رکوته‌کان و پیشیلکارییه‌کانی مافه‌کانی مرۆف بشارنه‌وه. جگه‌ له‌ پیشیلکردنی مافه
بنه‌ره‌تییه‌کانی ئیرانییه‌کان، ئه‌و رووداوانه‌ زیانی گه‌وره‌ش به‌ ئابووری و بژیویی خه‌لكیش
ده‌گه‌یه‌نیت.

برپینی ئینتهرنیت زۆر قه‌یران خولقین و پر کیشمه‌کیشه‌، سه‌رباری ئه‌وه‌ش ده‌کریت هه‌ندیک
هه‌نگاوی پیشه‌خته‌ بگيردریته‌ به‌ر تاوه‌کو خۆت بو روودانی ئاماده‌ بکه‌یت و له‌و ریگه‌یه‌وه‌ کاتیک
ده‌ستراگه‌یشتن به‌ ئینتهرنیت نامینیت تو بتوانیت له‌گه‌ل به‌رده‌نگه‌کان و هاوبه‌شه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی
خۆتا په‌یوه‌ندی دروست بکه‌یت و ده‌ست به‌ زانیارییه‌کانی ده‌ره‌وه‌ی ولات رابگات.

پاکیجی به‌رنامه‌ی تابه‌تی برپینی ئینتهرنیتمان ئاماده‌ کردوه‌ و بریتییه‌ له‌ رینماییه‌کان له‌ باره‌ی
ئه‌و هه‌نگاوانه‌وه‌، که ده‌توانیت بیانگریته‌به‌ر و خۆت ئاماده‌ بکه‌یت بو برپینی ئینتهرنیت -
هاوشیوه‌ی ئه‌وه‌ی له‌ گه‌لاریزانی ۱۳۹۸ روویدا -.

دهستراگه‌یشتن به زانیاریه‌کان

ده‌کریٔ له کاتی برپینی ئینتەرنیٔ دا ده‌ستراگه‌یشتن به زانیاریه‌کان چاره‌نووساز و ژیانی بیٔ. ئەوه راسته، که میدیاکانی دەرەوهی ولات ده‌توانن له ریگه‌ی مانگه ده‌ستکرده‌کانه‌وه به‌رنامه‌کانی خو‌یان بلاو بکه‌نه‌وه و ئیوه له رووداوه‌کان و پیشه‌اته‌کان ئاگادار بکه‌نه‌وه، به‌لام له هه‌ندیک دۆخ دا ئەگه‌ری ئەوه هه‌یه ئیوه بتانه‌ویٔ ده‌ستتان به سه‌رچاوه‌یه‌کی پسپۆری تایبه‌ت رابگات، یان هه‌ندیک فایل به‌کاربه‌ینن، که پیش برپینی ئینتەرنیٔ دانلۆد‌تان نه‌کردوه. بۆ ئەو بارودۆخه دوو بژاره‌تان له به‌رده‌ستدایه: خزمه‌تگوزاری وه‌ک توشه، ناوه‌رۆکیکی ده‌سته‌بژیرکراوی ئینتەرنیٔی به شیوه‌ی پاک‌یچی رۆژانه بۆ ئیوه ده‌نیریت، یان به‌رنامه‌کانی وه‌ک براوزه‌ری هاوتا بۆ هاوتا (CENO peer-to-peer)، که له قو‌ناعی تاقیکاریدان و له درێژه‌دا ده‌توانیت زانیاری زیاتر له‌باره‌ی هه‌ر یه‌کیکی‌کانه‌وه به‌ده‌ست به‌ییت.

ناردنی داتا و زانیاریه‌کان له ریگه‌ی مانگی ده‌ستکرد - ریگه‌یه‌کی متمانه‌پیکراو بۆ ده‌ستراگه‌یشتن به زانیاری

برپینی ئینتەرنیٔ ده‌توانیت ئەزموونیک‌ی بیزارکه‌ر بیٔ، نه‌ک ته‌نها قسه‌کردن له‌گه‌ڵ دۆستان و بنه‌ماله، به‌نزیکه‌ی ئەسته‌م ده‌کریٔ، به‌لکو له ناوکاو ده‌ستراگه‌یشتن به زانیاری متمانه‌پیکراو و دروست له‌باره‌ی ئەو رووداوانه‌وه، که له سه‌رتاسه‌ری جیهان دا رووده‌دن، قورستر ده‌بیٔ.

ئیره‌ کاتیکه، که به‌رنامه‌ی "توشه" که‌لکی ده‌بیٔ. توشه ریگا به‌ئیوه ده‌دات، تا له ریگه‌ی دیشی مانگه ده‌ستکرده‌کانه‌وه، که بۆ سه‌یرکردنی ته‌له‌فزیۆنی سه‌ته‌لایه‌ت به‌کاری ده‌هینن، ده‌ستتان به‌هه‌وال، زانیاری و سه‌رچاوه‌کانی دەرەوه‌ی ولات رابگات. له کاتی برپینی ئینتەرنیٔدا، توشه متمانه‌پیکراوترین ریگای گونجاوه بۆ ئاگادار بوون له رووداوه‌کان و وه‌رگرتنی پیشنیاز و رینماییه‌کان له بواری پاراستنی ئاسایش له کاتی قه‌یران دا.

ئەو به‌رنامه‌یه‌ کاتیک‌ی که‌می ده‌ویٔ بۆ دابه‌زاندن و خسته‌نه‌کار، به‌لام خالی گرنگ ئەوه‌یه، که وه‌رگرتنی زانیاری له ریگه‌ی توشه به‌هیچ شیوه‌یه‌ک نادۆزریته‌وه و ئاشکرا نابیٔ، چونکا حکومه‌ت وه‌ک سه‌یرکردنی ته‌له‌فزیۆنی سه‌ته‌لایه‌ت لیکیده‌داته‌وه و له‌به‌ر ئەوه‌ش یه‌کیک له پارێزراوترین ریگان بۆ ده‌ستراگه‌یشتن به زانیاری سانسۆر نه‌کراو.

Tooshe

[Android](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

تەكنەلۇژیای بەکارهاتو له توشه ئەو تواناییه دەستەبەر دەکات، که داتا و زانیارییه نا فیدیوییه کان بکات به په خشی راسته و خۆی تەله فزیۆنی. داتاگان پۆلینبەندی دەکرین، لەسەر سێرڤەرێکدا دادەنرین، لەلایەن مانگە دەستکردەکی بەردەستتانهوه بڵاودەکرێتەوه و دواتر لەلایەن بەکارهێنەرانهوه تۆمار دەکرین و کۆدەکانی دەکرێتەوه و دەبیریت. ئەو کاره ریگا به بەکارهێنەرانهوه دەدات تاوه کو له کاتی برینی کاتی، یان تهواوهتی ئینتەرنیٹ دا، دەستیان به ههوالهکان، زانیاری و ئەو سەرچاوانه رابگات، که له دەرەوهی ولات دەنیردرین.

بەکارهێنانی ئاسان

"فلاشیککی یو ئیسی بی درایف" ی سادە، که دەخریتە سەر دەزگای ریسیقەرەکەتان، زانیارییه کان تۆمار دەکات، دواتر بەکارهێنەر فلاش درایفەکه به مۆبایل یان کۆمپیوتەرەوه دەبەستیتەوه و له ریگە ی بەرنامە ی کردنەوهی کۆدەکان و سەرکردنی فایله کان "توشه" وه ناوهرۆکه که ی وهک خۆی دەبینیت.

ئەپلیکەیشنی توشه له گەلاوێژی ۱۴۰۱هه له سەر سیستمی لینوکس-یشدا خراوه ته کار. دەتوانیت رێنمایی دابه زانندن و کارپیکردنی ئەم ئەپلیکەیشنه بۆ کردنەوهی کۆدەکان و بینینی فایله کان له مالمپەری "توشه" دا بدۆزیتەوه، که له سەرەوه لینکەکی دانراوه.

هەر وهها دەتوانیت داتا و زانیارییه کان توشه له ریگە ی مانگی دەستکردی، یاه سات | فریکۆینسی ۱۱۷۶۶ | سیمبول راپتی: ۲۷۵۰۰ | پۆلاریزاسیۆن: ئەستونی، وهربگرن.

باشییه کان و تایبه تمه نندییه کان

هەر کاتیک له ئێران کیشەیهک له ئینتەرنیٹ دا دروست ببیت، "توشه" پاکچ و بەستەیهکی رۆژانه پیشکەش دەکات، که بریتییه له بەرنامەکانی "پروکسی"، ئەپلیکەیشنهکانی ناردن و گەیانندی باو (له گەل ئابده و یکتراوه کهیدا)، راهیئانی ئاسایشی دیجیتال، ئەپلیکەیشنهکانی هاوبه شییپیکردنی فایله کان، بەرنامەکانی سنووری تایبه تی و پاکچ و بەستەکانی تایبه ت به خۆپیشاندانه کان.

تەکنەلۇژیای بڵاوکردنەوه له ریگە ی سەتەلایه تەوه بۆ داتا و زانیارییه کان "توشه" توانایی ئەوهی ههیه، که زانیارییه کان نەک تەنها به شیوهی فیدیۆ، بەلکو له فۆرمات و چوارچێوه جوراچۆره کاندایا بۆبکاتەوه. پی دی ئی، جە ی پەگ، ئیچ تی ام ئیل، ئیم پی سری، یان هەر فۆرمات و چوارچێوه یهکی دیکه دا بۆبکاتەوه، کاتیک به کارهێنەر تۆریکی سەتەلایه ت تۆمار دەکات، ئەوانه کۆدەکرێتەوه.

تەکنەلۇژیای "توشه" به شیوهی دروستکردنی په یوه نندی یه کلایه نه و به شیوه یهکی پارێزراو و به ی بۆ بۆلۆکردنەوه، یان ئاشکراکردنی ناو و ناسنامە ی کەسەکان کار دەکات. له وێرا، که زانیارییه کان به هه مان شیوهی تەله فزیۆنه سەتەلایتییه کان بۆبکاتەوه و له لایەن وه رگروه وه رده گیریت، ئەو ناوهرۆکه ی، که به کارهێنەرانه مه به ستیانه، چاودێری ناکریت و زانیاری کەسی به کارهێنەرانه کان هەرگیز کۆناکریتەوه، یان هاوبه شی ی پیناکریت.

مه ترسییه کان و ئەوهی ئەم ئەپلیکەیشنه ئەنجامی نادات

ناتوانیت "توشه" به پپی خواستی خۆت بۆ گەران به ناو ئینتەرنیٹ دا به کار به یئیت، تەنها ریگای ئەوه تان پین دەدریت، ئەوانه وهرۆکه، که توشه کۆیکردنەوه و په خشی دەکات، دانلۆد بکەن.

له وێرا، که بۆلۆکردنەوهی زانیارییه کان به شیوهی یه کلایه نه ئەنجام دەدریت، ناتوانیت توشه بۆ دروستکردنی په یوه نندی له گەل کەسانی دیکه، یان ناردنی فایل بۆ دەرەوهی ولات به کار به یئیت. به کارهێنانی توشه به زۆری بۆ دەستراگەیشتنه به زانیارییه به نەرەتی و گرنگه کان له کاتی روودانی قهیرانه کاندایا.

به کارهینانی ئینتهرنیټ له ریگه‌ی peer-to-peer

ته‌له‌فریۆنی سه‌ته‌لایه‌تی و به‌رنامه‌کانی وه‌ک توشه‌ ده‌توانن هاوکاری ئیوه‌ بکه‌ن تاوه‌کو له‌کاتی برینی ئینتهرنیټ دا له‌ دونیای ده‌روه‌ه‌ه‌وال و ه‌ربگرن و ده‌ستان به‌ زانیارییه‌ سه‌ره‌کی و بنه‌ره‌تییه‌کان رابگات، به‌لام ئه‌م شیوازانه‌ ریگا گونجاوه‌کان بو‌ ده‌ستگه‌یشت به‌ ئینتهرنیټی جیهانی نین.

ئه‌و به‌رنامه‌هی، که له‌ قوناغی گه‌شه‌پیداندان و به‌ره‌وپیشبردندان و بو‌ ده‌ستراگه‌یشتنی زیاتر به‌ زانیارییه‌کان به‌کار ده‌هینرین، زۆربه‌یان له‌ قوناغی تاقیکردنه‌وه‌دان تاوه‌کو هه‌له‌ و باشییه‌کانی ده‌ربکه‌ویټ، سه‌رباری ئه‌وه‌ش ئه‌و به‌رنامه‌ ریگاچاره‌ی سه‌رنجراکیشیش پیشکesh ده‌که‌ن. گه‌شه‌پیدراوترینی ئه‌و به‌رنامه‌ له‌ ئیستادا براوزه‌ری CENO یه، که له‌سه‌ر بنه‌مای هاوتا بو‌ هاوتا له‌سه‌ر براوزه‌ری ئۆنلاین دا کار ده‌کات.

ئه‌م ئه‌په‌ ئه‌و تواناییه‌ به‌ به‌کارهینه‌ره‌کانی ده‌دات تاوه‌کو داتا و زانیاریی زۆر بینراو له‌سه‌ر تۆرپکی دابه‌شکراودا "کۆبکه‌نه‌وه‌ و هه‌لبگرن". له‌ کاتیگدا، که ده‌ستراگه‌یشتن به‌ ئینتهرنیټی جیهانی پچرپنرا، به‌کارهینه‌ران ده‌توانن ئه‌و داتا و زانیارییه‌ کۆکراوانه‌یان به‌ ده‌ست بگات، له‌ راستیدا فیرژنه‌ کۆکراوه‌کانی مالپه‌ره‌کانی تر، له‌ به‌کارهینه‌رانی تری براوزه‌ری CENO به‌ شیوه‌ی "تۆرینت" وه‌رده‌گریت. ئه‌وه‌ش به‌و مانایه‌ دیت، که براوزه‌ری CENO - وه‌ک به‌رنامه‌یه‌ک بو‌ ده‌ستراگه‌یشتن به‌ زانیاری له‌ کاتی برینی ئینتهرنیټ دا - تاوه‌کو به‌کارهینه‌ری زیاتر بیټ، تواناییه‌کانی زیاتر ده‌بن.

CENO Browser

[Android](#) | [GitHub](#)

براززهری سینۆ (کورنکراوهی "نا بۆ سانسۆر!") دروستکراوی کۆمپانیای eQualitie یه. براززه‌ریکی وییه بۆ ئەندرۆید، هاوکاری به کارهێنهره‌کانی ده‌کات تاوه‌کو له ریگه‌ی هه‌ندیک په‌یوه‌ندی به نێوانگیریی پرۆکسی، یان له ریگه‌ی ناوه‌رۆکی به‌رده‌وام و سه‌ره‌کی به کارهێنهرانی تره‌وه، که له تۆری براززه‌ره‌که‌دا کۆکراوه‌ته‌وه، سانسۆری ئینتەرنیت تیپه‌رینن. ئەم براززه‌ر له راستیدا فێرژنیکی گونجیتره‌وه له‌گه‌ڵ براززه‌ری فایه‌رفۆکس دا، که براززه‌ریکه لایه‌نگریکی زۆری هه‌یه.

کاتیک به کارهێنهریک به سوودوه‌رگرتن له‌م براززه‌ره ده‌ستی به په‌یج و په‌ره‌ی ئینتەرنیت راده‌گات، براززه‌ره‌که داتا و زانیاریه‌کان له‌سه‌ر تۆره‌که‌دا کۆده‌کاته‌وه و ریگا به به کارهێنهرانی تر ده‌دات تاوه‌کو له ریگه‌ی په‌یوه‌ندی هاوتا بۆ هاوتا ده‌ستیان پێی بگات. به‌مشێوه‌یه هه‌ر ناوه‌رۆکیک، که لایه‌نگری زۆری هه‌بیت ته‌نانه‌ت له‌کاتی فیلته‌رکردنی چ‌ر و قورس دا، خاوبوونه‌وه‌ی ئینتەرنیت و یان ته‌نانه‌ت برینی ته‌واوه‌تی ئینتەرنیتیشدا، ده‌توانیت له براززه‌ره‌که‌دا له به‌رده‌ستی به کارهێنهره‌کاندا بمی‌نیت‌ه‌وه.

به کارهێنهرانی ئاسان

ئێوه ده‌توانن ئەم به‌رنامه‌یه دابه‌زینن و وه‌ک براززه‌ریکی ساده‌ی ئینتەرنیت به‌کاری به‌ینن، چونکا له‌سه‌ر فێرژنی گونجیتره‌وه له‌گه‌ڵ براززه‌ری فایه‌ر فۆکس دا بۆ ئەندرۆید دروستکراوه.

کاتیک هه‌ول ده‌ده‌یت به سوودوه‌رگرتن له براززه‌ری سینۆ بابه‌ت له‌سه‌ر په‌ره‌یه‌ک دابننن، ئەم ئەپه سه‌ره‌تا هه‌ول ده‌دات تاوه‌کو راسته‌وخۆ، یان به نێوانگیریی پرۆکسیه‌ک ئەو په‌ره‌یه بخاته به‌رده‌ستان، به‌لام ئەگه‌ر نه‌یتوانی له‌م ریگه‌یه‌وه ده‌ستی به په‌ره‌ی خواستراو رابگات، به "عه‌مباری هاوبه‌ش" دا ده‌گه‌ریت و تاوه‌کو بزانیته‌ ناخۆ به کارهێنهریکی دیکه پێشتر ده‌ستی به و لایه‌ره‌یه گه‌یشتوه‌وه و هه‌لیگرتوه‌وه. ئەگه‌ر به‌و شێوه‌یه بیت، له داتا و زانیاریه هه‌لگیرا و کۆکراوه‌کان سوود وهرده‌گریت تاوه‌کو بابه‌ت له په‌ره‌که دابنیت - ره‌وتیک، که ده‌کریت هاوشێوه‌ی "تۆرینت کردن" چ‌ه‌ند په‌یج و لایه‌ره‌یه‌کی ویب له به کارهێنهرانی تری براززه‌ری سینۆ بخاته به‌رده‌ست.

ئەگه‌ر ئەو داتا و زانیاریانه له تۆره‌که‌دا نه‌بن، دیسانه‌وه ریگای دیکه بۆ ده‌ست‌راگه‌یشتن پێیان له ریگه‌ی "ئینت‌زۆره‌کانه‌وه" له به‌رده‌ستاندا، که هاوشێوه‌ی نێوانگیره‌کان، یان پرۆکسیه‌کان کار ده‌کات و ده‌توانن داتا و زانیاریه‌کان بۆ ناو تۆره‌که‌ی ئێوه بگۆین‌ه‌وه.

جگه له‌وه‌ش، براززه‌ری سینۆ دوو شێوه بۆ گه‌ران له ویب ده‌خاته به‌رده‌ستان: گشتی و تاییه‌ت. له "حاله‌تی گشتی" دا براززه‌ره‌که‌تان هه‌ول ده‌دات تاوه‌کو ده‌ستی به ناوه‌رۆکی کۆکراوه‌ی ناو تۆره‌که رابگات و بیدۆزیت‌ه‌وه، له کاتیکدا که له "دۆخی تاییه‌ت" دا ئێوه هه‌رگیز ناتوانن سوود له داتا و زانیاریه کۆکراوه‌کان وهربگرن و ته‌نها براززه‌ری سینۆ وه‌ک پرۆکسیه‌ک، یان نێوانگیریک کار ده‌کات.

باشییه کان و تاییه تمه ندییه کان

له کاتی برینی ئینتەرنیٹ دا، یان قۇناغیک له کیشە ی بەردەوام، بەکارهینانی براوزەری سینۆ توانایی دەستراگە یشتن بە ھەموو ناوەرۆکە گرنەگان، یان ئەو ناوەرۆکانە، که لایەنگری زۆریان ھەیه و لەلایەن بەکارهینەرانى سینۆو کۆکراوئەتەو، دەخاتە بەردەستی بەکارهینەرهکانى خۆی. ئەو براوزەرە لەم ڕوووەو بى ھاوتایە، که له کاتی برینی ئینتەرنیٹ دا توانایی لەو شیوہیە پێشکەش دەکات. ھەر جۆرە ناوەرۆکیک، که لایەنگری زۆری ھەبیت لەسەر تۆرەکە کۆدەکریتەو و ناتوانیٹ و ناگریٹ بە زۆر بىسردیئەو.

کاتیک ژمارەیهکی پێویست لە بەکارهینەران ئەو داتا و زانیاریانە کۆبکەنەو، ئەو سیستەمە دەتوانیٹ خیرایی دەستپراگە یشتن زیاتر بکات. لەو پرا ھاوبەشەکەى ئیو دەتوانیٹ، چەند بەشیکی جیا جیا لە ناوەرۆکیک لە یەک کاتدا لە ھاوبەشە جیا جیاکانەو وەرگریٹ، دانانی ناوەرۆکی پێشکەشکراو لە نیوان تۆرەکان و دەزگا جۆراو جۆرەکاندا دابەش دەکریٹ. دیسانەو دووبارەى دەکەینەو: دەتوانیٹ پێوهریکی باش و گونجاو بێت، که ئەم ڕەوتە وەک وەرگریتی بەش بەشی ئەو پەنجە ئینتەرنیٹیانە، که لایەنگران زۆر، بە شیوہی "تۆرینت" بۆ کاربەرەکانى تری سینۆ وینا بکەیت.

براوزەری سینۆ دەتوانیٹ توانایی گەرانى ھەرزانتريش دەستەبەر بکات. داتا و زانیاریە کۆکراوکان لەسەر ئەو تۆرەدا لە برینی ئینتەرنیٹى نیوئەتەوی و لە ریگەى پەيوەندى خۆجیەو دەخریتە بەردەست، واتە ئیو دەتوانن بۆ دەستراگە یشتن بە ناوەرۆکی "خۆجیى" تیچووپیەکی کەمتر بۆ داتا و زانیاریەکان بدەن، تەنانەت کاتیک ئەو ناوەرۆکە لە بنەرەدا لە ئینتەرنیٹى جیھانیشەو وەرگریبیت.

دواین فیژنى ئەو براوزەرە بریتیە لە گۆرانکاری بۆ دەستراگە یشتنى باشتەر بە مالمپەرەکان و ھەرۆھا توانایی پى زیادکردنى سیرفەرەکانى بوت ستراپ "بیت تۆرینت" لە ناو ریکخستن و سیتینگ بۆ بیرخستەو لە خستەکارى دووبارە تیاپاندا رەچاوا کراو و بۆ دیاریکردنى گۆرانکاری لە پەيوەندى و خستەکارى دووبارەى "وی نیت" بە شیوہى ئۆتوماتیکی بۆ خۆگونجاندن لەگەل ژینگە تازەکەیدا سوود لە توانایی فیژنى 1.6.1، که لە پووشپەرى ۱۴۰۱ دا پێشکەشکرا وەرەدەگریٹ.

باشییه کان و تاییه تمه ندییه کان

ئەم ئەپە بە تەواوتیش بى مەترسى نییە. گەرچی زانیاریە کەسیەکانى ئیو پارێزراو دەبن، بەلام ئەگەرى ئەو ھەیه ھەر کەسیک، کە ناشنایی تەواوی لەگەل شیوہى کارى کوئینت دا ھەبیت دەتوانیٹ بەرنامەکە گەشە پى بدات تاووکو نیشانى بدات، که ناوەرۆکیکی تایبەت لە چ ناوونیشان و ئادرەسى ئای پى-یەکەو ھاوبەشی پیکراو، یان بلاوکراوئەتەو. سەربارى ئەو ش ئەو تواناییە لە گۆرى دا نابیت، که ناوونیشانى ئای پى بەکارهینەریکی دیاریکراو بکریٹە ئامانج و لیستیک لە تەواوی ناوەرۆکە تۆمارکراوکانى بە دەستەو بەدات. سەرەرای ئەوانەش، رەنگە ئەم ئەپە بۆ ئەو بەکارهینەرە، که چالاکیە ئۆنلاینەکانیان پێویستى بە نادیاربوون و بى ناوی تەواو ھەیه، گونجاو نەبیت.

بە شیوہیەکی گشتى ئەگەر مالمپەرکی تایبەت (بۆ نمونە مالمپەرکی دەولت) داوا لە ئیو دەکات تاووکو وەک کەسیک، که بناسرینەو پەيوەندىیان پێو بکەیت، لە ناوچەیهکی کەسى، یان لە ریگەى ئینتەرنیٹى نیشتمانى، تیمى دروستکەرى براوزەرى سینۆ ئەو پێشنىاز و رینمایى بۆ ئیو ھەیه، که لەم حالەتەدا ئیو براوزەرەریکی ئاسایی بەکاربھینن.

ھەرۆھا تاووکو کاتیک بەکارهینەرانى زیاتر براوزەرى سینۆ دانەبەزینن و بەکارى نەھینن، رەنگە تا رادەیهک بریکی سنووردار لە داتا و زانیاریە کۆکراوکان لە تۆرەکەدا ھەبیت. ریک ھەر وەک تەکنەلۆژیای ھاوتا بۆ ھاوتا، براوزەرى سینۆش کاتیک توانایی و کارایی زیاتر دەبیت، که کەسانىکی زیاتر بەکارى بھینن. تاووکو کاتیک ژیرخانى بەکارهینانى بە رێژەیهک گەشە نەکات، ئەگەرى ئەو ھەیه نەتوانیٹ بە تەواوی پشت بەو ریگایە بۆ دەستراگە یشتن بە زانیاریەکان لە کاتی برینی ئینتەرنیٹ دا ببەستیت.

ئەپلىكە يىشتەنە كانى گە ياندن و ناردن - دروستکردنى پەيوەندى لە كوژاويدا

كاتىك دەستراگە يىشتن بە ئىنتەرنىتى جىھانى داخراپىت، بەشىكى زۆر لە ئەپلىكە يىشتەنە كانى ناردن و گە ياندنى پەيامەكان، كە ھەموو رۆژىك بەكارىان دەھىنىت ئىتىدى كار ناكەن. ئەپلىكە يىشتەنە كانى ھەك "سىگنال"، "تلگرام" يان واتسناپ پىئوستىيان بە دەستراگە يىشتن بە سىرڤەرەكانى ناو ئىنتەرنىتى جىھانى ھەيە، كە واتە لە كاتى بىرنى ئىنتەرنىت دا بە ھىچ شىئو ھەك كارىگەرەنە كار ناكەن.

دەبىت سەرنج بەدەينە ئەو بابەتە، كە ھەموو بەرنامەكانى دروستکردنى پەيوەندى دىجىتال تاوھەكو رادەيەك ھەندىك مەترسىيان ھەيە، و ھىچ كات نابىت كاتى ناردنى زانىارى ھەستىار بۆ دۆستەكانت، بنەمالە و بەردەنگەكانت گوى بە پارىزراوى و ناسايشى دىجىتال نەدەيت - بە تايبەتە لە كاتى بىرنى ئىنتەرنىت دا، كە گرژىيەكى زۆر لە گۆرپدايە. گەرچى رەنگە ئەپلىكە يىشتەنە كانى خوارەو ھە كاتى بىرنى ئىنتەرنىت دا ھاكارى و يارمەتيدەرى ئىو ھەي، بەشىكىشيان ھەندىك لاوازيان ھەيە، كە دەبىت تاگات لىيان بىت.

خالىكى گرنگ: تەنانەت ئەگەر ئەپلىكە يىشتەنە كانى ناردن و گە ياندنى پەيامى ناوخۆيى لە كاتى بىرنى ئىنتەرنىت دا لە بەردەستدا نەي، ھەرگىز نابىت بەكارىان بەھىنىت. زۆرىك لەو ئەپلىكە يىشتەنە ناوخۆيىان لەسەر تۆرى نىشتەمانى زانىارىيەكان كار دەكەن و بەو ھۆيەشەو دەتوانن لە كاتى بىرنى ئىنتەرنىت دا درىژە بەكارى خۆيان بەدەن. ھەر چۆنىك بىت بەشىك زۆر لەوانە ھەندىك لاوازيى ناسايشيان ھەيە و ھىچجۆرە پارىزراوونىكى مانادار بۆ داتا و زانىارى بەكارھىنەران پىشكەش ناكەن. ھەر داتا و زانىارىيەكى ھەستىار، كە بە ئەپلىكە يىشتەنە كانى ناوخۆ ھاوبەشىيان پىكراو، يان بلاقراوئەتەو، بە ئاسانى شوپىنپىيان ھەلدەگىرپت و دەخرىنە ژىر چاودىرى. كە واتە بژارەى چى لە بەردەستدايە؟

بژارەى تاقى نەكراو -

ئايا دەتوانىت لە تۆرى نىشتەمانى زانىارى سوود ھەرگىت؟

ئەپلىكە يىشتى ناردن و گە ياندنى "جەيمى" بەكىكى دىكەيە لە ئەپلىكە يىشتەنە كانى ھاوتا بۆ ھاوتا و سەرلەبەرى كۆكراو، كە ئەگەرى ئەو ھەيە لە كاتى بىرنى ئىنتەرنىت دا كارىگەر بىت. ھەرچەند ھەك "براير" توانايى بلوتوسى نىيە، بەلام رىگا بە ئىو دەدات تاوھەكو لە رىگە تۆرە ناوخۆيى و خۆجىيەكانەو پىوھى كۆنىكت بىت.

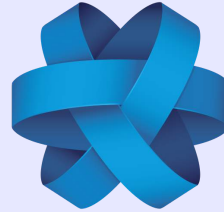
رپون نىيە، كە "جەيمى" چۆن دەتوانىت لەگەل تۆرى نىشتەمانى زانىارى (ئىنتەرنىتى نىشتەمانى) دا كار دەكات - ئەگەرى ئەو ھەيە (نەسەلپىراو) دروستکردنى پەيوەندى لە نىوان بەكارھىنەرانى "جەيمى" بە سوود ھەرگرتن لە پەيوەندى تۆرى نىشتەمانى زانىارىيەكانەو بىت.

سەرەراى يەكلاكەرەو نەبوونىش ئەم بابەتە زياتر دەبىت، كە ئەم ئەپلىكە يىشتەنە بۆ دەستپىكردن پىئوستى بە دەستراگە يىشتن بە سىرڤەر bootstrap ھەيە، كە ئەم سىرڤەرە كار بۆ راگرتن و بەردەوامى پەيوەندىيەكە دەكات. ئەم سىرڤەرە bootstrap بە شىئو ھەكى ئاسايى لەسەر ئىنتەرنىتى جىھانىدا جىگىر كراون، كە واتە دەكرىت چاوەروانى ئەو بەكرىت، كە لە كاتى بىرنى ئىنتەرنىت و دەستراگە يىشتن بە يەك bootstrap، "جەيمى" بۆ بەردەوامىدان بە پەيوەندى رپو ھەر رپو كىشەي دەبىتەو.

ھەلبەتە ئەم ئەپلىكە يىشتەنە بە پىت وتوئەتە، كە بەكارھىنەرانى تر دەتوانن ھەك bootstrap كار بەكەن (گەرچى دلنبايى لەو بابەتە رپون نىيە). بە كورتى، ئەگەرى ئەو ھەيە "جەيمى" سەرکەوتوانە كار بەكات، بەلام ھىشتا پرسىارگەلىكى بى ھەلام لە گۆرپدان.

Jami

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

"جهیمی" پلاتفۆرمیکی خۆراییه بۆ په یوه ندى و په یام گۆرینه وه، که بانگه شهی ئەوه دهکات ناسنامه و شوناس و سنووری تایبەتیی بە کارهینەرەکانی دەپارێزێت. "جهیمی" سیستمی کۆدانانی سەرتاسەریی ههیه و به شیوهی هاوتا بۆ هاوتا کار دهکات، که واته پیویستی به سێرفه رێکی ناوه ندى بۆ گواستنه وهی زانیاری و په یام له نیوان به کارهینەر دا نییه. له بهر ئەوهش ئەو به کارهینەرانه، که له سەر تۆری لۆکال و خۆجیی دان (بۆ نمونه، تۆرپکی وای فای گشتی به بێ دهستگه یشتن به ئینتەرنیّت)، ده بێت بتوانن له رێگه ی "جهیمی" په وه په یوه ندى له گه ل یه ک دا ببهستن، ته نانهت ئە گه ر به ئینتەرنیّتیشه وه کۆنیکت نه بن.

به کارهینانی ناسان

ئەم ئەپلیکە یشنه له ئەندروید دا له گوگل پلهی، و بۆ iOS له ئەپل ستۆردا دانلۆد ده کرایت. دهشتوانن فێرژنی تایبەت به دیسک تۆپیش (ماک، ویندۆز و لینوکس) له خودی مالپه رپه ی "جهیمی" دا دانلۆد بکه ن. بۆ دروستکردنی ئەژمار و ئەکاوتی جهیمی پیویستی به نووسینی ههچ یه ک له زانیاری و تایبەتمه ندییه که سهیه کانتان، یان ژماره ی ته له فونه که تان نییه.

باشیهه کان و تایبەتمه ندییه کان

جگه له دروستکردنی په یوه ندى پارێزراو، "جهیمی" په یوه ندى فیدیوی و کۆنفرانس به کوالیتی ئیچ دی پیشکەش دهکات، به لām کوالیتی ئەو په یوه ندى یانه په یوه ندى یان به کوالیتی ئەو ئینتەرنیّتیه وه ههیه، که ئیوه به کاری دههینن. به هۆی توانایی ناردنی په یام له رێگه ی تۆره کانی وای فای-یه وه ده توانن له کاتی برینی کاتی ئینتەرنیّت (و ته نانهت برینی ته واوه تیی ئینتەرنیّت) دا به مه به ستی دروستکردنی په یوه ندى له گه ل ئەو کانتیکتدانه دا (به رده نگ و هاوبه ش) هکانتان، که له نزیک ئیوه دان، کاریگه ر و کارا کار بکات. ههروه ها ئە گه رى ئەوه ههیه "جهیمی" بتوانیّت له کاتی سنووردارکردنی ده ستره گه یشتن به ئینتەرنیّت جیهانی دا به شیوه یه کی دلنیا که ره وه کار بکات، به لām ته نها به و مه رجە ی ئینتەرنیّت نیشتمانی له به رده ست و له کاردا بیّت.

ده بێت له وه ئاگادار بن، که تویژه ره وه کانی ئیمه ناتوانن به شیوه ی سه ره خۆ ئەو زانیاری یانه پشتراست بکه نه وه، که واته ناتوانن له باره ی توانایی و کارایی ئەو ئەپلیکە یشنه وه له و بارودۆخانه دا به شیوه ی دلنیا که ره وه بۆ چوونی خۆیان بخه نه روو. تاقیکردنه وه کان و بینینی نمونه ی زیاتر بۆ ئەم کاره پیویسته.

مه ترسییه کان و ئەوه ی ئەم ئەپلیکە یشنه ئەنجامی نادات

به پیچه وانە ی به شیک له ئەپلیکە یشنه کان، که له سەر بنه مای تۆری راپه له یی meshnet-based به رنامه رپێزیان بۆ کراوه، "جهیمی" توانایی به کارهینانی بلوتوسی بۆ دروستکردنی په یوه ندى له گه ل ئامیره کانی تر دا نییه. دروستکردنی په یوه ندى ئۆفلاين له گه ل کانتیکتدانه کاندا، پیویستی به کۆنیکتی هه ر دوو لایه نه وه ههیه به تۆرپکی ئینتەرنیّت هاوبه شی لۆکالی و خۆجیه وه.

ههروه ها ئەنداز یارانی ئەو ئەپلیکە یشنه رێگه یه کیان بۆ داوای له ناو بردنی ته واوه تیی زانیاریه کان له به رچا و نه گرتوه.

دروستکردنی په یوه نډیې راسته وڅو - نډلپه یښنی هاوتا بو هاوتا peer-to-peer

رېڼگا چاره یه کی جیگره وه نډه وه یه، که بهرنامه کانی هاوتا به هاوتا و ته کنه لوژیای رایه له یی توړی به کار بهینن. به شیک له م نډلپه یښانه ده توانن له ریگه ی توړه خو جییه کانی وای فا، بلوتوس و یان ته نانه ت خودی توړی نیشتمانیی زانیاریه وه په یامه کانتان بگویننه وه.

یه کیک له و بهرنامه، که دروستکردنی په یونډیې له و شیوه یه ده سته بهر ده کات "برایر" ه. نډم بهرنامه یه له ته کنه لوژیایی هاوتا بو هاوتا که لک و هرده ریټ تاوه کو په یامه کانی نډه له ریگه ی بلوتوس، یان وای فاوه بگونجینیت بو بلاوکردنه وه.

Briar

[Android](#) | F-Droid app

"برایر" ئە پلئیکە یەشەنیکە بۆ ناردن و گە یاندنی پە یامە کان، کە بۆ بە کارهێنانی چالاکوانان، رۆژنامە نووسان و هەموو کەسیکی دیکە، کە پێویستی یان بە دروستکردنی پە یوهندی لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا هەبێت، بەرنامە رێژی بۆ کراوه. بە پێچەوانە ی ئە پلئیکە یەشەنە کانی تری ناردن و گە یاندنی باو، "برایر" پشەتە ستوو و نییە بە سێر فەرئیکی ناو هندییە وه، پە یامە کان بە سوود وەرگرتن لە تۆرئیکی رایە لە یی بە شیوه ی راستە و خۆ لە نیوان ئامێرە کانی بە کارهێنەران دا هاوکات کراو، یان هەمان synchronized دە بن.

بە کارهێنانی ئاسان

بە کارهێنەران دە توانن "برایر" بۆ ئە ندرۆید لە پلە ی ستۆر گوگل، [F-Droid](#)، یان، لە مالمپەری برایر-هوه دانلۆد بکەن.

باشی و تایبەتە نە ندییه کانی

"برایر" دە توانیت بە شیوه یهکی دنیابە خش کار بکات بۆ هاوبە شیکردنی پە یامە گرتگە کان لە گە ل ئە و کە سانە دا، کە متمانە ت پێ یان هە یه. ئە م ئە پلئیکە یەشە نە لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا رینگاتان پین دە دات تاو هه کو هاوبە ش ی بە داتا و زانیاریه کانت لە گە ل لیستی بە رده نگە کان (کانتیکت) تە کانتدا بە شیوه یهکی پارێزراو بکە ی ت. هە لبە ت پێویستتان بە وه دە بێت، کە کە سی وه رگر لە سنووری بلوتوس، یان لە سەر تۆری وای فای هاوبە ش دا بێت. جگە لە توانا کانی گفتو گو کردنی سەرتاسەری، تایبە تی و گروپی، "برایر" ئە و توانایی و دە رفە تە ش بە ئیوه دە دات، تاو هه کو ژووری گفتو گو و بلاگ دروست بکەن، کە دروستکردنی پە یوه نديتان لە گە ل چە ندين گروپی جۆراو جۆر و جیاوازا بۆ مە یسەر دە کات، تە نات لە کاتی برینی ئینتە رینتیشدا توانایی هاوبە شیکردن و نوێ کردنە وه و ئابده ی تی هە یه. ژووره کانی گفتو گو، گفتو گو ی تایبە ت نین، بە پێچە وانە ی گروپە تایبە تە کانه وه هە موو کە سیک دە توانیت بە شدارییان تیا دا بکات و دە توانیت بە رده نگە کانی خۆ ی بانگهێشتی ژووره کە بکات. هاوکات بلاگە کان دە رفە تی پۆستکردن و هاوبە شیکردن و بلاو کردنە وه ی هە و ال و ئابده ی تە کان بۆ هە موو بە رده نگە کانت فە راهە م دە کەن. "برایر" هە روه ها بە ئە پلئیکە یەشە ن "دوگمە ی هۆشدار" [Ripple](#) تە یار کراوه، کە دە توانیت برایر بشاری تە وه، یان لە کاتیکدا، کە نیکە رانی ئە وه بیت، کە ئە ژمارە کە ت لە ژیر چاودێریدا یه، یان دە ستی بە سە ردا گیراوه، دە توانیت خۆ ی بە شیوه یه ک پۆلێنە ندی بکات، کە ئە ژمارە کە و میژووی پە یامە کان بسرێ تە وه.

مە ترسییه کان و ئە وه ی ئە م ئە پلئیکە یەشە نە نجامی نادات

هە لبە ت ئە م ئە پلئیکە یەشە ن هە ندی ک کێشە ش ی هە یه. هە ندی ک راپۆرت لە بارە ی کێشە ی دروستکردنی پە یوه ندی لە رینگە ی بلوتوسه وه لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا بە دە ستان گە یشتوه، بە لām گروپی "برایر" سە رقالی چاره سەر کردنی ئە و کێشە یه ن.

لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا، ئە م ئە پلئیکە یەشە ن تە نها لە کاتیکدا دە توانیت کارایی هە بێت، کە بە کارهێنە رانی لە سنووری بلوتوس و وای فای یه کتردا بن.

کێشە یه کی دیکە ی ئە م ئە پلئیکە یەشە نە وه یه، کە تاو هه کو ژماره یه کی زۆر لە کە سکان دە ست بە بە کارهێنانی "برایر" نە کەن، ناتوانیت لە کاتی برینی دە سترا گە یشتن بە ئینتەرنێت دا هە موو تواناییه کانی خۆ ی بخاتە کار و کاریگەر بێت. بۆ ئە وه ی "برایر" بتوانیت بێت بە ئە پلئیکە یەشە نیک ی ناردن و گە یاندنی بە هیزی پە یامە کان و بکری تە شوینگره وه ی ئە پلئیکە یەشە ن کانی تری ناردن و گە یاندنی پە یام، دە بێت ژماره یه کی بە رفر او ان لە بە کارهێنە ران کاری پین بکەن.

راگه ياندر اوڭك له باره ي ئه پليكه يشنى "بريجفای" يه وه

له فيرژنى پيشووى ئيران له خاموشى دا، ئه پليكه يشنى ناردن و گه ياندنى "بريجفای"، كه له ته كنه لوژيائى بلوتوس كه لك وهرده گريٽ، به ئيوه مان ناساندبوو. به سهرنجدانه زيانه ئاسايشييه كانى ئه م ئه پليكه يشنه، بريايماندا له پاكيجى بهرنامه كانى ئيران له خاموشى دا بيسرپينه وه. له ئيستادا پيشنيازى به كارهيئاننى ئه پليكه يشنى "بريجفای" وهك ئه پليكه يشنيكى ناردن و گه ياندنى په يامه كان ناكه يين.

ئه م ئه پليكه يشنه له بنه رتدا بو يارمه تيدان بو راگرتن و هيشتنه وه ي په يوه ندى له نيوان كه سه كان له شوينه كانى وهك كوئسپرته كان، يان رووداوه گشتييه كانى تردا بهرنامه ريژيى بو كراوه، كه نه گه رى ئه وه هه يه له و شوينانه دا ئينته رنيٽ كيشه ي تيپكه ويٽ، به لام به شيك له خو پيشانده رانيش ئه م ئه په يان به كارهيئاوه، بو نمونه له كاتى ناره زايه تييه كانى سالى ۲۰۱۹ - ۲۰۲۰ له هونگ كوئنگ و له كاتى برينى ئينته رنيٽ له ميانمار (بورما).

به لام ئه م ئه پليكه يشنه بو به كارهيئان له خو پيشانده كاندا دروست نه كراوه و به كارهيئاننى له م رووداوانه دا ده توانيٽ مه ترسيى جديى به دوا دا بيت. له سالى ۲۰۲۰ گروپيك له توئوره ران له وتاريك دا له مالپه رى هه والى ته كنه لوژيائى Ars Technica ره خنه يان له به شيك له درزه ئاسايشييه كانى ئه و ئه پليكه يشنه گرت. هه رچه ند له ئوكتوبه رى ۲۰۲۰ دا "بريجفای" فيرژنيكى نوئى بلاوكرده وه، به لام هيشتا هه لسه نگاندى ئاسايشيى سه ربه خو له باره ي نه هيشتن و چاره سه ركردنى ئه و درزه ئاسايشييه پشتراست نه كردووه ته وه.

تا ئه و كاته ي "بريجفای" له هه لسه نگاندى سهر كه وتوانه ي ئاسايشيى سه ربه خو ي دهرده چيٽ، پيشنياز ناكه يين له كاتى برينى ئينته رنيٽ دا ئه م ئه پليكه يشنه به كاربه يئن و به جدى خوٽان له به كارهيئاننى به دور بگرن، چونكا له نه گه رى به كارهيئانيدا سنورى تايبه تى و ئاسايشى خوٽان ده خه نه مه ترسييه وه.

ئايا دەكرىت سوود له تۆرى ئىمهيل وه ربگىردرىت؟

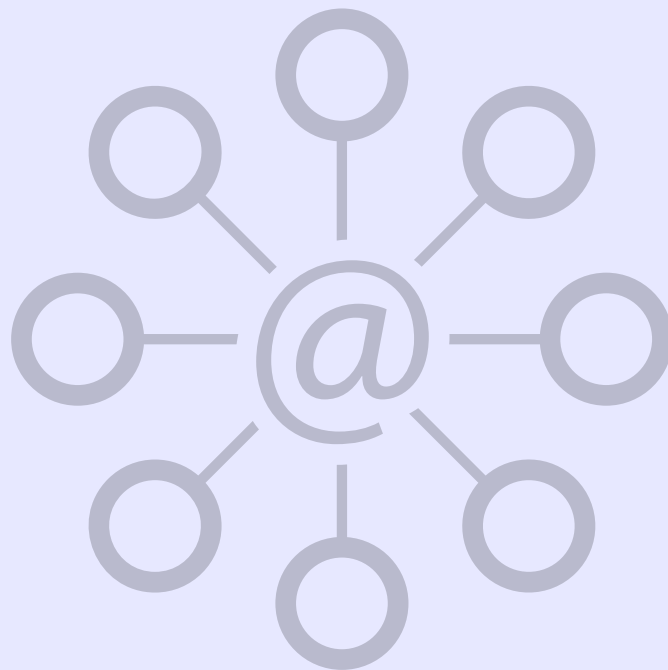
جگه له جهىمى، ئەپى ناردن و گەياندىنى دىلتاچات دەتوانىت رىگايهكى دىكه بىت بۇ دروستكردىنى پەيوەندىي پارىزاوتر لەسەر تۆرى زانىارىي نىشتمانى. ئەم ئەپە كۆدكراوه، تۆرهكانى سىرفهري ئىمهيل بۇ گەياندىنى پەيامەكان بۇ بەكارهينەرانى تری دىلتاچات بەكار دەهينىت.

له ئەنجامدا ئەگەر ئیوه خزمەتگوازیي ئىمهیلی ناوخۆی ئىران بەكار بهینن، كه له رىگهی تۆرى نىشتمانىي زانىارىيه وه كار دەكات، ئەو شانسەتان ههیه، كه بتوانن له ئەگەرى سنوورداركردىنى دەستراگه یشتن به ئىنتەرنىتى جیهانى، بەردەوام بىت له گەل بەكارهينەرانى تری دىلتاچات و پەيام و نامەكانتان بگۆرنه وه.

سەربارى ئەوهش، زۆرىك له و بەرنامانه، كه بەلین دەدەن له كاتى برىنى ئىنتەرنىت دا كار دەكەن، هەندىك كىشه یان ههیه - چ له روى ئاسایشی و چ له روى بەكارهینانه وه.

ئەگەر دىلتاچات رىگايهك بۇ ناردنى ئىمهیلی به كۆدكراو لەسەر تۆرى نىشتمانىي زانىارى بۇ ئیوه دەستەبەر دەكات تاوهكو بەردەوام بن له پەيوەندىي له گەل ئەو كهسانەدا، كه پەيوەندىتان له گەلیاندا ههیه، بەلام شیوازی به كۆدكردهكهی چەند خالیكى لاوازیي ناسراوی ههیه، سىرفهري دابىنكهري ئىنتەرنىت، یان ئىمهیلی په یجۆر دەتوانىت دەستى به داتا و زانىارىي پەيوەندىدار به شوناس و ناسنامەى ئەو كهسانە رابگات، كه پەيوەندىت له گەلیاندا ههیه و - تەنانهت له حالهتی تايبەت دا - ئەگەرى ئەوه ههیه شوناس و ناسنامەى ئەو كهسەى، كه پەيوەندىتان له گەلی ههیه ساخته بكات و گوئ له پەيوەندیهكانتان بگرىت.

به دلنیايه وه ئەو ئەپە دەتوانىت له دۆخى گونجاودا كارامه بىت، بەلام تكايه پىش بەكارهینانى له وه دلنیا بن، كه مەترسیيه چاوهروانكراوهكانى ئاگادارن.

Delta Chat

[Android](#) | [F-Droid](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Linux](#) | [macOS](#)

دیلتا چات پلاتفۆرمیکى خۇرايى و دەق کراوه یه بۇ ئالگوری نامە و پەيامە کانتان. دیلتا چات لە تۆرەکانى سیرفەرى ئیمەیل کەلک وەردەگریت تاوہکو پەيامە بە کۆدکراوہ سەرتاسەرییەکان بە بەکارھینەرانی دیلتا چات پېشکەش بکات. دیلتا چات بۇ دروستکردنى پەيوەندىي بە کۆدکراوى سەرتاسەرى لەگەل بەکارھینەرانی تری دیلتا چات دا، لە پڕۆتۆکۆلى بە کۆدکردنى ئۆتوماتیک و ئەپەکانى تری ئیمەیلی گونجاو لەگەل کۆکردنى ئۆتوماتیک دا کەلک وەردەگریت.

بەکارھینەننى ئاسان

بەکارھینەران دەتوانن قیژى ئەندرویدی ئەم بەرنامە یە لە گوگل پلەي و قیژنى iOS لە ئەپ ستۆرى ئەپل دا دانلۆد بکەن. قیژنى دېسکتۆپ (مەك، ویندۆز و لینوکس) یش لەسەر مالمپەرى دیلتا چات لە بەردەستدایە.

باشیەکان و تاپبەتمەندیەکان

دەبیت دیلتا چات ئەو تواناییە هەبیت، کە دروستکردنى پەيوەندىي بە کۆدکراو لەسەر تۆرى نیشتمانىي زانیاریي ئیران فەراھەم بکات. لەوێرا، کە دیلتا چات لە تۆرەکانى سیرفەرى ئیمەیل کەلک وەردەگریت، لە کاتى برینى ئینتەرنیٹ بە شیوہى سنوردار، بەکارھینەرەکانى دەتوانن لە خزمەتگوزارییە پېشکەشکراوہکانى ئیمەیلی ناوخۆی ولات بۇ ناردنى پەيامى بە کۆدکراو کەلک وەربگرن.

ھەروەھا دیلتا چات پشتیوانى لە سەپنەوہى پەيامەکان دەکات و بەکارھینەران دەتوانن دەنگ، قیدیو و فایلە کەمتر لە ۲۵ میگابایت بۆ بەکتر بنیرن.

ھەروەھا ئەم بەرنامە یە لە قیژنى 1.3 بە دواوہ بە پشتیوانى لە ئەپەکانى webxdc ھاوہەشیکردن و بلاوکردنەوہى فایلەکانى HTML5 ی بە تواناییەکانى خۆی زیاد کردوہ.

مەترسیەکان و ئەوہى ئەم ئەپلیکەیشنە ئەنجامى نادات

پەيامەکان بە شیوہى ئۆتوماتیک ناکرین بە کۆد تا ئەو کاتە، کە وەرگری پەيامە کەتان دیلتا چات بە کار نەھینیت، بەلام تەنانەت لەو کاتەشدا، پڕۆتۆکۆلى بە کۆدکردن پشتبەستوو بە کۆدکردنى ئۆتوماتیک دەگریت پەيامەکانى ئیوہ لەلایەن کۆمپانیای دابینکەرى خزمەتگوزاریي ئیمەیل، یان ئینتەرنیٹە کە تانەوہ چاودێرى بکریت، یان گوئی لى بگریت.

دەبیت لەوہ ئاگادار بن، کە بەکارھینەننى ئیمەیلە کۆدکراوہکان لەلایەن دابینکەرى خزمەتگوزاریي ئیمەیلی نیشتمانىیەوہ بۇ ئەو کۆمپانیایانە بەسە تاوہکو بەکارھینەرەکانى بە تۆمەتى چالاکیي گوماناوى بدۆزیتەوہ و دیاریي بکات. ئەگەر چی بەکارھینەننى ئیمەیلی کۆدکراو لەلایەن چین و توئیژیکی زۆرەوہ لە بەکارھینەران، دەستنیشانکردنى بەکارھینەرى گومان لیکراو بۇ ئەو کۆمپانیایانە، یان دابینکەرى خزمەتگوزارییە کە قورستر دەکات، بەلام ناکریت لە ئیستادا چاوپۆشى لەو مەترسییە بگریت.

لە رووی تیورییەوہ، شیکارکردنى ناویشانى پەيامەکان بۇ کۆمپانیاکانى دابینکەرى خزمەتگوزارییەکان کاریکی سادە یە، بۆیە دەتوانن ترافیک و ناویشانە بە کۆدکراوہکان کەم بکەنەوہ، یان دایان بخەن. بەلام سەربارى ئەوہش تا ئیستا هیچ نمونە یەکی سەلمینەر لەبارەى رووداوى لەو شیوہ یە لە بەردەستدایە.

زۆریک لە کۆمپانیاکانى دابینکەرى ئیمەیلی ئیرانى، بۇ دروستکردنى ئەژمار و ئەکاوتنى بەکارھینەر پېویستیان بە پشتراستکردنەوہى زیاترى شوناسى کەسەکان ھە یە و بۇ ئەوہش داواى ژمارە تەلەفون دەکەن، بۆیە ئەگەر ئیوہ بتانەویت ئەکاوتنیک بۇ بەکارھینەننى ئیمەیل "بۆ یە کجار" و بە شیوہى نادیار، لە ناو خزمەتگوزارییەکانى ئیمەیلی خۆجیی دا بۇ خۆتان دروست بکەن، ئەوہ لەگەل خۇیدا ھەندیک کیشە دروست دەکات. سەربارى ئەوہش ئەو بەکارھینەرانە، کە خزمەتگوزاریي ئیمەیلی ناوخۆی ولاتە کە ی خۆیان بەکار دەھینن، دەتوانن ئاسانتر دیلتا چات بۇ ناردنى پەيامە بە کۆدکراوہکان لە سیستەمى سەرتاسەرى دا بە شیوہى پارێزراو بۇ دۆستان و ئاشناکانیان بە کار بەھینن.

بەرنامەكانى تىپەراندن - بژاردەى سنووردار

لە كاتى بېرىنى ئىنتەرنېت دا زۆربەى قى پى ئىنەكان و بەرنامەكانى تىپەراندن بېسوود دەبن. قى پى ئىنەكان بە شىوھى ئاسابى ئىوھ لە رىگەى تۆرە ھەمىشەببەكانەوھ بە مالپەرەكانى ئىنتەرنېتى جىھانىوھ كۆنكىت دەكەن. ئەوھش بە وواتايە، كە كاتىك پەيوەندىي لەگەل ئەو تۆرانەدا رووبەرۆوى كىشە بېتەوھ، پەيوەندىكردنى و كۆنىكتكردنى قى پى ئىنەكانىش تووشى كىشە دەبن.

لەوېرا، كە قى پى ئىنەكان پىئوئىستىيان بە دەستراگەىشتن بە سىرئەرە جىھانىبەكان ھەيە، ناتوانن ھاوكارىبەكى ئەوتۆى ئىوھ بكەن، تەنانەت ئەگەر تۆرى نىشتەمانىي زانىارىبىش ھەر لە كاردا بىت و ئۆنلانىش بىت.

تەنھا بەرنامەبەكى تىپەراندن، كە بانگەشەى دەكرد لە گەلارپزانى ۱۳۹۸ دا پەيوەندىي ئىرانىبەكانى بە ئىنتەرنېتى جىھانىبەوھ راگرتوھ، ئەپلىكەىشنى "سایفون" ھە. سايفون لە رىكار و رىوشوئى جۇراوچۇر و جىاواز و خۇگونجىن كەلك وەردەگرىت تاوھكو فىلتەرەكان تىپەرپىنىت. بەپىي راپۆرتەكان تۈنۈبەتەى لە درز و كەلپنەكانى ناو پرۆژەى جىبەجىكردنى بېرىنى ئىنتەرنېت لە ئىران كەلك وەربگرىت و پەيوەندىي بەشىك لە بەكارھىنەران لەگەل ئىنتەرنېتى جىھانىدا رابگرىت.

ھەلبەت لەو حالەتەدا پەيوەندىبەكە خىرايى كەمى ھەبووھ و نەدەكرا پىشتى پى بېستىرت. ھەروھە نابىت ئەوھ لە بىر بگرىت، كە "سایفون" نادىارھىشتەوھى و ونكردنى ناوى بەكارھىنەران و ئاشكرانەكردنى شوناس و ناسنامەيان دەستەبەر ناكات، كەواتە كاتىك دەتەوئىت دەستت بە زانىارىي ھەستىار رابگات، دەبىت بە خۇپارىزى و وریابىبەوھ ئەو ئەپلىكەىشە بەكاربھىنىت.

Psiphon

[Android](#) | [iOS](#) | [Windows](#) | [Android direct source](#)

"سایفون" بهرنامه یه که بۆ تیپه راندنی فلیتهر، که له تهکنه لۆژیای قی پی ئین، ئیس ئیس ئیچ و ئیچ تی تی پی سوودی وهرگرتوووه تاوه کو دهسترگاه یشتنی به بی سانسور به ناوه روکی ئینتهرنیت بۆ ئیوه دهسته بهر بکات. ئەم ئەپلیکەیشنە بە شیوهی ئۆتوماتیک خال و شوینی دهسترگاه یشتنی نوی ده دوزیتوه تاوه کو توانایی تیپه راندنی فلیتهرکان بۆ ئیوه زیاتر بکات.

به کارهینانی ئاسان

کارکردن به "سایفون" زۆر ئاسانه. تهنها پیویست دهکات، بهرنامه که له ریگهی یهکیک له لینکهکانی سهروهه له ئامیره کهی خۆت دا دانلود و دواتریش بهرنامه که بخه یته کار. دواي خستنه کاری بهرنامه که، ئەپلیکەیشنە که ده که یته وه له "connect" ده دهیت تاوه کو "سایفون" له سهر ئامیره که تان چالاک بیته.

باشییه کان و تایبه تمه ندییه کان

"سایفون" پیشینه یه کی درێژی له تیپه راندنی سانسوری ئینتهرنیت له ئیران دا هه یه و ههر له و پیناوه دا توانا و کارایی خوی بۆ تیپه راندنی فلیتهر پاراستوه.

ههر چه ند له کاتی روودانی کیشه له ئینتهرنیت دا، یان له کاتی برپینی تهواوه تی ئینتهرنیت دا له توانایه که ی کم ده بیته وه، به لام به شیک ی کم له بهرکارهینه رانی "سایفون" راپورتیان داوه، که له کاتی برپینی ئینتهرنیت له گه لاریزانی ۱۳۹۸ دا ده ستیان به ناوه روکی ئینتهرنیتی جیهانی گه یشتوه. به پیی توژیینه وه ورده کانی خودی "سایفون" یش زانیاریی ئەو راپورتانه پشتراستکراونه ته وه.

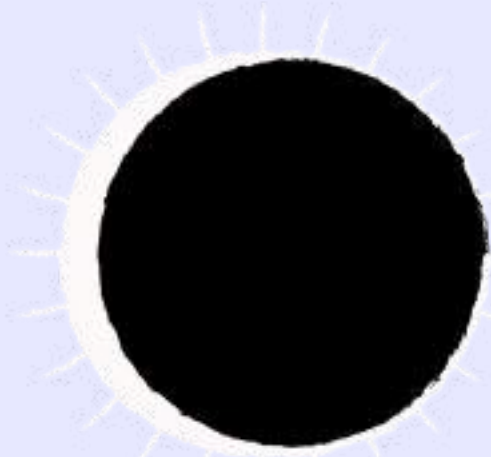
له قیژنی ۵.۰ و به ره ووژورتری ئەندروید بهرنامه ی تیپه راندن و شکاندنی فیلتهر له لایهن سایفونه وه، بژارده ی ناچالاککردنی ئەو بهرنامه نای بۆ فه راهم کردوون، که نه تانه ویت به تونیلی سایفون دا تیپه رن. به مشیوه یه ده توانی ئەم فیلتهر شکینه هوشمه ندانه تر و دیاریکراوانه تر به کاربه یین و ریگریش له به کارهینانی ئینتهرنیتی زیاده بکن و به وهش ده ست به ئینتهرنیته که تانه وه بگرن.

مه ترسییه کان و ئه وه ی ئەم ئەپلیکەیشنە ئەنجامی نادات

ئەگه ر ده تانه ویت ده ستان به زانیاری هه ستیار بگات و بلاویان بکه نه وه، نابیت ته نها پشت به م ئەپلیکەیشنە به ستن. ههر چه ند به به کارهینانی "سایفون"، ISP ی ئیوه توانایی بینینی ئەو ناوه روکی نابیت، که ئالوگۆری پیده کریته، به لام ئەم ئەپلیکەیشنە ریگری له وه ناکات، که میژووی براوزه ر و کوکیه کان له سهر ئامیره که ی ئیوه نه مینن.

ده بیت ئاگاتان له وه بیت، "سایفون" به شیک له زانیارییه کان له په یوه ند به ناوچه، ولات و چالاکیه ئەنجامدراوه کان له سهر براوزه ره که ی ئیوه و کات و میژوووه که یان تۆمار ده کات. بهرنامه دانهرانی "سایفون" ئەو داتایانه کۆده که نه وه و شیکارییان ده کهن و دواتر ده یانسرنه وه. شیوازی کاری "سایفون" له په یوه ند له گه ل پاراستنی سنووری تایبه تی ئیوه به زمانی فارسی [لیره دا](#) له بهر ده سه، که له باره ی کۆکردنه وه ی داتاگان و شیوه ی هاوبه شیپیکردنیان له گه ل لایه نی سییه م دا زانیاری و روونکردنه وه ی تیدا خراوه ته روو.

پاکیجی بهرنامه گانی خاموشی و کوژانه وهی ته واو

برینی ئینتهرنییت له گه لاریزانی ۱۳۹۸ دا کاره سات بوو، به لام بو رووداوه گانی هاوشیوه، که نه گه ری نه وه هه یه له داهاتوودا رووودات، نه گه ری نه وه هه یه به په یوه ندی و کۆنیکت له گه ل تۆری نیشتمانی زانیاری دا بژارده یه کی سنووردار بو دروستکردنی په یوه ندی بمینیتته وه و دهرفته و شانسیکی که م بو بهرنامه گانی تیپه راندن دهره خسینییت تاوه کو بکریت ده ستت به ئینتهرنییتی جیهانی رابگات.

به لام کاتیک هه موو شتیک به ته واوی داده خریت چ بژارده یه کمان ده بییت؟
هه لیبژارده کان سنووردان، به لام چند بژارده یه ک هه یه. پاکیجی بهرنامه گانی خاموشی ته واو، پیدادچوونه وه یه به چند بهرنامه یه ک دا، که ده توانی له برینی په یوه ندی ته واوه تی ئیوه له کاتیکدا بکن، که هه م ئینتهرنییتی جیهانی و هه م ئینتهرنییتی نیشتمانی کوژاونه ته وه.

وه رگرتنی یه کلایه نه ی داتا و زانیاریه کان له ریگه ی سه ته لایه ته وه - په یوه ندییه کی زور
گرنگ به دونیای دهره وه

رینمایی و پیشنیازمان لیره دا هاوشیوهی رینمایه کانمانه له به شی پاکیجی بهرنامه ی برینی ئینتهرنییت دا:
خزمه تگوزاری په خشی سه ته لایتی "توشه" به نه گه ریکی زور باشتین دهرفته بو ده سترپاگه یشتن به زانیاریه
فیلته رنه کراوه کان، که به بهرده وامی ئابده یته بوونتان به دونیای دهره وه ده سته بهر ده کات تاوه کو ئاگاداری
هه واله کان بن و له کاتی قهیرانیشتا ئاسایشی خوئان بپاریزن.

له کاتی کوژانه وهی ته واوه تی دا "توشه" جگه له به سته ی ناوه روکی ئاسایی خوئی، ناوه روکیکی زیادکراویش
بلاوده کاته وه، که نه و ناوه روکه بریتییه له نوپکردنه وه و ئابده یته کردن له باره ی دۆخی ئینتهرنیته وه، ههروه ها
هه موو جوړه گانی رینمایی له باره ی نه وهی، که چون له کاتی قهیراندا به شیوه یه کی پاریزراو ده ستان به
زانیاریه کان بگات و له گه ل که سانی تردا له په یوه ندیدا بن، بو ئیوه ی ده سته بهر کردووه.
نه گه ر له کوژانه وه و خاموشییه کی ته واو نیگه رانیت، ده بییت به شیوه یه کی جدی گرنگی به دابه زاندنی توشه
به دیت، چونکا کاتیک خاموشی ته واو رووودات ئیتر دره نگ ده بییت.

Tooshe

[Android](#) | [Windows](#) | [Linux](#)

تەكنەلۇژىيە بەكارھاتو لە توشە ئەو توانايىيە دەستەبەر دەكات، كە داتا و زانىيارىيە نا فېدېئۇيىيەكان بىكەت بە پەخشى راستەوخۆى تەلەفزيۇنى. داتاكان پۇلئىنبەندى دەكرىن، لەسەر سىرئەرىكدا دادەنرىن، لەلايەن مانگە دەستكردەكەى بەردەستتانهو بەلاودەكرىتەو و دواتر لەلايەن بەكارھىنەرانەو تۆمار دەكرىن و كۆدەكانى دەكرىتەو و دەبىنرىت. ئەو كارە رىگا بە بەكارھىنەران دەدات تاوھكو لە كاتى برىنى كاتى، يان تەواوھتى ئىنتەرنىت دا، دەستيان بە ھەوالەكان، زانىيارى و ئەو سەرچاوانە رابگات، كە لە دەرەوھى و لات دەنرىن.

بەكارھىنانى ئاسان

"فلاشكىكى يو ئىس بى درايف"ى سادە، كە دەخرىتە سەر دەزگاي رىسقىھەرەكەتان، زانىيارىيەكان تۆمار دەكات، دواتر بەكارھىنەر فلاش درايفكە بە مۇبايل يان كۆمپيوتەرەو دەبەستىتەو و لە رىگەى بەرنامەى كردنەوھى كۆدەكان و سەرىكردنى فایلەكانى "توشە"وھ ناوھرۆكەكەى وھك خۆى دەبىنرىت.

ئەپلىكەيشنى توشە لە گەلاوئىزى ۱۴۰۱ھ لەسەر سىستىمى لىنۇكس-يشدا خراوھتە كار.

دەتوانىت رېنمايى دابەزاندىن و كارپىكردنى ئەم ئەپلىكەيشنە بۇ كردنەوھى كۆدەكان و بىننى فایلەكان لە مالىپەرى "توشە" دا بدۇزىتەو، كە لەسەرەوھ لىنكەكەى دانراوھ.

ھەرەھا دەتوانىت داتا و زانىيارىيەكانى توشە لە رىگەى مانگى دەستكردى، ياه سات | فرىكۆپىنىسى ۱۱۷۶۶ | سىمبول راپتى: ۲۷۵۰۰ | پۇلاريزاسيۇن: ئەستونى، وھرىگرن.

باشىيەكان و تايبەتمەندىيەكان

ھەر كاتىك لە ئىران كىشەيەك لە ئىنتەرنىت دا دروست بىت، "توشە" پاكىچ و بەستەيەكى رۇژانە پىشكەش دەكات، كە برىتییە لە بەرنامەكانى "پرۇكسى"، ئەپلىكەيشنەكانى ناردن و گەياندىنى باو (لەگەل ئابدەپىكراوھكەيدا)، رايھىنانى ئاسايشى دىجىتال، ئەپلىكەيشنەكانى ھاوبەشىپىكردنى فایلەكان، بەرنامەكانى سنوورى تايبەتى و پاكىچ و بەستەكانى تايبەت بە خۇپىشاندانەكان.

تەكنەلۇژىيە بەلاوكردەنەوھ لە رىگەى سەتەلايەتەوھ بۇ داتا و زانىيارىيەكانى "توشە" توانايى ئەوھى ھەيە، كە زانىيارىيەكان نەك تەنھا بە شىوھى فېدېئۇ، بەلكو لە فۆرمات و چوارچىوھ جۇراچۆرەكاندا بلاوبكاتەوھ. پى دى ئىف، جەى پەگ، ئىچ تى ام ئىل، ئىم پى سرى، يان ھەر فۆرمات و چوارچىوھيەكى دىكەدا بلاوبكاتەوھ، كاتىك بەكارھىنەر تۇرىكى سەتەلايەت تۆمار دەكات، ئەوانە كۆدەكرىنەوھ.

تەكنەلۇژىيە "توشە" بە شىوھى دروستكردنى پەيوەندىيەكلەينە و بەشىوھيەكى پارىزراو و بەبىن بلاوكردەنەوھ، يان ئاشكراكردنى ناو و ناسنامەى كەسەكان كار دەكات. لەوئىرا، كە زانىيارىيەكان بەھەمان شىوھى تەلەفزيۇنە سەتەلايىيەكان بەلاودەكرىنەوھ و لەلايەن وھرگروھ وھردەگىرپت، ئەو ناوھرۆكەى، كە بەكارھىنەران مەبەستىيانە، چاودىرى ناكرىت و زانىيارىيە كەسىيە بەكارھىنەرانەكان ھەرگىز كۇناكرىتەوھ، يان ھاوبەشىيە پىناكرىت.

مەترسىيەكان و ئەوھى ئەم ئەپلىكەيشنە ئەنجامى نادات

ناتوانىت "توشە" بەپىي خواستى خۆت بۇ گەران بە ناو ئىنتەرنىت دا بەكار بەيىننىت، تەنھا رىگاي ئەوھتان پىن دەدرىت، ئەواناھرۆكە، كە توشە كۆيكردەتەوھ و پەخشى دەكات، دانلۇد بكن.

لەوئىرا، كە بلاوكردەنەوھى زانىيارىيەكان بە شىوھى يەكلەينە ئەنجام دەدرىت، ناتوانىت توشە بۇ دروستكردنى پەيوەندى لەگەل كەسانى دىكە، يان ناردنى فایل بۇ دەرەوھى و لات بەكار بەيىننىت. بەكارھىنانى توشە بە زۆرى بۇ دەستراگەيشتنە بە زانىيارىيە بئەرھەتى و گرنگەكان لە كاتى روودانى قەيرانەكاندا.

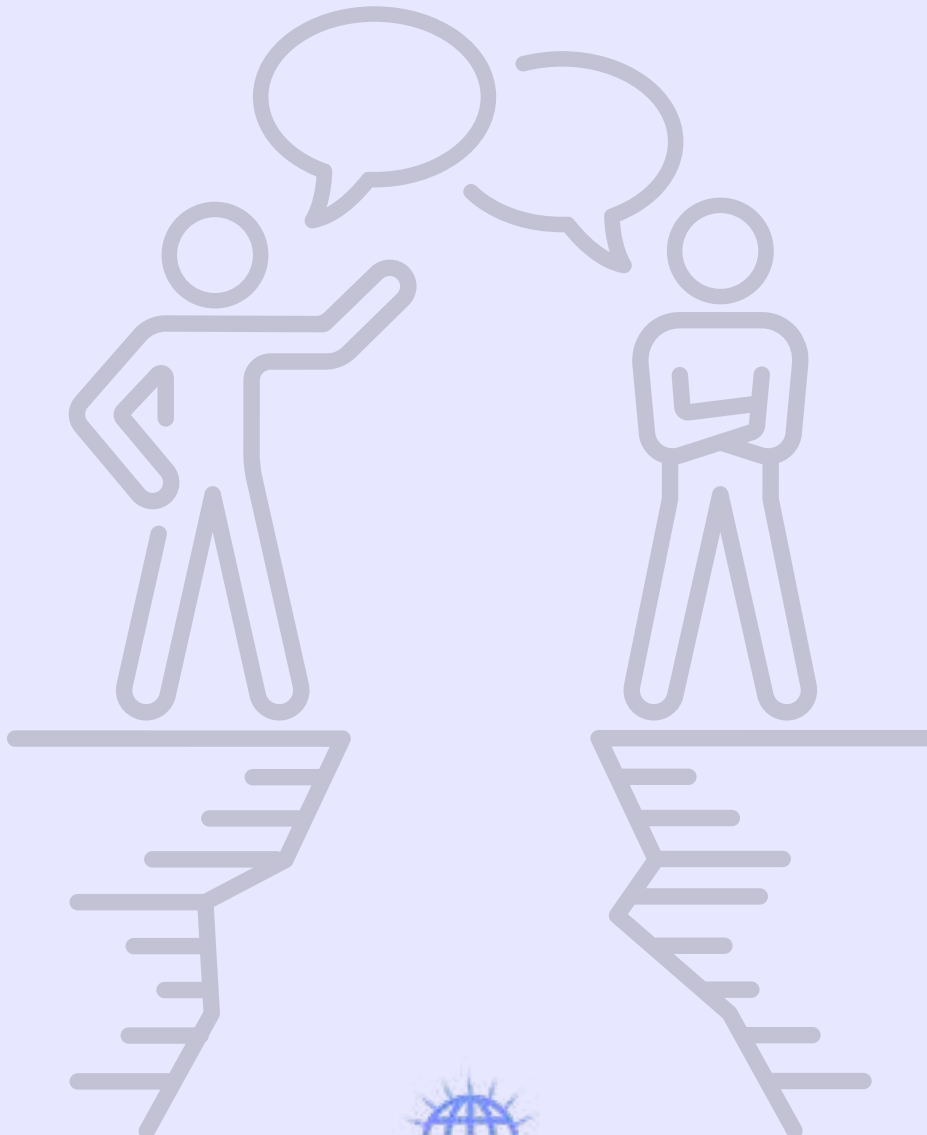

ئەپلىكەيشنەكانى ناردن و گەياندن - دروستکردنى پەيوەندى لە كاتى كوژانەوہ و خاموشى دا

ئەگەر تۆرى نىشتمانى زانىارىيەكان لە كار بگەوئەت، ئىدى ھەموو جۆرە بژاردەكانى وەك "جەيمى"، كە دروستکردنى پەيوەندى لە رىگەى تۆرى نىشتمانىيەوہ فەراھەم دەكات، كارايان نامىنەت.

لەو بارودۇخەدا باشترىن بژاردە، كە بتوانىت سوود لە تۆرە خۇجىيەكانى وای فای وەرېگريت كارکردنە بە "براير" - ھەلبەتە بۇ ئەو مەبەستە ئىيە و ئەو كەسەى، كە دەتائەوئەت پەيوەندىيە لەگەل دروست بگەن، دەبەت ھەردوكتان لەسەر تۆرىكى ھاوبەش دا بن. ئەم شىوازە دەتوانىت بۇ ئالوگۇرکردنى فایلە دەنگى و فیدىيەكان لە نىوان دوو ئامىردا بەكار بەھىنرەت، بەلام بە ئەگەرى زۆر، ئەو كەسە، كە بەو رادەيە لە ئىيە نزيك بىت، ئەوا دەتوانن راستەوخۇ خۇى ببينن.

ئەم بەرنامەيە دروستکردنى پەيوەندى لە رىگەى بلوتوس-يشەوہ دەستەبەر دەكات، بەلام مەترسى و كەلینى ئەمنى لە دروستکردنى پەيوەندىيە لە رىگەى بلوتوسەوہ ھەيە، ئەم بەرنامەيە بۇ كاتىكە، كە ئىيە لە نىو ئاپۇراى خەلكدان و بەراستى پىويستتان بەوہيە، كە لەگەل دۇستان و ھاوړىيانى نزيكتان لە پەيوەندىدا بن، ئەوہ دەتوانىت سوودى بۇ ئىيە ھەبەت. بلوتوسەكەتان چالاک نەكەن، تەنھا كاتىك نەبەت، كە لەو بېروايەدا بن ئەوہ دەھىنەت ئەو مەترسىيە بدەنە بەرخۇتان.

Briar

[Android](#) | F-Droid app

"برایر" ئە پلئیکەیشنیکە بۆ ناردن و گەیانندی پەيامەکان، کە بۆ بەکارهێنانی چالاکوانان، رۆژنامەنووسان و ھەموو کەسیکی دیکە، کە پێویستییان بە دروستکردنی پەيوەندی لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا ھەبێت، بەرنامەریژی بۆ کراوە. بە پێچەوانەى ئە پلئیکەیشنەکانى تری ناردن و گەیانندی باو، "برایر" پشتبەستوووە نێبە بە سێرڤەرێکی ناوەندییەو، پەيامەکان بە سوودوەرگرتن لە تۆرپکی رایەلەیی بە شیوەی راستەوخۆ لە نیوان ئامێرەکانی بەکارهێنەرەکان دا ھاوکات کراو، یان ھەمان synchronized دەبن.

بەکارهێنانی ئاسان

بەکارهێنەرەکان دەتوانن "برایر" بۆ ئەندرۆید لە پلەى ستۆرگۆڤ، [F-Droid](#)، یان، لە مالمپەری برایر-هوه دانلۆد بکەن.

باشی و تاییبەتمەندییەکانی

"برایر" دەتوانێت بە شیوەیەکی دلنیا بەخش کار بکات بۆ ھاوبەشیکردنی پەيامە گرتەکان لە گەل ئەو کەسانەدا، کە متمانەت پێیان ھەبێت. ئەم ئە پلئیکەیشنە لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا ریگاتان پێ دەدات تاوھکو ھاوبەشی بە داتا و زانیارییەکان لە گەل لیستی بەردەنگەکان (کانتیکت) تەکاندا بە شیوەیەکی پارێزراو بکەیت. ھەلبەت پێویستە بەو دەبیت، کە کەسی وەرگر لە سنووری بلوتوس، یان لەسەر تۆری وای ھای ھاوبەش دا بیت.

جگە لە تواناى گفتوگۆکردنى سەرتاسەرى، تاییبەتی و گروپی، "برایر" ئەو توانایی و دەرفەتەش بە ئیو دەدات، تاوھکوژووری گفتوگۆ و بلاگ دروست بکەن، کە دروستکردنی پەيوەندیان لە گەل چەندین گروپی جۆراوجۆر و جیاوازدا بۆ مەیسەر دەکات، تەنات لە کاتی برینی ئینتەرنێتیشدا توانایی ھاوبەشیکردن و نوێکردنەو و ئابدەیتی ھەبێت.

ژووورەکانی گفتوگۆ، گفتوگۆی تاییبەت نین، بە پێچەوانەى گروپە تاییبەتەکانەو ھەموو کەسیک دەتوانێت بە شدارییان تیا دا بکات و دەتوانێت بەردەنگەکانی خۆی بانگهێشتی ژووورە بکات. ھاوکات بلاگەکان دەرفەتی پۆستکردن و ھاوبەشیکردن و بلاوکردنەو ھەوأل و ئابدەیتەکان بۆ ھەموو بەردەنگەکان فەراھەم دەکەن.

"برایر" ھەروھەا بە ئە پلئیکەیشنێ "دوگمەى ھۆشدار" [Ripple](#) تەیار کراوە، کە دەتوانێت برایر بشاریتەو، یان لە کاتیکدا، کە نیکەرانى ئەو ھەبێت، کە ئەژمارەکەت لە ژیر چاودێریدا، یان دەستی بەسەردا گیراوە، دەتوانێت خۆی بە شیوەیەک پۆلێنەندی بکات، کە ئەژمارەکە و میژووی پەيامەکان بسپریتەو.

مەترسییەکان و ئەو ئە پلئیکەیشنە ئەنجامی نادات

ھەلبەت ئەم ئە پلئیکەیشنە ھەندیک کێشەشی ھەبێت. ھەندیک راپۆرت لەبارەى کێشەى دروستکردنى پەيوەندی لە ریگەى بلوتوسەو لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا بە دەستمان گەیشتو، بەلام گروپی "برایر" سەرقالی چارەسەرکردنی ئەو کێشەیان.

لە کاتی برینی ئینتەرنێت دا، ئەم ئە پلئیکەیشنە تەنھا لە کاتیکدا دەتوانێت کارایی ھەبێت، کە بەکارهێنەرانی لە سنووری بلوتوس و وای ھای یەکتەدا بن.

کێشەىەکی دیکەى ئەم ئە پلئیکەیشنە ئەو ھەبێت، کە تاوھکو ژمارەىەکی زۆر لە کەسکان دەست بە بەکارهێنانی "برایر" نەکەن، ناتوانێت لە کاتی برینی دەستراگەیشن بە ئینتەرنێت دا ھەموو تواناییەکانی خۆی بخاتەکار و کاریگەر بیت. بۆ ئەو ھە "برایر" بتوانێت ببیت بە ئە پلئیکەیشنیکى ناردن و گەیانندی بەھیزی پەيامەکان و بکریتە شوێنگرەو ھە ئە پلئیکەیشنەکانی تری ناردن و گەیانندی پەيام، دەبیت ژمارەىەکی بەرفراوان لە بەکارهێنەرەکان کارى پێ بکەن.

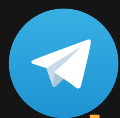
به‌نامه‌ی تیپه‌راندن - بنه‌ستیک

ئه‌گه‌ر تۆری نیشتمانی زانیارییه‌کان به شیوه‌یه‌کی ته‌واو بیچرپیت، زۆر قورسه، که به‌نامه‌کانی تیپه‌راندنی وه‌ک "سایفۆن" بتوانن ریگیه‌ک بو په‌یوه‌ندیکردن به ئینته‌رنیتی جیهانییه‌وه بدۆزنه‌وه، که‌واته نابیت به هیچ شیوه‌یه‌ک چاوه‌رپی ئه‌وه له‌م ئه‌پلیکه‌یشنه‌ بکه‌ن، که له کاتی پچران و کواژنه‌وه‌ی ته‌واودا کار بکه‌ن.

له به‌رامبه‌ردا پیشنیا‌ز ده‌که‌ین، که له "توشه" (که له‌سه‌ره‌وه روونمان کردوه‌ته‌وه) وه‌ک دواین ریگا چاره به‌کار به‌ینن تاوه‌کو له کاتی خامۆشی ته‌واودا ده‌ستتان به زانیارییه‌کانی ده‌ره‌وه‌ی ولات رابگات.

به هاوبه شیکردن و بلاوکردنه وهی شیوهی کارکردن و توانایی ئەم بهرنامانه بو کاتی خاموشی و پچرانی ئینتهرنیټ، بینه هاوکار و یارمه تیده‌ری ئیمه له گه یاندن و ده‌ستراگه‌یشتنی به‌کاره‌ینه‌رانی دیکه‌ی ئیران به‌م زانیاریانه

Filter_Watch

www.irandarkhamooshi.net